

JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
PEDAGÓGIAI TANSZÉK

Szeged

Doktori értekezés

A 13 ÉVES DIÁKOK ÉLETMÓDJÁNAK
PEDAGÓGIAI VIZSGÁLATA

Németh Mária

Doktorátus vezető :

DR. NAGY JÓZSEF
tanszékvezető
egyetemi tanár

A 13 ÉVES DIÁKOK ÉLETMÓDJÁNAK
PEDAGÓGIAI VIZSGÁLATA

1985.

Németh Mária

T A R T A L O M

Bevezető

1.	A KUTATÁSRÓL	9
1.1.	A kutatás célja, a minta kiválasztása	9
1.2.	A vizsgálat módszere és lebonyolítása	
1.3.	Az adatok feldolgozása	12
2.	A MINTA JELLEMZÉSE, ÁLTALÁNOS ADATOK	
2.1.	Az első szinten talált előfeltételek	15
2.2.	A másodlagos jelentőségű következmény változók	18
3.	DIÁKÉLETMÓD AZ IDŐMÉRLEG TÜKRÉBEN	
3.1.	A tevékenységek összetétele és időtartama, az "átlagdiák" életmódja	26
3.1.1.	A diákok legfontosabb tevékenysége tanítási napon és szünnapon	30
3.1.2.	A diákok szabadidő elvárásai	33
3.1.3.	A tevékenységek átlagtól való eltérése	34
4.	NÉHÁNY FŐTEVÉKENYSÉG	38
4.1.	A TANULÁS	39
4.1.1.	A tanulás és a változók összefüggései	39

4.1.2.	A tanulást befolyásoló tényezők	45
4.1.3.	A tanulásra fordított idő diákcsoportonként	49
4.1.4.	Az iskolai követelményeken túli tanulás és a háttérváltozók kapcsolata	
4.2.	A MŰVELŐDÉS	58
4.2.1.	A művelődés és a változók összefüggései	58
4.2.2.	A művelődést befolyásoló tényezők	61
4.2.3.	A művelődésre fordított idő diákcsoportonként	66
4.2.4.	Az olvasás és a háttérváltozók összefüggései	69
4.2.5.	A művelődési eszközök igénybevétele és a háttérváltozók összefüggései	72
4.2.6.	A diákok aktív művészeti tevékenysége	76
4.3.	A TELEVÍZIÓZÁS	78
4.3.1.	A televíziózás és a változók összefüggései	79
4.3.2.	A televíziózást befolyásoló tényezők	83
4.3.3.	A televíziózás ideje diákcsoportonként	86
4.4.	A SZÓRAKOZÁS - TÁRSASÉLET	88
4.4.1.	A szórakozás és a változók összefüggései	88

4.4.2.	A szórakozást befolyásoló tényezők	93
4.4.3.	A szórakozásra és társaséletre fordított idő diákcsoportonként	96
4.5.	A SPORTOLÁS	99
4.5.1.	A sportolás és a változók összefüggései	99
4.5.2.	A sportolást befolyásoló tényezők	102
4.5.3.	A sportolásra fordított idő diákcsoportonként	105
5.	A FÜGGETLEN VÁLTOZÓK HATÁSÁNAK ÖSSZESÍTŐ ELEMZÉSE	
5.1.	A diákcsoportok tevékenységrendszere	108
5.2.	A négy főtevékenység és néhány független változó kapcsolata	117
	Irodalom	121
	Melléklet	

Bevezető

Hazánkban az elmúlt egy, másfél évtizedben az értékválasztás rendkívül ellentmondásossá és bizonytalanná vált. Az értékpluralizmus következtében nincs világos értékrend. A társadalmi folytonosság megőrzésének mechanizmusai az eddig követett szocializációs és nevelési stratégiával nem tudják megfelelően közvetíteni az érték- és magatartásmintát, és az átadás folyamatosságát. Sem az iskola nem tud egy koherens, világos értékrendet fölmutatni és közvetíteni, sem pedig - a szocializáció szempontjából olyannyira fontos közvetítő - a család.

Korábban a család, az iskola és a szűkebb társadalmi környezet képes volt átfogni a személyiség teljes élettevékenységét és irányítani az érték- és normaátadás folyamatát. Ma a normaközvetítés nem elég hatékony. Ezt igazolják azok a kutatások is, amelyek föltárták, hogy az ifjúság jelentős csoportjára az értékmentesség, az úgynevezett "szituatív" magatartás és életvitel jellemző /Gazsó F., Vitányi I./.

A zavarok feloldása sem a spontán folyamatoktól, sem az eddig követett szocializációs és nevelési stratégiától nem várható.

Ami a pedagógiai beavatkozást illeti, a hatékonyság elemté feltétele a működő mechanizmusok rejtettebb tendenciáinak részletes megismerése, és a megállapítások beépítése a pedagógiai feladatokba.

Kutatások egész sora tárta már fel, hogy az iskolában nevelt személyiség fejlődésében a társadalmi -családi környezetnek meghatározó szerepe van " A családi környezet a gyermek életének nemcsak materiális kereteit hatá-

határozza meg, hanem a legfogékonyabb korban közvetlen és állandó ráhatás révén formálja a gyermek valamenyi tulajdonságát, lerakja alapjait egész magatartás - és normarendszerének valamint az élettel kapcsolatos elvárásainak " /Ferge Zs. 1969. 133-134./. Bár az induló környezet nem egyértelműen sorsdöntő "a spontán mechanizmusok igen hatékonyan működnek mind a korai szocializáció során, mind az iskolázás első időszakában." /Ferge Zs. 1983. 186./. E mechanizmusok és működési módjaik a hazai kutatások eredményei alapján ismertek. /Báthory Z., Gázsó F., H.Sas I., Kozma T., Nagy József/.

A pedagógiai megoldások útkereséséhez járulhatnak hozzá azok a felmérések és kutatások, melyek a tanulók egy-egy korosztályának életmódját vizsgálják. A diákok tevékenységrendszerének tanulmányozása személyiségük jobb megismerését és személyiségük fejlesztésének reálisabb értelmezését segíthetik. A tevékenységeket alakító objektív és szubjektív faktorok megismerése a valóság megértéséhez és a valóságra alapozott hatékonyabb pedagógiai munka kialakításához járulnak hozzá.

Hazánkban a hatvanas évek végén Gázsó Ferenc, Pataki Ferenc és Várhegyi György irányításával nagy jelentőségű diákéletmód kutatás folyt a fővárosi középiskolások körében.

A 13 éves diákok életmódjának vizsgálatánál felhasználtam a hazai középiskolások körében végzett életmód-kutatás tapasztalatait, megállapításait és ismereteit. Kutatásuk nyomán a diákéletmódot a diákok által hierarchikus rendbe szervezett tevékenységek folyamataként értelmezve vizsgáltam a társadalmi feltételekből kiindulva. Bár egyes szociológusok, így például Riesmann D.

azt vallják, hogy a kívülről irányított magatartásforma elterjedésével a család szerepe csökken, a kortárs csoportok és a művelődési eszközök szerepe jelentősen növekszik. Több szociológusnak változatlanul az a véleménye, hogy a gyermek életmódjának döntő meghatározója a család. Mivel a diákok a család közvetítése révén kapcsolódnak a társadalmi munkamegosztás rendszerébe, azon szociológusok feltevéséből indultam ki, akik szerint a diákéletmód egyik legfontosabb meghatározója a család : a gyermekek a családtól kapják az életmód mintákat - az impulzusokat és lehetőséget a tevékenységekre, melyek az ismétlődések során az életmód alkotó elemeivé válnak.

1. A KUTATÁSRÓL

1.1. A KUTATÁS CÉLJA, A MINTA KIVÁLASZTÁSA

A KUTATÁS CÉLJA, a pályaválasztás előtt álló nyolcadik osztályos tanulók életmód-specifikumainak vizsgálata a tevékenységi szférában és a társadalmi feltételek függvényében. Ennek során

- feltárni, melyek a 13 éves diákok mindennapi életének legfontosabb jellegzetességei, milyen az egyes tevékenységek egymáshoz való viszonya és egymásra hatása, melyek a különböző szükségletek kielégítésének szokásos módjai ;
- ismereteket szerezni arról, miként használják fel ezen korosztály gyermekei a rendelkezésükre álló szabadidőt, mi befolyásolja a szabadidő felhasználásának tartalmi igényét ;
- megismerni, mennyire egységesítik a diákélet társadalmi feltételei a csoportok tevékenységének rendszerét, milyen mértékben befolyásolja a homogenitást illetve változatosságot a környezeti háttér.

A MINTA KIVÁLASZTÁSA

Vizsgálatom nem reprezentatív. A mintát Győr városában élő 13 éves korosztályból válsztottam ki. A kutatásban 5 iskola 9 nyolcadik osztályának 216 tanulója vett részt.

Vizsgált minta összetétele

Sor-szám	Általános iskola	Városrész	Tagozat	Osztály	Lét-szám
1.	Gombos Ferenc	belváros	nem	8.a	22
				b	24
2.	Fekete István	lakótelep	nem	8.e	15
				8.f	17
3.	Móra Ferenc	lakótelep	nem	8.a	26
			testnevelés	8.c	24
4.	Radnóti Miklós	belváros	nem	8.b	20
			angol	8.c	31
5.	Tanítóképző Főiskola Gya- korló Isko- lája	belváros	fele orosz	8.	32

A korosztály kiválasztásánál azok a szociálpszichológiai és pszichológiai megfontolások vezettek, melyek ezen életkor kiemelkedő jelentőségét hangsúlyozzák a személyiség fejlődésének szempontjából. "Ebben az életkorban egyre jobban előtérbe kerülnek az individuális vonások. A személyes érdeklődés kifejlődése ennek az individualizálódási folyamatnak egy része. Ennek során alakul ki az ember egyszeri és önértékű személyisége" /Clauss-H. Hiebsch 1967. 228./ Általános lélektani szempontból a serdülőkor legfőbb mozzanata, hogy a gyermek motivációs rendszerében új késztetések jelennek meg, ezek átalakítják a magatartás jellegét, új viselkedési célokat, új érdeklődési irányokat hoznak létre.

" A másik nem, a másik ember felé forduló fokozott figyelem, és a másik emberhez való fokozott viszonyulás próbálkozásai megerősítik a serdülőkorban a saját Én átélését is, nagyobb hangsúlyt kapnak a tudatban megjelenő, Énre vonatkozó képzetek és fantáziák " /Buda B. 1970. 65./ " Az új ambíciók, új csoporttagságok, új barátok, új eszmék, új kikapcsolódási formák és kedvtelések, főként pedig a választott hivatás mind szervesen beépülnek a személyiség ÉN-érzésébe. Ezek később a saját ÉN-azonosság tényezőivé válnak." /G.V. Allport 1980. 307./

Az új motivációk megvalósításának törekvései a serdülőt a szociális környezet tilalmainak és lehetőségeinek fokozott megismerésére vezetik, s a megtapasztalt tilalmak és lehetőségek nyomán viselkedési változásokat segítenek elő.

" Megindul a pszicho-szexuális érés, a serdülőkori meggyorsult, intenzív személyiségfejlődés. A serdülés nem termel gyökeresen újat a személyiségben csak épít benne, és a személyiség a szociális környezet hatására alakul, annak különbözőségeinek nyomát magán viseli." /Buda B. 1970.65./

Ha az életkort a társadalom és a személyiség összefüggésének viszonylatában vizsgáljuk, akkor mint átmeneti korszak értelmezhető a gyermekkor és felnőtttség között. A felnőtt személyiség helyzetébe való beilleszkedés hajnala ez. A diákok a felnőtt korra való felkészülés során sajátítják el azokat a készségeket és ismereteket, amelyek számukra felnőttként a társadalomban a mindennapi élethez szükségesek.

A gyermek életének azért is fontos szakasza ez az életkor, mert a diákoknak első ízben kell dönteniük életük további alakulásáról; pályát kell választaniuk.

1.2 . A VIZSGÁLAT MÓDSZERE ÉS LEBONYOLITÁSA

A kutatás módszerének megválasztásánál arra törekedtem, hogy lényeges adatokat gyűjtsék a tanulók objektív és szubjektív környezetének feltételeiről, valamint életmódjuk fontosabb elemeiről szerezzenek tényanyagot.

Így választottam a kérdőíves ankétmódszert, és az életmódvizsgálatok egyik bevált módszerét, az időmérleg-felvételt.

Tartalmi vonatkozásban a kettő együtt szerves egységet alkotott.

1. Autokronografikus naplózással készült az időmérleg egy hét valamennyi napjáról 1984.március 22-28 között. Az időmérleglapot minden nap vezették a gyerekek vagy folyamatosan, vagy este lefekvés előtt/a legtöbb tanuló az utóbbit választotta/.

A tanulók az időmérlegen jeleztek ébredéstől elalvásig minden tevékenységet vagy időtöltést, pontosan jegyezve a kezdet és befejezés időpontját. A negyed órónál rövidebb tevékenységet az időfelhasználás szempontjából összevonták az előző vagy a következő tevékenységgel. Az a tény, hogy a tanulók az időmérleglapot naponta vezették - tanáraik ennek vezetését ellenőrizték és segítették-, viszonylag megbízható felmérést tett lehetővé. Ilyen módon a diákok 1512 napjáról és 36288 órájának felhasználásáról kaptam képet.

2. A másik fő vizsgálati módszer a kérdőíves ankét volt.

A kérdőíves vizsgálat kiterjedt a gyermek társadalmi, családi környezetére vonatkozó adatokon valamint a tanulmányi eredményen túl az életmód tartalmi, minőségi oldalaira is.

Az időmérleg ugyanis a tevékenységek rendszerét meglehetősen leszűkítve tartalmazza. Egyrészt azért, mert nem minden tevékenység fordul elő szükségszerűen heti ismétlődésben, másrészt azért, mert az időmérleg nem teszi lehetővé, hogy kellő információt szerezhessünk a gyermekek igényeiről és beállítódásairól. Ezek birtokába a kérdőívek segítségével jutottam. Azokat a kérdőíveket dolgoztam fel, amelyekhez a gyerekek a megfelelő időmérleglapot is elkészítették. A kérdőíveket a vizsgálat előtt 40 tanuló körében kipróbáltam és a hiányosságokat a mérőeszközökön korrigáltam.

1.3. AZ ADATOK FELDOLGOZÁSA

Az adatok feldolgozását Commodore-64 típusú személyi számítógéppel végeztük. Az átlag, szórás, eloszlás-számítás, valamint a korrelációs mátrix előállítása a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán, a többszörös regresszió-analízis vizsgálata a József Attila Tudományegyetem Pedagógiai Tanaszékén történt.

A feldolgozás előtt megtervezett változórendszert számítógépbe véve történt meg az átlag-, szórás-, eloszlás-számítás az időmérleg alapján konstruált 15 tevékenységre /egy hét teljes időtartamára, tanítási napokra, szünnapokra bontva/ és az 55 háttér-változóra /Melléklet 1.táblázat/ .

Az időmérleggel egyidőben felvett, a tanulók objektív és szubjektív feltételeire vonatkozó adatok birtokában mód nyílt annak vizsgálatára, milyen kapcsolat van a tevékenységek és a környezeti változók között. Az összefüggés-vizsgálat során készült el a korrelációs mátrix, melynek változói 15 függő és 55 független változó. /Melléklet 2.3.4. táblázat./

A korrelációs mátrix alapján a változó párok közötti kapcsolatokat tanulmányozhatjuk, de rejtve maradnak a több változót érintő bonyolult kapcsolatrendszer. Ennek áthidalására a több változós statisztikai eljárások közül a többszörös regresszió-analízis módszerét választottam. A többszörös regresszió-analízis módszerének alkalmazása lehetőséget nyújtott annak elemzésére, hogy a vizsgálatba bevont független változók milyen mértékben járulnak hozzá a tevékenységek varianciájának megmagyarázásához, milyen hatást gyakorolnak a függő változóra /a regresszió-analízis eredményét demonstráló táblák az egyes tevékenységek elemzésénél külön-külön találhatók/.

A többszörös regresszió-analízist tevékenységenként a háttérváltozók különböző számú csoportosításával is elvégeztem. Azokat a táblákat tartottam meg, melyeknél a megmagyarázott varianciaérték a legmagasabb volt.

2. A MINTA JELLEMZÉSE, ÁLTALÁNOS ADATOK

A diákok életmódjának vizsgálata során a társadalmi feltételekből indultam ki. A családok társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helye, a foglalkozási csoportok különbözősége döntően befolyásolja az életkörülményeket, számos különbséget determinál magatartásban, tudati viszonyokban, objektíve várható életutakban egyaránt.

A társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helynek ma is primátusa van valamennyi differenciáló tényező közül. Más környezeti tényezők /lakás, gyermekszám, könyvállomány/ az első szinten talált előfeltételek függvényei vagy következményei, tehát a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helyhez képest másodlagos jelentőségűek. /Ferge Zs. 1969./

Ezen gondolatok alapján a mintába került 216 diák legfontosabb adatai :

A leánytanulók száma 113, azaz a minta 52,4 %-a.
Tanulmányi eredményeik szerint /a 8. osztályos félévi tanulmányi eredmények alapján /:

jeles	/4,5 - 5 /	25,0 %
jó	/3,8 - 4,4/	37,9 %
közepes	/3,0 - 3,7/	23,6 %
elégseges	/2,0 - 2,9/	12,1 %
elégtelen		1,4 %

A diákok pályairányulását tekintve értelmiségi pályára készül 45,3 %, középszintű szakembernek 31,0 %, szakmunkásnak 23,7 %.

2.1. AZ ELSŐ SZINTEN TALÁLT ELŐFELTÉTELEK

A diákok társadalmi rétegek szerinti összetétele az apa/gondviselő foglalkozási csoportja alapján százalékbán kifejezve:

Vezető állású és értelmiségi család gyermeke	30,5 %
Középszintű szakember, irodai dolgozók gyermeke	31,0 %
Szakmunkások gyermeke	27,7 %
Betanított és segédmunkások gyermeke	10,8 %

A szülők társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helye, mint azt a kutatások eredményei igazolták, döntő hatással van a gyermek iskolai teljesítményeinek és egész életútjának alakulására. A gyermek tanulmányi eredménye a szülők iskolázottsági fokával, a család műveltségbeli színvonalával mutat igen szoros összefüggést.

Mintámban a gyermek tanulmányi eredménye az apa munkajelleg csoportjával 0,28, az anyáéval 0,39, az apa iskolázottságával 0,37 és az anya iskolázottsági fokával 0,39 szignifikáns korrelációt mutatott. Ezen számú mintánál a 0,15 szignifikáns korrelációt jelez.

A tanulmányi eredmények és a szülők munkajelleg-csoportja közötti összefüggés tárul fel a következő táblázatban:

Tanulmányi eredmények szóródása az apa/gondviselő foglalkozási csoportja szerint %-ban kifejezve

	jeles	jó	közepes	elégséges	elégtelen
vezetők, értelmi-ségek	46,9	40,9	7,5	4,5	-
Középszintűek	22,3	41,7	23,8	10,4	1,8
Szakmunkások	13,3	38,3	35,1	13,3	-
Betanított és segédmunkások	-	17,3	34,7	34,7	13,3
Az alapsokaság átlagának szóró- dása	25,0	37,9	23,6	12,0	1,5

Az adatok igazolják, hogy " a kötelező iskoláztatás évei alatt lényegében állandósulnak, illetve valamelyest növekszenek a különböző társadalmi rétegek gyermekeinek tanulmányi eredményében kifejeződő különbségek " /Gazsó F.1976.81./

A társadalmi munkamegosztásban elfoglalt hely szorosan összefügg a megszerzett tudással, iskolai végzettséggel vagy szakképzettséggel. Mintámban a szülők foglalkozási csoportja és iskolai végzettsége között igen magas korreláció állt fönn: a korrelációs együttható értéke apa esetén 0,67; az anyánál 0,68 volt.

A tudásszint általában az iskolai végzettség formálisan igazolható szintjével mérhető. Statisztikailag csak a formális megoldást tudtam követni.

A szülők legmagasabb iskolai végzettsége

	APA	ANYA
Főiskola, egyetem	33,3 %	26,5 %
Érettségit adó középiskola	31,9 %	38,0 %
8 általános + szakmunkás-képző	23,6 %	24,5 %
8 általános	9,9 %	10,6 %
Befejezetlen általános iskola	1,3 %	0,4 %
Összesen:	100,0 %	100,0 %

A " környezet minőségére " /Harsányi I./ utaló első szinten talált előfeltételek után a "következmény faktorok" /Ferge Zs./ közül pár szociológiailag jellemző tényezőt választottam ki mintám családi környezetének további bemutatására. Így a család művelődési igényét jellemzők közül a

szülők továbbképzésben, tanulásban való részvételét, tanulási szándékát, kulturális eszközök igénybevételenek gyakoriságát, családi könyvtár nagyságát; lakáskörülményekre és jövedelem viszonyokra valamint a család belső világára utaló néhány adatot. Az elsődleges tényezők és az általam kiválasztott néhány változó párkapcsolatát az 1. táblázat tartalmazza.

2.2. A MÁSODLAGOS JELENTŐSÉGŰ, KÖVETKEZMÉNY VÁLTOZÓK

A szülők továbbtanulásban, továbbképzésben való részvétele mind munkajelleg-csoportjukkal, mind iskolázottságukkal magas pozitív korrelációt jelzett. A korrelációs együttható értéke az apa esetén munkajelleg-csoportjával 0,19, iskolázottságával 0,23; az anya esetében 0,17, iskolázottságával 0,19. A tanulási szándékot jelentősen erősítette mindezt a továbbképzésben való részvétel: e párkapcsolat apánál 0,35, anyánál 0,32-os korrelációt mutat. Erősen korrelált egymással az apa és anya továbbképzésben való részvétele / a korrelációs együttható 0,41/, valamint tanulási szándéka/0,29/.

Az elmúlt öt évben az apák 51,6 %-a, az anyák 43,6 %-a vett részt továbbképzésben. Legnagyobb arányban szakmai-, politikai ismereteiket bővítették : az apák 38,3 %-a, az anyák 33,6 %-a. " Pályakorrekciót" hajtott végre, intragenerációs mobilitás történt az apák 10,5 %-ánál, az anyák 7,3 %-ánál. Kis számban nyelvet tanultak. A szülők "fele" nem vett részt továbbképzésben, ami természetesen nem jelenti, hogy esetleg önképzéssel nem juthatott a kultúra javaihoz, de ezt nem tudtam követni. Sajnálatos tény, hogy a nyolc osztályt vagy annál kevesebb osztályt végzett szülők a továbbtanulásból, továbbképzésből teljesen kimaradtak.

1. táblázat

A családi környezetre vonatkozó néhány változó kapcsolata a szülők munkajelleg-csoportjával és iskolázottságával

Korrelációs együtthatók

VÁLTOZÓK	Munkajelleg-csoport		Iskolai végzettség	
	APA	ANYA	APA	ANYA
SZÜLŐK				
Továbbképzésben való részvétel	0,19	0,17	0,23	0,19
Tanulási szándék				0,17
CSALÁD				
Könyvek száma	0,26	0,32	0,40	0,49
Kulturális kimozdulás gyakorisága			0,29	0,17
Üdülés gyakorisága			0,16	/0,14/
Lakóhely			0,21	0,17
Lakószobák száma	0,23	0,25	0,27	0,31
Egy főre jutó jövedelem	0,18	0,19	0,33	0,26
Tartós fogyasztási cikkel való ellátottság		0,24		
Gyermekszám		0,17		

Megjegyzés : a táblázat csak a szignifikáns korrelációt jelző együtthatókat tartalmazza / $r=0,15$ /.

A szülők továbbképzésben való részvételi aránya százalékban kifejezve :

	APA	ANYA
Nem válaszolt	10,6	5,5
Nem vett részt	38,8	50,9
Középiskolát végzett	4,1	2,3
Felsőfokú intézményben tanult	6,4	5,0
Szaktanfolyamra járt	19,8	20,8
Politikai tanfolyamra járt	18,5	12,8
Nyelvet tanult	1,8	2,7
Összesen: 100,0		100,0

A szülők tanulási szándékát tekintve, 60,2 %- elsősorban idő-,energiahiányra és a jövedelemkiegészítő tevékenységek szükségességére hivatkozva - egyértelműen elutasította a tanulást. Legvonzóbb számukra a nyelvtanulás, de nem igen bíznak ennek megvalósulásában.

A szülők tanulási szándéka részletezve

	APA	ANYA
	% -ban kifejezve	
Nem válaszolt	9,7	6,1
Nincs szándéka	60,2	60,2
Középfokon	2,7	6,1
Felsőfokon	6,1	3,2
Szaktanfolyamon	3,2	3,2
Politikai tanfolyamon	3,2	3,2
Nyelvtanulás	12,2	14,8
Egyéb /szabó-varró,fotó stb./	2,7	3,2
Összesen: 100,0		100,0

A család könyvállományának nagysága, amely "nemcsak az aktív olvasói magatartás függvénye, hanem bizonyos mértékig a kultúrához való viszony jelképes kifejezője is" /Ferge Zs. 1969. 246./ - mintámban az apa munkajelleg csoportjával 0,26, az anyáéval 0,32-os korrelációt, iskolázottságukkal 0,40 illetve 0,49-os korrelációt jelzett.

A könyvvel rendelkező családok megoszlása

Könyvek száma	200-nál kevesebb	201-400	401-600	600-nál több
Családok aránya %-ban	32,0	23,1	30,1	13,4

A családok 1,5 %-ának nincs könyve

A családok kulturális magatartási szokását a kulturális kimozdulásuk /színház-, mozi-, kiállítás-, hangversenylátogatás/ gyakorisága szerint vizsgálva megállapítható : rendszeres 9,2 %, néha 60,1 % és egyértelműen nem 30,7 %. Ezen kulturalközvetítő eszközök igénybevételének intenzitását tekintve az apa iskolázottságával a korrelációs együttható értéke 0,29, az anyáé 0,17. Érdeemes megemlíteni, hogy a továbbképzésben való részvétel hatására a korreláció erősebb lett : az apa esetében 0,30, az anya esetén 0,24, illetve az anya tanulási szándékával 0,25-os korrelációt mutat.

A válaszokból kitűnt, hogy a családok számára leggyakoribb szórakozás a televízió-nézés. Élve a lehetőséggel a családok rendszeresen nézik a bécsi TV műsorát, akkor is, ha nem értik a nyelvet.

Az üdülés gyakorisága is az életmód egyik jellemző vonása, a jobb "anyagi, kulturális körülmények között élő ember fokozott gondot fordít önmagára, áldozatot hoz egészsége, munkaereje és ideje védelmére" /Ferge Zs. 1969.282./ Mintámban az üdülés gyakorisága az apa iskolázottságával mutatott szoros korrelációt, ez 0,16 volt. A családok választási alapján rendszeresen üdül 54,3 %, néha 24,6 % és nem 14,7 %. Nem válaszolt a családok 6,4 %-a.

A lakóhely az iskolázottsággal korrelált, a korrelációs együttható 0,21 illetve 0,17. A lakószobák száma legmagasabban az anya munkajelleg-csoportjával és iskolázottságával korrelált : 0,25 és 0,31.

Lakóhelyüket tekintve a belvárosban lakik a mintámba került családok 30 %-a, lakótelepen 48,1 %-a, agglomerációs körzetben 21,9 %.

A családok 78,7 %-a összkomfortos lakásban, 12 %-uk magas komfortfokozatú családi házban és a 9,3 % alacsony komfortfokozatú lakásban lakik.

A lakások 50,9 %-a háromszobás, 37 % kétszobás és 12,1 % a négy vagy több szobás. Lakásúrséget tekintve 53,4 % jó, a többi közepesnek mondható /a családok térbeli szűkösségre panaszkodtak/.

A család jövedelmi viszonyaira vonatkozó adatok igen magas korrelációt mutattak a szülők iskolai végzettségével : 0,33 és 0,26, továbbképzésben való részvételükkel: 0,30 és 0,24 illetve társadalmi státuszukkal : 0,18 és 0,19.

A család egy főre jutó jövedelme a megkérdezettek válaszai alapján, százalékban kifejezve:

Ft	1000 alatt	1001-2000	2001-3000	3001-4000	4000 fölött
%	5,1	27,3	44,9	17,2	5,5

Minden harmadik család vallott arról, hogy második gazdaságban is dolgozik. A családok 10 %-ánál mindkét szülő jövedelem-kiegészítő tevékenységet folytat. Nagyrészüket a hét végén szabadidejét áldozza fel erre.

A megkérdezett családok 57,6 %-ának van kertje /36,4 %/, üdülője /10,1 %/, illetve kertje és üdülője is /15,1 %/.

A családok gépi tartós fogyasztási eszközökkel való ellátottságának fokát vizsgálva : kiemelkedően magas 8,3 %-nál, magas 36,2 %-nál és a háztartási eszközök dominálnak 55,5 %-nál.

A családok belső világát tekintve

Ép család	83,3 %
Szülők elváltak	12,5 %
Anyja vagy apja meghalt	4,2 %

Összesen : 100,0 %

A gyerekek 83,8 %-ának van testvére. A tanulók 16,2 %-a " egyke ", 64,8 %-a "kettőcske", 19 %-ának kettő vagy több testvére van. A diákok mögött lévő tipikusan városi

kiscsalád valóban elvesztette azt a lehetőséget, hogy a testvérek személyében a szó teljes értelmében vett kortárs csoportot is reprezentálja. A kortársakkal való kapcsolatteremtés színtere mintámnál így többnyire kikerült a család keretei közül.

A család nevelési szokásai közül /gyermekének/ a szabadidő és tanulás ellenőrzésének gyakoriságára kérdeztem. Válaszuk alapján :

A gyermek tanulási- és szabadidő ellenőrzésének megoszlása %-ban kifejezve

Ellenőrzés gyakorisága	Tanulást	Szabadidő eltöltését
	ellenőrző családok	
Nem	12,2	16,8
Néha	27,7	13,8
Rendszeresen	60,1	69,4

A tanulás-ellenőrzés gyakorisága az apa és anya továbbképzésben való részvételével korrelált, a korrelációs együttható értéke mindkét esetben 0,20. A szabadidő-ellenőrzés a szülők továbbképzésben való részvételén túl /0,22 és 0,21/ az anya tanulási szándékával mutatott szignifikáns kapcsolatot /0,18/.

3. DIÁKÉLETMÓD

- AZ IDŐMÉRLEG TÜKRÉBEN

" A diákéletmódot a tevékenységek mennyiségi jellemzőinek oldaláról is tanulmányozhatjuk. Az időmérleglapok alapján feltárul a tevékenységek fajta szerinti összetétele, időtartama, gyakorisága és a tevékenységben résztvevők aránya. Egyes tevékenységfajták előtérbe kerülése, mások hiánya, a tevékenységek egyhangúsága vagy változatossága, a különböző dimenziókban érvényesülő hierarchiája lehetővé teszi a minőségi értékelést is. " /Gazsó - Pataki - Várhegyi 1971. 48./

A diákélet során vannak olyan tevékenységek, amelyek szükségszerűen minden gyermeknél jelen vannak /pl.alvás, étkezés, tanórai tanulás/. A maradék időt eltérően használják fel, de ezeknél is érvényesül a társadalmi /iskolai, családi/ kényszer és kötelezettség /pl.tanulás, házimunka/, csak ezek után fennmaradó szabad időben választhat és dönthet a gyermek viszonylag önállóan arról, hogy milyen tevékenységet folytasson.

A diákélet kereteit az iskolával összefüggő tevékenységek homogenizálják, de hogy e korosztály tevékenységének összetételét és időtartamát a társadalmi, a biológiai és az iskolai tényezők milyen mértékben differenciálják, arra kutatásom eredménye adhat választ.

3.1. A TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZETÉTELE ÉS IDŐTARTAMA, AZ " ÁTLAGDIÁK " ÉLETMÓDJA

A diákok által vezetett 1512 időmérleglap alapján megismerhettem, hogy a 216 diák 1984. március 22-28-a között, öt tanítási napon és két szünnapon milyen tevékenységet végzett, és ezekre mennyi időt használt fel. A diákok által folytatott sokféle tevékenységet Gazsó Ferenc, Pataki Ferenc és Várhegyi György diákéletmód kutatásánál alkalmazott 14 főtevékenység kategóriába soroltam be, kiegészítve ezen korosztály gyermekeinél előfordult egyéb tevékenységekkel /Melléklet I./. A tevékenységeket az alábbi csoportokba vontam össze :

1. Tanulmányi tevékenységek /tanulás a tanítási időben és a tanítási időn kívül/
2. Társadalmi-közéleti tevékenységek /mozgalmi tevékenység/
3. A család életviteléhez kapcsolódó tevékenységek /házimunka, családi-, társas élet/
4. Szabadidő tevékenységek /művelődés, szórakozás és társas élet, tömegkommunikációs eszközök használata, sportolás, ezermesterkedés, pihenés és tétlenség/
5. Élettani és személyi szükségletek /alvás és személyi ellátás/
6. Járulékos időfelhasználás /közlekedés/

A számtani átlag segítségével kiszámítottam, hogy a diákok a heti 168 órát milyen tevékenységekre és milyen arányban használták fel. Ennek alapján feltárult a mintát reprezentáló "átlagdiák" tevékenységének hierarchiája, az átlagdiák életmódja.

TEVÉKENYSÉGEK IDŐTARTAMA

a heti időalap százalékában kifejezve:

Tevékenységek	%	%
Tanulási tevékenységek		22,0
Tanulási időben	15,0	
Tanulási időn kívül	7,0	
Közéleti-mozgalmi tevékenység		0,5
Családi kötelezettség /házimunka/		3,8
Szabadidő elfoglaltságok		21,2
Művelődés	4,0	
Szórakozás-társasélet	7,3	
TV-nézés	6,7	
Sportolás	2,0	
Ezermesterkedés	0,3	
Tétlenség-pihenés	0,9	
Élettani- és személyi szükség- letek		47,3
Alvás	40,3	
Személyi ellátás	7,0	
Járulékos tevékenységek /közle- kedés/		3,0
Nem jelölt tevékenység		2,2
Összesen :		100,0 %

A diákéletmódot markánsabban jellemezhetjük, ha a rokontevékenységeket fő csoportokba vonjuk össze.

1. Tanulási és egyéb kötelezettségek	52 óra 55 perc
2. Szabadidő elfoglaltságok	35 óra 37 perc
3. Élettani és személyi szükségletek	79 óra 28 perc

Összesen: 168 óra

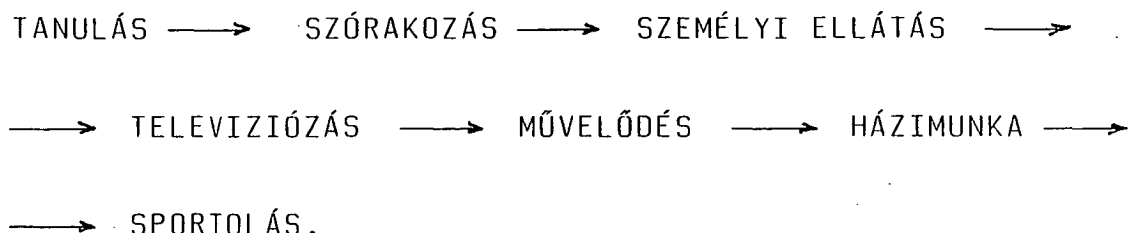
A mintát képviselő átlagdiák életmódját a tanulmányi és egyéb köteleességszerű megterhelés jellemzi. Ezek időtartama meghaladta mintámnál a felnőttek heti törvényes munkaidejét is. A megterhelés különösen jellemző a tanítási napokon, amikor a kötelezettségek a napi 8,7 órát is elérik, a tanulásra fordított idő majdnem hét óra /6,86 óra/.

A heti 35 órás szabadidő kevés ahhoz, hogy a személyiséget fejlesztő, regeneráló és kompenzáló funkciót betöltsse.

A diákok fejlődő szervezete megköveteli, hogy a heti időmennyiség nagy részét alvásra, pihenésre, étkezésre fordítsák. A szervezet komoly idegi és fizikai megterhelése fokozza az élettani szükségletek kielégítésének igényét. Ezt mutatja az is, hogy amíg tanítási napokon 9 óra 18 perc az alvás és 9 perc a pihenés, addig szünnapokon az alvás 10 óra 18 perc és 22 perc a pihenés ideje.

A főtevékenységekre fordított átlagok alapján lehetőség nyílt a tevékenységek frekvencia-rangsorának kialakítására és a tevékenység-struktúra modelljének megrajzolására.

A diákcsoporthoz tevékenység-modellje :

A modell a tevékenységek elrendeződésének sorrendjét is jelzi. A tanulás az élen áll a tevékenységek rendszerében. Az iskola tradicionális munkarendjével meghatározza a diákság életét tanítási időben, de tanítási időn kívül is szabályozza feladatokkal, fegyelmi intézkedésekkel a tanulók tevékenységét.

A tanulási időn kívüli tanulás időtartama társadalmilag és egyénileg egyaránt determinált. Egyeseknél a tanórán kívüli idő növekedését a társadalmi szelekciós rendszer vagy a család kényszere, másoknál a tanulási kedvet az érdeklődésen, saját ambíción alapuló önkéntesség hozza létre.

Erősen szóródik a tanulásra fordított idő mintáiban, mint ahogy azt a későbbiekben részletesen is látni fogjuk. A jó tanulók jóval több időt /hetente 409 perccel többet/ fordítottak az iskolán kívüli tanulásra, mint azok, akik arra törekszenek, hogy minimálisan tegyenek eleget az iskolai követelményeknek.

Szórakozásra-társaséletre mintám " átlagdiákja " napi 105 percet, személyi ellátásra 100 percet használ fel. Majd a rangsorban 97 perccel a televíziózás következik. Művelődés-jellegű tevékenységre 57 percet, házimunkára napi 39 percet fordít, és a szükségesnek csak a felét, 30 percet tölt el aktív mozgással. Mintámat reprezentáló "átlagdiák" a szabadidős tevékenységek közül a művelődéssel, a testet-lelket felfrissítő testedzéssel, mozgással szemben a passzív szabadidő-tevékenységeket részesíti előnybe.

3.1.1. A DIÁKOK LEGFONTOSABB TEVÉKENYSÉGE TANÍTÁSI NAPON ÉS SZÜNNAPON

Az időmérleg adatai alapján tanulmányozhatjuk a tanítási- és szünnapon végzett tevékenységek közötti eltéréseket. A szabadidőben folytatott tevékenységek megismerése közelebb visz a diákéletmód megismeréséhez.

A főtevékenység csoportokra fordított idő

	Tanítási napon /óra, tizedóra/	Szünnapon
1. Tanulmányi és egyéb kötelezettségek	8,7	3,8
2. Szabadidő-elfoglaltságok	4,3	7,2
3. Élettani és személyi szükségletek	11,0	12,0
Összesen:	24,0 óra	24,0 óra

A szünnapok jellege alapvetően más mint a tanítási napoké. E napon kevésbé vannak kitéve a gyermekek az idő szorításának, és a megnövekedett szabadidő kedvezőbb feltételeket teremtet a tanulóknak egyéni kedvteléseikhez.

Az iskolai tanítás szünetelése miatt több idejük jut alvásra, pihenésre és a szabadidő-tevékenységekre.

Az alvásidejük egy órával, a pihenésre fordított idő 13 perccel hosszabbodott meg, szabadidejük majdnem megkétszereződött.

Az egyes tevékenységekre fordított idő napi
átlagban /percben kifejezve/

TEVÉKENYSÉGEK	Tanítási nap	Szünnap
Tanulás tanórán	302	-
tanórán kívül	110	73
Közéleti-mozgalmi tevékenység	10	3
Házimunka	22	82
Művelődés	53	70
Szórakozás-társasélet	75	122
TV-nézés	67	175
Családdal töltött közös tevékenység	18	78
Sportolás	36	19
Ezermesterkedés	3	6
Tétlenség-pihenés	9	22
Alvás	566	620
Személyi ellátás	98	100
Járulékos tevékenység	47	40
Nem jelölt tevékenység	24	30
Összesen :	1440 perc	1440 perc

Az időátlagok alapján a fő tevékenységek frekvencia-rangsora tanítási napon és szünnapon a következőképpen alakult:

TANÍTÁSI NAP	SZÜNNAP
1. Tanulás	1. Televíziózás
2. Szórakozás-társasélet	2. Szórakozás-társasélet
3. Televíziózás	3. Házimunka
4. Művelődés	4. Tanulás
5. Sportolás	5. Művelődés
6. Házimunka	6. Tétlenség-pihenés
7. Tétlenség-pihenés	7. Sportolás

A gyermekek a pihenő napokon elsősorban a nagyobb szellemi energiát nem igénylő elfoglaltságokat részesítik előnybe. Szünnapokon élre tör a televíziónézés. A rangsorban helyét megtartva, de majdnem egy órával több idő jut szórakozásra-társaséletre, több időt fordítanak a művelődés-jellegű tevékenységre, pihenésre. Aggasztó a gyermekek mozgásszegénysége, a rendszeres testedzés hiánya. Mind tanítási napon mind szünnapon igen messze van a kívánt mértéktől.

A tanulás és házimunka miatt a szünnapok sem kötelezettség nélküli pihenőnapok. Négyyszer annyi időt töltenek házimunkával, és átlag 73 percet tanulnak. Természetesen az egyes tevékenységekre fordított idő diákonként és diákcsoportonként is eltérő. Így például a diákok 14,3 %-a arról vallott, hogy a hét végén legfőbb elfoglaltsága a tanulás, míg 9,25 %-a

/20 gyerek/ a két szünnapon elő sem vette a tankönyvet.

3.1.2. A DIÁKOK SZABADIDŐ ELVÁRÁSAI

A tanulói életmód, mint az ismétlődő tevékenységek rendszere, nem csupán külső hatások által mechanikusan megszabott eredmény, hanem azt szubjektív tényezők is befolyásolják. A szubjektív beállítódások elsősorban a szabadidő aktivitásának tartalmát befolyásolják, ezért a szabadidő -elvárásokban ragadhatók meg tényszerűen. A vonzó tevékenységek rangsorolásával lehetőség nyílt a gyerekek általános irányultságának megismerésére.

Az érdeklődés, mint az ember legaktívabb megnyilvánulásának egyike, a személyiség fejlődését is tükrözi. Ennek megismerése pedagógiai szempontból ugyancsak fontos feladat, mert ezáltal egyrészt segíteni tudjuk a pozitív igények és törekvések megvalósítását, másrészt befolyásolni is akarjuk az ifjúság igényeinek, érdeklődésének és egész értékorientációjának alakulását.

A diákok a szabadidő - tevékenységek közül széles skálán válogathatnak. Mintám az alábbi tevékenységeket részesítette előnybe:

VONZÓ TEVÉKENYSÉGEK FREKVENCIA-RANGSORA a válaszolók %-os arányában kifejezve

1. Kirándulás, túrázás, játék a szabadban	58,9 %
2. Olvasás	51,5 %
3. Barátokkal együtt lenni	38,9 %
4. TV-nézés	36,5 %
5. Popzene-hallgatás	32,4 %
6. Barátokkal beszélgetni	25,2 %
7. Társasjáték	24,5 %
8. Múzeumlátogatás	18,2 %

A rangsorból kitűnik, hogy a diákok igényét az aktív szabadidő-tevékenységek preferálása jellemzi. Az időmérleg adatai arról tanuskodnak, hogy a tanulók valóságos magatartásában a passzívabb, a kevesebb aktivitást igénylő elfoglaltságok dominálnak. Bár a televíziózást és rádióhallgatást is a művelődési igény részének tekinthetnénk, de amilyen mértékben az a valóságban megjelenik, inkább kultúra-fogyasztó mint fejlesztő jellegű. Erősen él a gyermekekben a sportolás, a természetben való mozgás igénye, de a valóságban csak " nyomokban " fordul elő. Szórakozásuk középpontjában a társas kapcsolatok igénye van, amely a valóságban az élre is tör, különösen a diákok egyes csoportjainál.

3.1.3. A TEVÉKENYSÉGEK ÁTLAGTÓL VALÓ ELTÉRÉSE

Az eddig ismertetett adatok mind a valóságban, mind a vonzó tevékenységekre vonatkozóan az átlagot mutatták meg. Az átlagok eltakarják a lényegét, így az átlagtól való eltérés mértékét is. A szóródás ismeretében lehetőség nyílik annak megállapítására, hogy milyen nagy számban vannak olyan diákok, akik az átlagnál több időt fordítanak az egyes tevékenységekre, és ezáltal a többi tevékenységekre fordított idejük egészen minimálisra csökken.

A szóródás az átlagtól való eltérést jelzi, a szóródási mérőszám annak mértékét is megmutatja. A nagyobb mérőszám megmutatja, hogy melyek azok a tevékenységek, amire a diákok az átlagtól nagyon eltérő időtartamot fordítottak. Ennek alapján a tevékenységek rangsora egy hét adataira vonatkoztatva a következőképpen alakult :

RELATÍV SZÓRÓDÁS

/százalékban kifejezve/

TEVÉKENYSÉG	%
1. Alvás	6
2. Személyi ellátás	24
3. Televíziózás	43
4. Tanulás tanórán kívül	45
5. Szórakozás-társasélet	61
6. Művelődés	83
7. Házimunka	88
8. Tétlenség-pihenés	136
9. Sportolás	160
10. Közéleti-mozgalmi te- vékenység	200
11. Ezermeisterkedés	288

Szünnapokon a házimunka és televíziózás kivételével a szó-
ródás még tovább növekedett. Az alábbi hat főtevékenység
szóródását mutatja a táblázat tanítási napon és szünnapon.

RELATÍV SZÓRÓDÁS
/százalékban kifejezve/

Tevékenység	Tanítási nap	Szünnap
Televíziózás	55	50
Tanulás	47	75
Szórakozás-társasélet	69	75
Művelődés	73	93
Házimunka	113	107
Sportolás	159	276

Nagy a szóródás az egyes tevékenységekben, amelynek háttérben - mint azt a kutatások eredményei igazolták - a társadalmi feltételek egyenlőtlensége és az egyéni képességek különbözősége áll.

A matematikai statisztikai módszerek segítségével lehetőség nyílt arra, hogy a tevékenységekben fellelhető különbségeket tényszerűen feltárjam. A korrelációs mátrixban sok érdekes összefüggés tárult fel : kiolvashatóvá váltak a tevékenységek közötti összefüggések, a kiválasztott környezeti feltételek közötti belső összefüggések, másrészt tanulmányozhatóvá vált az egyes tevékenységek és a háttérváltozók kapcsolata. A több változót érintő bonyolult kapcsolatrendszerek, és az alkalmazott változók hatásának megmagyarázását segítette a többszörös regresszióanalízis módszere.

Az átlagszámítás és eloszlás eredményeit is felhasználva az elemzésbe a következő fő tevékenységeket vontam be :

tanulás, művelődés, szórakozás-társasélet, tévénézés, sportolás.

Az azonosságok és eltérések számszerű megnyilvánulását diákcsoportonként is elemeztem, és a diákcsoportokat az alábbi változók alapján alakítottam ki :

- a./ az apa /gondviselő/ iskolai végzettsége szerint ;
- b./ a tanulmányi eredmények szerint ;
- c./ a gyermek neme szerint.

Ezen faktorokkal a tevékenységek többsége szoros korrelációt, szignifikáns összefüggést mutatott.

4. NÉHÁNY FŐTEVÉKENYSÉG

4.1. TANULÁS

4.2. MŰVELŐDÉS

4.3. TELEVÍZIÓZÁS

4.4. SZÓRAKOZÁS -
- TÁRSASÉLET

4.5. SPORTOLÁS

4.1. A TANULÁS

A diákok legfontosabb munkája a tanulás. A diákélet nagyrészt e tevékenység köti le a minden diáknál nélkülözhetetlen alvás, személyi ellátás mellett.

A gyermek tanulmányi eredménye döntően befolyásolja a továbbtanulásuk lehetőségeit, ezáltal egész életpályájuk alakulását. A jó eredményű iskolai végzettség fontos feltétele a továbbtanulásnak, a felfelé irányuló társadalmi mobilitásnak. A diákok csak a tanulmányi igényszint és tempó fokozásával remélhetik, hogy saját és családjuk ambíciója, pályairányulási törekvése valóra válik.

4.1.1. A TANULÁSI IDŐ ÉS A VÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A tanítási időben és azon kívüli tanulást együttesen figyelembe véve, a heti tanulásidő szóródása a következőképpen alakult mintám diákjainál :

az átlagosnál		
kevesebbet /30 órát/		14,36 %
37 óránál többet		52,77 %
41 óránál többet	tanult	22,68 %
46 óránál többet		7,87 %
51-52 órát		2,37 %
Összesen :		100,00 %

Ha a tanítási napokon való tanítási időt veszem számításba, akkor az adatokból látható, hogy a tanulók 54,17 %-a,

naponta 7 óránál többet tanult, és minden harmadik gyermek 8 óránál többet fordított tanulásra.

Tanulásra fordított idő eloszlása
tanítási napon

5,5 - 6 órát	16,21 %
6 óránál többet	29,62 %
7 óránál többet tanult	24,53 %
8 óránál többet	21,29 %
9 - 10 órát	8,35 %
<hr/>	
Összesen :	100,00 %

Mivel a tanórán való részvétel minden diák számára kötelező, a számszerű eltérések a tanórán kívüli tanulásra fordított időből erednek. Ez magában foglalja a tanórákra való felkészülést és az iskolai követelményen túli tanulást. Az eltéréseket mutatják az alábbi adatok .

Tanórán kívüli tanulásra fordított idő /percekben/
és relatív szóródása/százalékban/

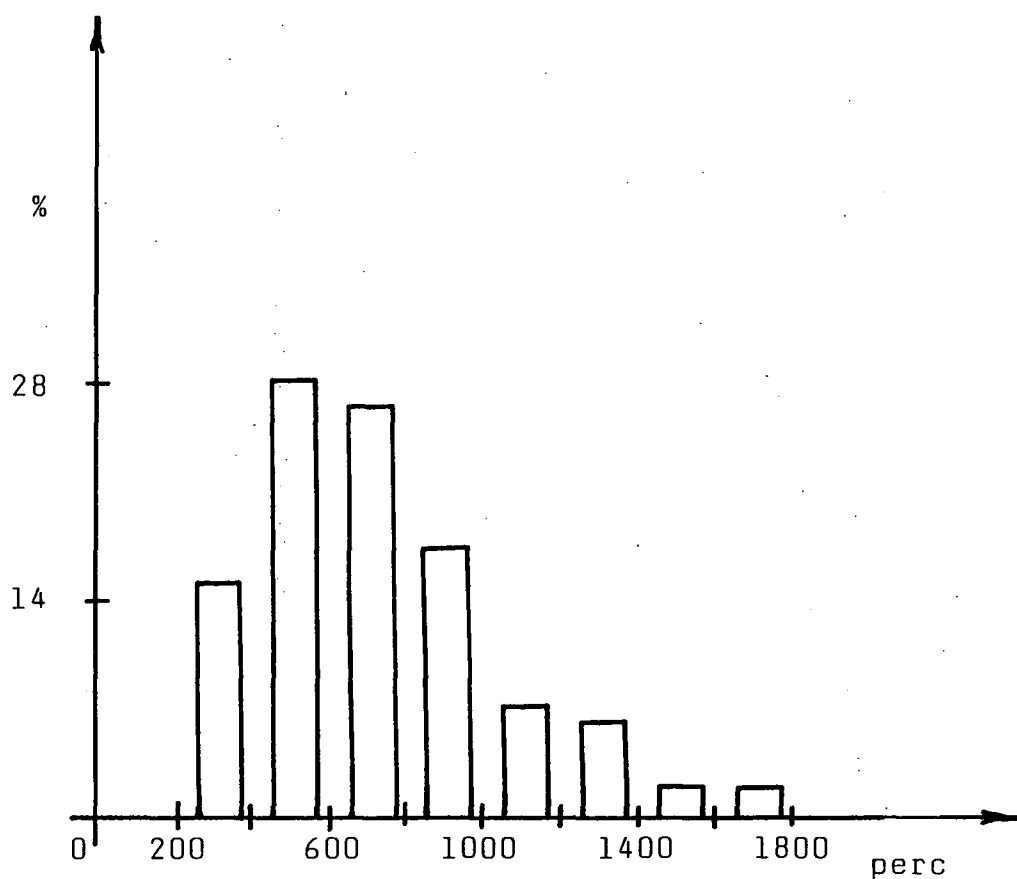
	Heti átlag	Tanítási nap	Szünnap
Idő /perc/nap/	100	110,4	74
Relatív szóródás	45 %	47 %	75 %

Szünnapokon a szóródás jelentősen megnövekedett, a tanulási idő még inkább "széthúzódott".

Az eloszlás-grafikon asszimetrikus volta megmarad akár a heti idő-átlagot, akár a szünnapok tanulási idejét vettem számításba.

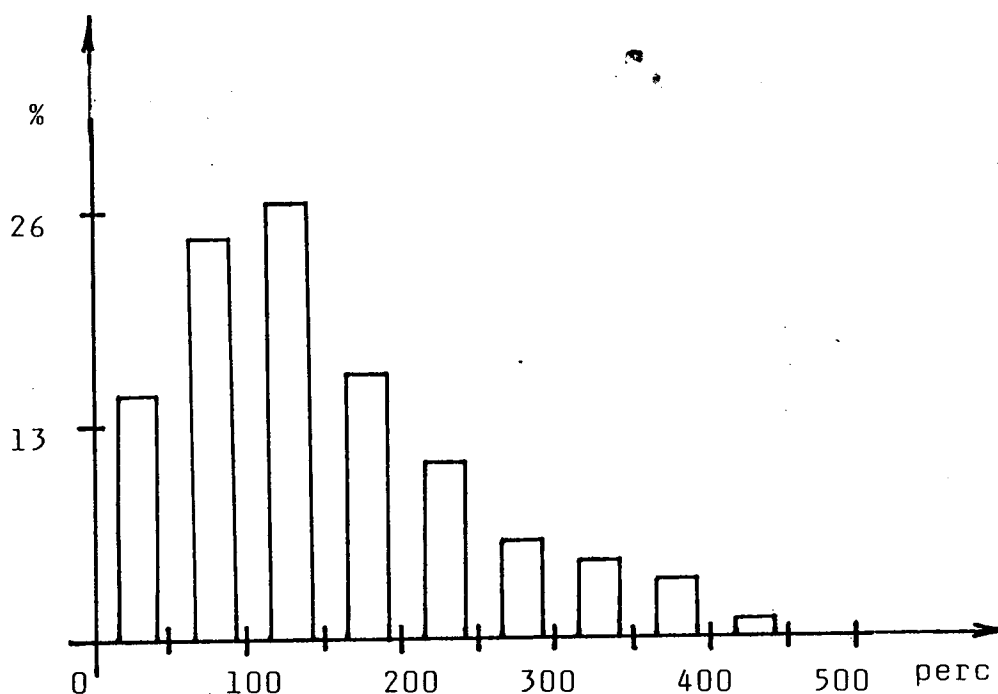
TANULÁSI IDŐ ELOSZLÁSA

a tanórán kívüli tanulásra fordított
idő/heti átlag alapján/

TANULÁSI IDŐ ELOSZTLÁSA

Szünnepon

A diákok 14,3 %-a arról vallott, hogy a hét végén legfőbb elfoglaltsága a tanulás. Mintám 9,25 %-a / 20 gyerek/ egyáltalán elő sem vette a könyvet, nem készült a hétfői tanórákra.

A tanulás időtartamának nagymérvű szóródása döntően differenciálja az életmód egész szerkezetét. A tanulási idő növekedése kiszorítja azokat a szabadidő-tevékenységeket, amelyek legkevésbé képesek ellenállni az időnyomás kényszerének, vagy csökkentik a biológiai, élettani szükségletekre fordítható időmennyiséget.

A korrelációs mátrixból kiemeltem azokat a tevékenységeket, amelyek a tanórán kívüli tanulással szoros korrelációt mutattak./Az áttekinthetőség kedvéért feltüntettem zárójelben

azokat az együtthatókat is melyek értéke 0,15-nál kisebb/.

Tanórán kívüli tanulás és a tevékenységek párhelyes-
lata

Tevékenységek	Korrelációs együtthatók		
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Szórakozás-társasélet	-0,38	-0,35	-0,20
Televíziózás	-0,29	-0,23	-0,15
Sportolás	-0,25	-0,27	/-0,02/
Alvás	/-0,12/	-0,17	/-0,05/
Személyi ellátás	0,24	0,16	/ 0,07/

A negatív korrelációk azt jelzik, hogy azok a diákok, akik több időt fordítanak tanulásra, kevesebb idejük marad szórakozásra-társaséletre, TV-nézésre, sportolásra, tanítási napokon az alvásra.

A tanulás és a személyi ellátás között lévő pozitív erős korreláció alapján feltételezhető, hogy ezen diákok igényesebbek önmaguk ellátására, fokozott gondot fordítanak önmagukra.

Bár az iskola homogén anyagot tanít, és erősen szabályozott rendjével homogén keretet teremt a diákok számára, mégsem tudja még az iskolai kötelezettségek teljesítésében sem nivelláló szerepét betölteni. /Gazsó F. 1971. 1976. 1979. Ferge Zs. 1969./

Mint ahogy ez látható volt, a tanórán kívüli tanulás időtartama erősen szóródik, melynek háttérében részben általános társadalmi okok, objektív társadalmi feltételek, és a

közbeeső pszichikus szféra különbözősége áll. A pszichikus szféra különbözőségének vizsgálata nem volt célom.

A tanórán kívüli tanulás és a háttérváltozók kapcsolata a korrelációs mátrix alapján tanulmányozva 22 faktorral mutatott szoros korrelációt. Ennek eredményeit a táblázat tartalmazza. Hogy ezek közül mely tényezők befolyásolják szignifikánsan a tanulást, arra a többszörös regresszió-analízis módszerével kerestem választ.

Tanórán kívüli tanulás és a
háttérváltozók párkapcsolata

VÁLTOZÓK	KORRELÁCIÓS EGYÜTTHATÓK
SZÜLŐK	
anya iskolai végzettsége	0,37
anya foglalkozása	0,32
apa iskolai végzettsége	0,27
CSALÁD	
könyvek száma	0,26
szerkezet	0,18
jövedelem	0,17
gyermekszám	-0,15
lakásban élők száma	-0,15
lakáshasználat jogcíme	-0,20
tanulás ellenőrzése	-0,21
GYERMEK	
tanulmányi eredménye	0,39
pályairányulása	0,39
készségtárgyak átlaga	0,38
magatartás-szorgalom átlaga	0,35
közismereti tárgyak átlaga	0,34
neme	0,22
olvasmány-téma	0,20
színházlátogatás gyakorisága	0,17
hangversenylátogatás gyakorisága	0,16
különórák jellege	0,16
mozilátogatás gyakorisága	-0,15
főtevékenysége hét végén	-0,16

4.1.2. A TANULÁST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A tanulást befolyásoló tényezők hatását a többszörös regresszió-analízis segítségével vizsgáltam. A regresszió-analízis eredményeit a 2. táblázat tartalmazza.

A táblázat jobb szélső oszlopában a három x a 99,9 %-os szinten, a két x a 99 %-os szinten, az egy x pedig a 95 %-os szinten szignifikáns regressziós együtthatókat jelzi. Ahol az eredmény nem szignifikáns legalább 95 %-os szinten, ott a jobb szélső oszlopban egy - jel áll /Csapó B.-Varsányi Z. 1985. 49./.

A regresszió-analízisbe bevont 26 független változó a variancia 81,7 %-át magyarázza meg /természetesen átfedések lehetségesek/. A független változók közül 21 befolyásolja szignifikánsan a diákok tanórán kívüli tanulását. Ezek összesen a megmagyarázott varianciából 43,24 %-ot, azaz több mint felét magyarázzák meg. Legdöntőbb faktor - mint azt a tanulási teljesítményre vonatkozó kutatások is igazolták - az anya iskolázottsága, mely 23,42 %-ot, az apáé 12,38 %-ot, az anya tanulási szándéka 2,66 %-ot, az apa továbbképzésben való részvétele és tanulási szándéka 3,78 %-ot, a család kulturális kimozdulása 1 %-ot magyaráz meg.

A gyermek tanulmányi eredménye 8,34 %-ot, magasabb kulturális igény szintjét jelző színház-, mozi- és könyvtárlátogatása 9,03 %-ot, olvasmány-választása 3,17 %-ot magyaráz meg. Ugyancsak szignifikáns hatással van a tanulásra a tanuló neme/ a lányok több időt fordítanak tanulásra/.

A lakásban élők száma 6,78 %-nyi, a lakószobák száma 1,5 %-nyi, az egy főre jutó jövedelem 4,68 %-nyi hatást gyakorol - egészen kismértékben még a lakáson kívüli ingatlanlással is szignifikáns összefüggés látható - feltételezve, hogy a laksűrűség nyugodt, az anyagi javak kedvezőbb feltételt teremtenek a tanuláshoz.

A tanulást befolyásoló tényezők elemzése
TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓ-ANALÍZIS

A minta elemszáma : 216

A független változó száma : 26

Függő változó : TANULÁS TANÓRÁN KÍVÜL

Független változók :

1. Tanuló neve
2. Apa társadalmi státusza
3. Apa iskolai végzettsége
4. Apa továbbképzésben való részvétele
5. Apa tanulási szándéka
6. Anya társadalmi státusza
7. Anya iskolai végzettsége
8. Anya továbbképzésben való részvétele
9. Anya tanulási szándéka
10. Családszerkezet
11. Gyermekszám
12. Lakásban élők száma
13. Lakószobák száma
14. Egy főre jutó jövedelem
15. Lakáson kívüli ingatlan
16. Család kulturális kimozdulása
17. Család könyveinek száma
18. Gyermekek tanulmányi eredménye
19. Pályairányulása
20. Olvasmánytéma
21. Könyvtárlátogatás gyakorisága
22. Színházlátogatás gyakorisága
23. Mozilátogatás gyakorisága
24. Kiállítás-, múzeumlátogatás gyakorisága
25. Hangverseny- látogatás gyakorisága
26. Iskolai kötelezettségen túli elfoglaltság jellege

A regresszio szignifikanciajanak F értéke: 32.4530545
 A többszoros korrelacios együttható (R): .903879791
 A megmagyarázott variancia aránya (R²): .816998677
 A korrelacios matrix determinansa: -1.10264527e-04
 Szabadságfok (N-K-1): 189
 A regressziós egyenlet konstansa: 0

TÖBBSZOROS REGRESSZIÓANALÍZIS

Függő változó: TANULÁS TANÓRÁN KÍVÜL

N= 216

S.sz.Független vált.	r	beta	r*beta	t	szign.
1. A TANULÓ NEME	.22	.2084	.0458	5.97	***
2. AZ APA IHRSD. R	.13	-.1746	-.0227	3.17	**
3. AZ APA ISK. VEG	.27	.4583	.1238	9.81	***
4. AZ APA TVK-BEN	.1	.3778	.0378	9.52	***
5. AZ APA TANULASI	-.02	-.2572	5.1E-03	6.88	***
6. AZ ANYA TÁRSADA	.32	.0638	.0204	1.38	-
7. AZ ANYA ISK. VE	.37	.633	.2342	12.44	***
8. AZ ANYA TVK-BEN	.01	-1E-04	0	06.4	-
9. AZ ANYA TANULÁS	.1	.2655	.0266	7.47	***
10. A CSALAD ÉRSEGE	.18	.1783	.0321	55.4	***
11. A CS. GYERMEKEK	-.15	.0591	-8.9E-03	1.34	-
12. A LAKÁSBAN ÉLŐK	-.15	-.452	.0678	11.54	***
13. LAKÓSZOBÁK SZÁMA	.04	.3755	.015	12.76	***
14. A CSALAD EGY FŐ	.17	.2752	.0468	7.06	***
15. A CSALAD LAKÁSO	.01	.182	1.8E-03	4.97	***
16. A CSALAD KULTUR	.06	.1666	.01	4.44	***
17. A CSALAD KÖNYVE	.26	-.3291	-.0856	7.03	***
18. A GYERMEK TANUL	.39	.2139	.0834	5.27	***
19. PÁLYÁRA IRÁNYUL	.39	.122	.0476	3.27	**
20. KEDVELT OLVASMA	.2	.1586	.0317	4.61	***
21. KÖNYVTÁRLAI. GY	.07	.228	.016	6.62	***
22. SZÍNHÁZBAJÁRÁS	.17	.2388	.0406	6.53	***
23. MOZIBAJÁRÁS GYA	-.15	-.2249	.0337	6.87	***
24. KIALLÍTÁSRA	.11	-.014	-1.5E-03	0.36	-
25. HANGVERSENYRE J	.16	.0427	6.8E-03	0.95	-
26. TANÓRÁN KÍVÜLI	.08	.107	8.6E-03	3.17	**

Megmagyarázott variancia: 81.7 %

A tanulásra fordított időt ugyancsak szignifikánsan 99 %-os szinten befolyásolja a gyermek "jövőre" való felkészülése, pályairányulása illetve tanórán kívüli elfoglaltsága /az előbbi hatása 4,76 %, az utóbbié 0,048 %/.

A tanulást szignifikánsan nem befolyásolja az anya foglalkozása /bár vele a tevékenység 0,39 %-os korrelációt jelzett/, az anya továbbképzésben való részvétele, a gyermekek száma és a gyermek kiállítás- illetve hangversenylátogatásának gyakorisága.

Mivel az $r.\beta$ negatív, ezért nem értelmezhető a családi könyvtár nagyságának hatása /bár ezzel a tevékenységgel 0,26-os korrelációt mutatott/, valószínűleg lefejlődött a szülők iskolázottsága miatt, mellyel szignifikánsan korrelált : 0,49 és 0,40. Ugyancsak nem értelmezhető az apa foglalkozásának hatása.

A megállapítások összhangban vannak a tanulási eredményekre vonatkozó kutatásokkal, mely szerint a környezeti hatások közül a családi-társadalmi hatások jelentősen, az anyagi illetve lakással összefüggő tényezők bizonyos mértékig befolyásolják az iskolai teljesítményeket. Mintámnál a tanulás a vizsgált tényezők közül a gyermekek tanulmányi eredményével korrelált legmagasabban $r=0,39$, és a szignifikáns hatásokból 8,34 %-ot magyarázott meg 99,9 %-os szinten.

4.1.3. A TANULÁSRA FORDÍTOTT IDŐ DIÁKCSOPORTONKÉNT

Az időmérleg adatai lehetőséget adnak arra is, hogy a tanulási időeltéréseket az egyes diákcsoporthoz szám-
szerűen is tanulmányozhassuk. Ennek alapján

a tanórán kívüli tanulásra fordított idő
/percekben kifejezve/:

AZ APA /GONDVISELŐ ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
SZERINTI DIÁKCSOPORT / $r = 0,16$ /

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Felsőfokú végzettségű- ek	816	638	178
Középfokú végzettségű- ek	697	550	148
Szakmunkás végzettsé- gűek	591	479	112
8 osztály vagy kevesebb végzettségűek	592	460	132

A felsőfokú végzettségűek gyermekei majdnem 2 órával töb-
bet fordítanak tanulásra, mint a középfokú végzettségűeké és
három óránál is többet -hetente- a szakmával rendelkező, il-
letve alacsony iskolázottságú szülők gyermekeinél.

A TANULMÁNYI ERREDMÉNY SZERINTI DIÁKCSOPORTOK

/r = 0,39/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jeles	920	708	212
Jó	679	542	137
Közepes tanulók	571	451	120
Elégséges	592	483	109
Elégtelen	430	365	65

A jeles tanulók kétszer annyi időt fordítanak tanulásra mint az elégtelenek, akik a tanulási versenyből kiestek ; leállnak, és már arra sem törekszenek, hogy minimális szinten tegyenek eleget a tanulmányi kötelezettségeiknek. Az elégséges tanulók tanulási ideje 21 perccel meghaladja a közepesekét, és 152 perccel többet tanulnak hetente, mint az elégtelenek -feltehetően csak így tudják eredményeiket megtartani. Látható, hogy a kiemelkedő tanulmányi eredményt a diákok a több tanulási idővel érik el ; hogy a sikeres tanulás egyik legfontosabb feltétele a kitartás és állhatatosság a tanulásban - amelyet természetesen erősen befolyásol a tanulás iránti motiváció.

NEMEK SZERINTI DIÁKCSOPORTOK

/r = 0,22/

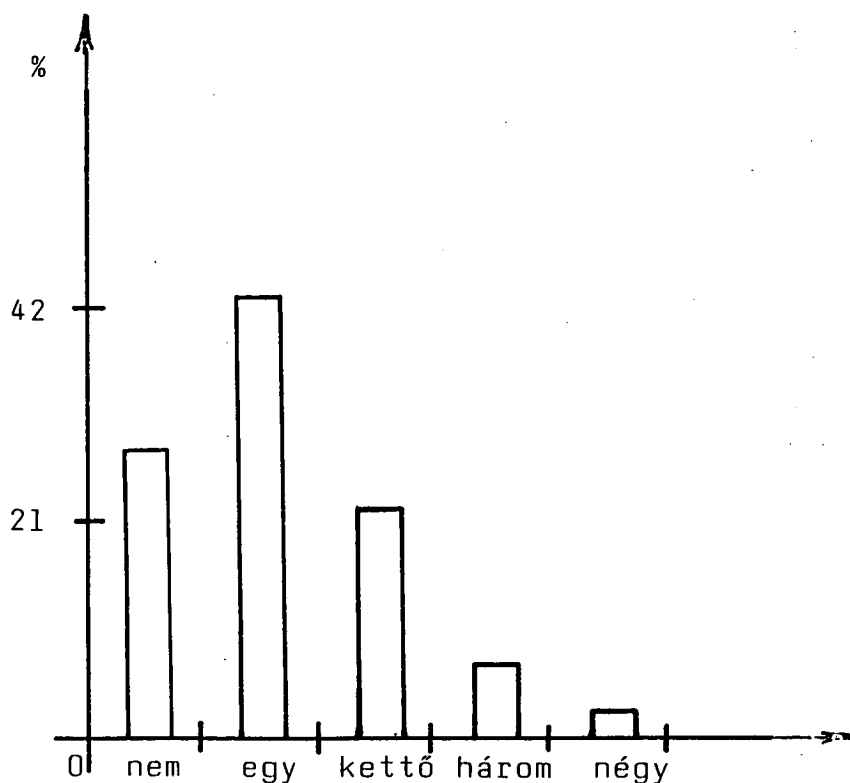
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Fiúk	627	498	129
Lányok	766	602	164

A lányok többet tanulnak mint a fiúk, ez hetente 139 perccel több időt jelent.

4.1.4. AZ ISKOLAI KÖVETELMÉNYEKEN TÚLI TANULÁS ÉS A HÁTTÉRVÁLTOZÓK KAPCSOLATA, ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az időmérleg adatai nem adhattak valós képet a tanulók iskolai követelményeken túli tanulásáról, hiszen ezek között vannak olyanok is /szakkör, tanfolyam, különóra stb./, melyek nem ismétlődnek hetente. A kérdőívek alapján kaptam ezekre választ. A tanulók 29,6 %-ának nincs semmilyen rendszeres iskolai követelményeken kívüli elfoglaltsága, 70,4 %-a szakkörre, tanfolyamra, különórára jár. Legtöbbjük /42,5 %/ egyre, 20,4 % kettőre, 5,5 % háromra és 2,0 % négy féle szakkörre, tanfolyamra, különórára.

A diákok iskolai követelményeken túli
elfoglaltságának szám szerinti megoszlása

Diákjaim elfoglaltságának többsége a tanórai ismeretek bővítéséhez kapcsolódik. A szakkörök, tanfolyamok, külön-órák tartalmi jellegét tekintve

tantárgyakhoz kötődő	36,1 %
idegennyelv-tanulás	13,2 %
művészeti jellegű	16,8 %
technikai jellegű	5,4 %
sport	16,8 %
egyéb /vöröskereszt,bélyeg stb./	11,7 %

A tanulók ezirányú elfoglaltságának 61 %-át az iskola szervezi, 10,7 %-a magánóra, 28,3 %-a sportegyesülethez, közművelődési intézményhez kötődik.

A diákok iskolai kötelezettségén kívüli elfoglaltságát és a független változók kapcsolatát vizsgálva több szoros korreláció volt felfedezhető.

Az elfoglaltságok számszerinti megoszlása 13 független változóval mutatott szignifikáns korrelációt. E párcapcsolatokat jellemző korrelációs együtthatókat a 2. táblázat tartalmazza.

A jobb tanulmányi előmenetelű, magasabb kulturális igény-szintű gyerekek igyekeznek a tanulás, a művelődés, az ön-építkezés különböző formáját is kihasználni. A több formában való részvételre ambicionálja őket a család, amelynek a kultúra iránti igénye magasabb, és jövedelmi viszonya kedvezőbb.

2. táblázat

A diákok iskolai kötelezettségeken kívüli
elfoglaltságának számszerinti megoszlása
és a háttérváltozók kapcsolata

Független változók	Korrelációs együtthetők
GYERMEK	
tanulmányi eredménye	0,30
készségtárgyak átlaga	0,31
olvasás gyakorisága	0,26
közismereti tárgyak átlaga	0,22
könyvtár-látogatás gyakorisága	0,22
színházlátogatás gyakorisága	0,19
olvasmány témaválasztása	0,17
pályairányulása	0,16
kiállítás-látogatása	0,16
kulturális-kimozdulása	0,16
CSALÁD	
kulturális kimozdulása	0,21
hét végén való tevékenysége	0,19
jövedelme	0,17

A külön elfoglaltságok jellegét tekintetbe véve a kapcsolatpárok közé "belépnek" a szülők iskolázottságára vonatkozó faktorok, a függő változók közül pedig 6 tevékenységgel való szignifikáns korreláció tűnik szembe. /3.táblázat./

3. táblázat

A változók és az iskolai kötelezettségeken túli
elfoglaltságok jellegének párkapcsolata

Tevékenységek	Korrelációs együtthatók
Közlekedés	0,36
Sportolás	0,31
Személyi ellátás	0,17
Tanulás	0,16
Televíziózás	-0,23
Szórakozás	-0,28
Háttérváltozók	
GYERMEK	
magatartás-szorgalom átlaga	0,28
hangversenylátogatás gyakorisága	0,25
pályairányulása	0,23
közismereti tárgyak átlaga	0,16
tanulmányi eredménye	0,15
SZÜLŐK	
anya iskolai végzettsége	0,23
apa iskolai végzettsége	0,21
anya társadalmi státusza	0,16
CSALÁD	
szabadidő ellenőrzése	0,21
kulturális kimozdulása	0,17
jövedelme	0,16

A kötelező iskolai elfoglaltságon túli tanulás a tevékenységek közül pozitív korrelációt jelez a tanulással, személyi ellátással, sportolással és a közlekedéssel. Ennek alapján kevesebb idő marad televíziózásra, szórakozásra, melyet a negatív szignifikáns korrelációk jeleznek.

A háttérváltozók közül pedig a tanulmányi eredménnyel, magatartással, szorgalommal, pályairányulással, valamint a kulturális igény magasabb fejlettségét jelző hangversenylátogatással mutat szoros pozitív korrelációt a kötelező iskolai elfoglaltságon túli tanulás.

A dolgok hátterében igen erőteljesen rajzolódik ki a szülők iskolázottsága és az anya szerepének dominanciája. A szabadidő ellenőrzését jelentő faktorról való pozitív szignifikáns korreláció valószínűleg azokra a családokra utal, akik megtervezik, beosztják-vagy segítenek beosztani a gyermek szabadidejét. Egyben ezek a faktorról való kapcsolatok utalnak a családok ambíciójára is, akik tudatában vannak annak, hogy "a több ismeret szilárdabban megalapozott, ezért szélesebb távlatokat nyit és nagyobb a társadalmi hatása, mint az alacsonyabb szintű tudásnak. Minél nagyobb ismeretanyaggal rendelkezik az egyén, annál többet tud ismereteiből átadni, annál több esélye van arra, hogy meglévő ismereteit továbbfejlessze." /Ferge Zs.1976.102./

A jövedelem ismételt megjelenése tükrözi, hogy a kulturálódás bizonyos típusai /például: különórák, tanfolyamok stb./ ma is anyagi áldozatokat követelnek.

A hazai /középiskolás/ diákéletmód-kutatásban megállapítást nyert az, hogy a tanulás színvonalas intellektuális tevékenységet vezérelhet a szabadidőben akkor, ha a tevékenység-struktúrában vezetőtevékenységként jelenik meg.

Mintámban a tanórán kívüli tanulás az igényesebb kulturálódást jelző faktorokkal /így színház-, hangversenylátogatás gyakoriságával, illetve igényesebb

olvasmánytéma választással/ mutatott szoros kapcsolatot a korrelációs együtthatók : 0,17; 0,16; 0,16:/, valamint az iskolán kívül látogatott különórák választásánál is előtérbe kerültek a művészeti jellegű elfoglaltságok. Így igazolva látszik az, hogy a tanórán kívüli tanulásban való kitartás, állhatatosság aktív önfejlesztő, művelődés jellegű tevékenységeket indukál.

A gyermek mozilátogatásának gyakorisága negatív korrelációt mutatott a tanulással / $r=0,18$ /, ez viszont -mint majd látni fogjuk - a televíziózással mutat pozitív korrelációt /éppen a határon $r = 0,14$ /.

A diákéletmódhoz szükségszerűen kapcsolódó kötelességszerű és kényszertevékenységek mellett fontos eleme kutatásomnak a szabadidő-tevékenységek elemzése. A szabadidő-tevékenység fajtájától, minőségétől függ, hogy milyen szerepet tölt be a gyermekek életében ; fejleszti-e egyhangú tevékenységüket.

A diákéletmódot - a tanulás mellett - a szabadidőben folytatott tevékenységek jellemzik leginkább.

Amennyiben a diákok a szabadidő-tevékenységek megválasztásában teljes önállóságot, szabadságot élveznek, akkor kötöttség nélküli a szabadidő eltöltése. A társadalmi hatások azonban itt is érvényesülnek, mert a családok különböző fogyasztási lehetőségeket nyújtanak gyermekeik számára, és eltérő módon avatkoznak be gyermekeik életmódjába. Vannak, akik megtervezik gyermekeik tanulmányi munkáját, szabadidejük eltöltését, mások nem szabják meg

feladataikat, nem ellenőrzik. Ezek a gyerekek egyedül, vagy kortárs csoportoktól befolyásolva alakítják ki életmódjukat.

Ugyanakkor társadalmi követelmény, hogy intézményesen irányítsuk és szervezzük a gyerekek szabadidő-tevékenységeit, felkészítsük és képessé tegyük gyermekeinket szabadidejük kulturált, hasznos eltöltésére, hogy mindezek a tevékenységek személyiségük gazdagodását szolgálják.

Kutatásomban a szabadidő-tevékenységek közül a művelődés, a televíziózás, a szórakozás-társasélet és a sport helyét, szerepét vizsgáltam.

4.2. MŰVELŐDÉS

A művelődés az iskolai tevékenységnek nem csupán folytatása, kiegészítője, hanem attól elválaszthatatlan, vele egységes egészet alkot. A művelődés az egyéntől tudatos, külön erőfeszítést igénylő tevékenység, az általános műveltség öntevékeny továbbépítése. Fontos, hogy a szabadidőnek tekintett tevékenységek a művelődés szerves részévé váljanak és a gyermekek önfejlesztő aktivitását szolgálják.

4.2.1. A MŰVELŐDÉS ÉS A VÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

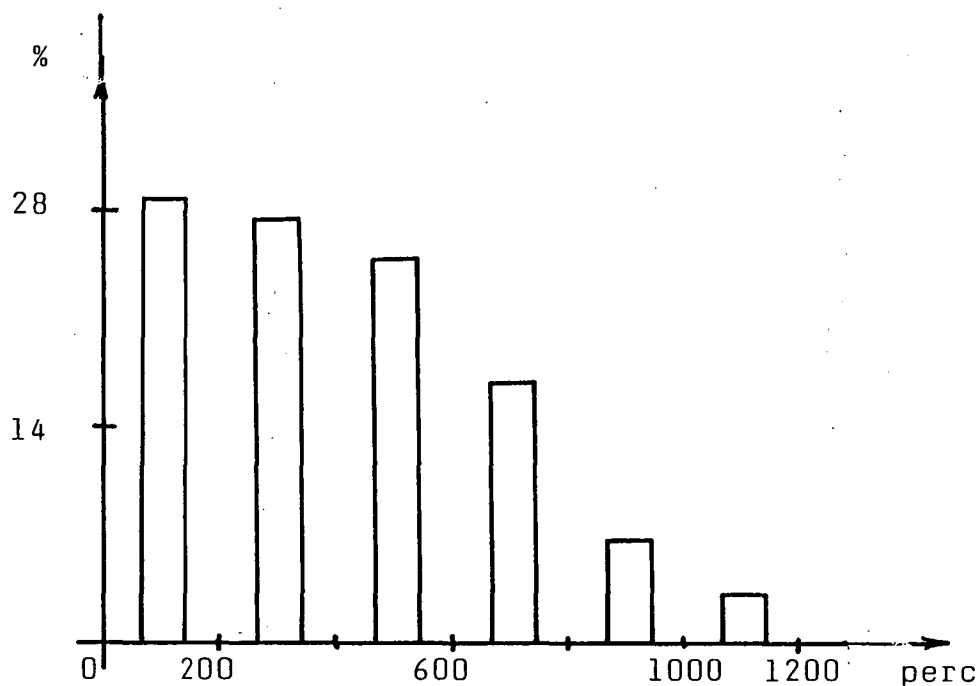
A mintában szereplő diákok szabadidejük 18,6 %-át fordították a vizsgált héten művelődésre. Ennek napi átlagát és a relatív szóródását mutatják az adatok

Művelődésre fordított idő/percek ben/ és relatív szóródása /százalékban/

	Heti átlag	Tanítási nap	Szünnap
Idő / perc/nap /	57	51,4	72
Relatív szóródás	83 %	73 %	93 %

MŰVELŐDÉSI IDŐ ELOSZTLÁSA

a heti átlag alapján

A görbe asszimetrikus volta akkor is megmaradt, amikor a tanítási- és szünnapok művelődési idejének eloszlását hasonlítottam össze.

A tanulók 38,8 %-a tanítási napon, 45,3 %-a szünnapon egy óránál kevesebbet fordított művelődésre, egy-két órát 38,9 % illetve szünnapon 43,0 %, két óránál többet tanítási napon 5,5 %, a hét végén pedig 11,7 %.

A művelődés a tevékenységek közül az alábbi hárommal mutatott szoros negatív korrelációt

Tevékenységek	Korrelációs együtthatók		
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Házimunka	-0,16	/-0,11/	-0,20
Szórakozás	-0,18	/-0,11/	-0,19
Sportolás	/-0,11/	-0,18	/-0,10/

A negatív korrelációk alapján feltételezhető, hogy azok a diákok, akik több időt fordítanak művelődésre, kevesebb házimunkát végeznek, kevesebb időt töltenek szórakozással, tanítási napon kevesebbet sportolnak.

A művelődés és háttérváltozók kapcsolatát a korrelációs mátrix alapján tanulmányozva, a tevékenység 13 faktorra mutatott szoros korrelációt.

E párkapcsolatok korrelációs együtthatóit tartalmazza a 4. táblázat.

A művelődés és a háttérváltozók
párkapcsolata

VÁLTOZÓK	KORRELÁCIÓS EGYÜTTHATÓK
SZÜLŐK	
anya tanulási szándéka	0,22
apa foglalkozása	0,18
apa iskolázottsága	0,16
anya foglalkozása	0,16
anya iskolázottsága	/0,14/
CSALÁD	
gyermekszám	-0,15
GYERMEK	
készségtárgyak átlaga	0,33
közismereti tárgyak átlaga	0,30
tanulmányi eredménye	0,28
magatartás-szorgalom átlaga	0,22
olvasás gyakorisága	0,21
pályairányulása	0,19
könyvtár-látogatás gyakorisága	0,19
olvasmány-téma	0,17

4.2.2. A MŰVELŐDÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A vizsgált tényezők közül a művelődésre szignifikáns hatást gyakorló adatok eredményeit az 5. többszörös regresszió-analízis tábla mutatja. A kiválasztott 31 független változó tartalmazza azt a 26 faktort, melyet a tanulás vizsgálatánál alkalmaztam, mellyel a művelődés szoros korrelációt mutatott, továbbá pár olyan tényezőt, mely feltételezésem

szerint még hatással lehet a művelődésre /család üdülésének gyakorisága, lakóhelye, gyermek szabadidejének ellenőrzése/.

A 31 független változó együttesen a variancia 59,5 %-át magyarázza meg /természetesen átfedések lehetségesek/.

A táblázat eredményei azt mutatják, hogy a művelődést szignifikánsan nem befolyásolja 10 tényező : a gyermek neme, az apa továbbképzésben való részvétele, az egy főre jutó jövedelem, a gyermek szabadidejének ellenőrzése, a gyermek tanulmányi eredménye /bár vele magas korrelációt mutatott/, magatartás-szorgalom átlaga, pályairányulása, tanórán kívüli szakkörök száma és iskolán kívüli különórai elfoglaltságainak jellege.

Valószínűleg e faktorok "lefejtődtek" az erős átfedések miatt.

Az $r. \beta$ negatív volta miatt nem értelmezhető négy tényező hatása; ezek az apa iskolai végzettsége, az anya társadalmi státusza, a családszerkezet, a család üdülési-gyakorisága.

A művelődést a táblázatban felsorolt független változók közül 17 szignifikánsan befolyásolja.

99,9 %-os szinten az apa társadalmi státusza 5,52 %-ot, az anya tanulási szándéka és a továbbképzésben való részvétele több mint 5,12 %-ot, a családi könyvtár nagysága 2,94 %-ot, a család nevelési szokását jelző tanulásra vonatkozó ellenőrzése 2,5 %-ot magyaráz meg.

A művelődést befolyásoló tényezők elemzése

TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓ-ANALÍZIS

A minta elemszáma 216
A független változók száma 31
Függő változó : MŰVELŐDÉS
Független változók :

1. Tanuló neve
2. Apa társadalmi státusza
3. Apa iskolai végzettsége
4. Apa továbbképzésben való részvétele
5. Apa tanulási szándéka
6. Anya társadalmi státusza
7. Anya iskolai végzettsége
8. Anya továbbképzésben való részvétele
9. Anya tanulási szándéka
10. Családszerkezet
11. Gyermekszám
12. Lakóhely
13. Egy főre jutó jövedelem
14. Lakáson kívüli ingatlan
15. Család kulturális kimozdulása
16. Család üdülési gyakorisága
17. Gyermekek tanulmányának ellenőrzése
18. Gyermekek szabadidejének ellenőrzése
19. Család könyveinek száma
20. Gyermekek tanulmányi eredménye
21. Közismereti tárgyak átlaga
22. Készségtárgyak átlaga
23. Magatartás-szorgalom átlag
24. Pályairányulás
25. Olvasásgyakoriság
26. Olvasmánytéma
27. Könyvtárlátogatás gyakorisága
28. Kiállítás- múzeumlátogatás gyakorisága
29. Hangversenylátogatás gyakorisága
30. Tanórán kívüli külön elfoglaltság száma
31. Iskolán kívül látogatott különórák jellege

5.táblázat folytatása

H regresszio szignifikanciajainak F értéke: 8.70720756
 H többszörös korrelációs együttható (R): .777132476
 H megmagyarázott variancia aránya (R²): .594645295
 H korrelációs matrix determinansa: -7.3443515re-07
 Szabadságfok (N-K-1): 184
 H regressziós egyenlet konstansa: 0

TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓANALÍZIS

Függő változó: MŰVELŐDÉS

N= 216

Ssz.	Független vált.	r	beta	r#beta	t	szign.
1.	A TANULÓ NEME	.01	-.0035	-.3E-04	0.66	—
2.	AZ APÁ TÁRSAD. R	.18	.3069	.0552	3.67	***
3.	AZ APÁ ISK. VEG	.16	-.3807	-.0609	4.47	***
4.	AZ APÁ TVK-BEN	.02	9.9E-03	2E-04	0.16	—
5.	AZ APÁ TANULÁSI	.04	-.1192	-4.8E-03	2.10	*
6.	AZ ANYA TÁRSADH	.16	-.2347	-.0376	3.13	**
7.	AZ ANYA ISK. VE	.14	.246	.0344	2.85	*
8.	AZ ANYA TVK-BEN	.02	.2192	4.4E-03	3.61	***
9.	AZ ANYA TANULÁS	.22	.2328	.0512	4.16	***
10.	A CSALAD EPEGE	.02	-.0338	-.7E-04	0.64	—
11.	A CS. GYERMEK	-.15	-.1427	.0214	2.65	*
12.	A CSALAD LAKHÉ	-.14	-.1632	.0228	3.31	**
13.	A CSALAD EGY FÜ	-.09	.0121	1.1E-03	0.19	—
14.	A CSALAD LAKÁSU	.05	.1246	6.2E-03	2.23	*
15.	A CSALAD KULTUR	.02	-.1952	-3.9E-03	2.66	*
16.	A CSALAD ÜDÜLES	-.01	.1886	-1.9E-03	2.64	*
17.	A GYERMEK TANUL	-.12	-.208	.025	3.41	***
18.	A GYERMEK SZEBH	-.12	-.0725	8.7E-03	1.04	—
19.	A CSALAD KÖNYVE	.14	.2097	.0294	3.38	***
20.	A GYERMEK TANUL	.28	.1481	.0415	1.15	—
21.	KÖZISMERETI TÁR	.3	.2144	.0643	2.06	*
22.	KÉSZSEGÁRGYAK	.33	.5388	.1778	6.17	***
23.	MAGHATÁRS	.22	-.0163	-3.6E-03	0.23	—
24.	PÁLYAKH IRÁNYUL	.19	.0631	.012	1.01	—
25.	OLVASÁSI GYAKOR	.21	.2694	.0566	4.86	***
26.	KEDVELT OLVASMA	.17	.1843	.0313	3.50	***
27.	KÖNYVTÁRLAT. GY	.19	.1597	.0303	2.92	*
28.	KIALLÍTÁSRH	.11	.2512	.0276	4.03	***
29.	HANDVERSENYSRE J	.04	.1538	6.2E-03	2.13	*
30.	TÁRKAN KIVULI S	.01	.0247	2E-04	0.44	—
31.	ISKOLAN KIVUL L	-.03	-.0108	3E-04	0.20	—

Megmagyarázott variancia: 59.5 %

Igen nagy mértékben járul hozzá a megmagyarázáshoz a készségtárgyak átlaga/17,78 %/, mellyel a művelődés a legmagasabb korrelációt mutatta / $r = 0,33$ /. Ugyancsak jelentős a gyerek kulturális igényszintjének fejlettségét jelző tényezők együttes hatása: 11,57 % /olvasás gyakoriság 5,66 %, olvasmánytéma 3,13 %, kiállítás-látogatás 2,76 %./. A gyermek könyvtárlátogatásának gyakorisága 99 %-os szinten 3,03 %-nyi hatást gyakorol, hangverseny-látogatás gyakorisága 95 %-os szinten járul hozzá a megmagyarázáshoz.

A felvett háttérváltozók közül 99 %-os szinten az anya iskolai végzettsége 3,44%-ot, a gyerekek száma 2,14 %-ot, a család lakóhelye 2,28 %-ot magyaráz meg a hatásokból.

Ugyancsak szignifikáns hatást gyakorol 95 %-os szinten - a már külön említett hangverseny-látogatáson kívül - a gyerek közismereti tárgyainak átlaga, amely magas korrelációval / $r = 0,30$ / 6,43 %-nyi hatást, valamint igen alacsony korrelációval / $r = 0,05$ / de szignifikáns hatást jelez a család lakáson kívüli ingatlana.

Látható, hogy a műveltség-komponensek jelentős részét a családban "szívják fel" a művelt emberek gyermekei, és a jobb tanulmányi eredmény az öntevékeny művelődést is megalapozza.

4.2.3. A MŰVELŐDÉSRE FORDÍTOTT IDŐ DIÁKCSOPORTONKÉNT

Az időmérleg adatai alapján a művelődésre fordított idő
/percekben kifejezve/

AZ APA/GONDOVISELŐ ISKOLAI VÉGZETTSÉGE SZERINTI
DIÁKCSOPORTOK /r = 0,16/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Felsőfokú végzettségűek	492	333	159
Középfokú végzettségűek	341	218	123
Szaktanús végzettségűek	372	227	145
8 osztályt vagy kevesebbet végzettek	368	224	144

A szülők iskolai végzettsége erősen differenciálja a gyermekek művelődési idejét. A felsőfokú végzettségűek gyermekei fordítanak legtöbb időt művelődésre, őket követik a szaktanús-végzettségűeké, a 8 általánost vagy kevesebb osztályt végzetteké, és negyedik helyen a középfokú végzettségűek gyermekei vannak. A sorrend mind három esetben ugyanaz. Az időeltérések igen jelentősek : a felsőfokúak gyermekei 120 perccel előzik meg a második helyen álló szaktanús végzettségűeket, és a sor következő tagjai között kicsi most már az eltérés: 4, illetve 27 perc a különbség a heti átlag időtartamát figyelembe véve.

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK SZERINTI DIÁKCSOPORTOK / $r=0,28$ /

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	502	328	174
Jók	393	261	132
Közepesek	378	230	148
Elégségesek	267	168	99
Elégtelenek	210	190	20

A tanulmányi eredmény csökkenésével csökken a művelődésre fordított idő. A jeles tanulók 109 perccel előzik meg a jókat, majd 18, 11, és 57 perc a különbség a sorban. Szünnapon is kiemelkednek a jelesek a művelődési idejükkel, de őket most a közepesek követik. Hátrányukból behozhatnának szünnapokon a gyengék, de mint azt a tanulásnál is láthatjuk, szinte alig fordítanak időt "önképzésre". A gyermekek kulturális hátránya tovább fokozódik. Annál több időt töltenek azonban ők televíziózással és szórakozással.

NEMEK SZERINT CSOPORTOSÍTVA nem találtam lényeges eltérést a fiúk és lányok művelődésre fordított ideje között

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Fiúk	399	264	135
Lányok	403	258	145

Összegezve : az adatokból megállapítható a gyermek kulturális magatartásának erős társadalmi, családi meghatározottsága. A szélső csoportok közötti távolságok igen nagyok mintámnál : a tanulmányi eredmények szerinti csoportoknál

- a művelődésre fordított időt figyelembe véve - egy hét adatai alapján 2,4 szerez volt. A kulturális hátrány átöröklődött illetve újratermelődik. Érdekes felidézni Ferge Zsuzsa ide vonatkozó kutatásának eredményét, mely szerint " a kulturális viszonyoknál több mint háromszoros a különbség a legalacsonyabb és legmagasabb színvonalon álló munkajelleg csoportok között" /1969.200./ Úgy tűnik mintám diákjainál sem lesz ez másképpen tudatos, hatékony beavatkozás nélkül.

A tanulásra és művelődésre fordított időt összevonva még markánsabban kirajzolódnak a különbségek.

TANULÁSRA ÉS MŰVELŐDÉSRE fordított idő a tanulmányi eredmények szerinti diákcsoportoknál

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	1422	1036	386
Jók	1072	803	269
Közepesek	949	681	268
Elégségesek	859	651	208
Elégtelenek	640	384	85

A jeles tanulók hetente 386 perccel többet tanulnak és művelődnek mint a jók, 473 perccel többet mint a közepesek, 563 perccel többet mint az elégtelenek, 2,22-szer annyit mint az elégtelenek és 1,65-ször annyit mint az elégségesek.

A hét végén is megmarad a két óra különbség a jelesek és elégtelenek között. A fentiekből jól kiolvasható az örökölt családi-társadalmi háttér differenciáló hatása. A magasabb

iskolázottságú, előnyösebb státuszban lévő családok gyermekei előnyben részesítik a tanulási, a művelődési tevékenységeket. A család elvárása, a szülők ambíciója kedvező feltételek között létrehozza a tanulás iránti pozitív attitűdöt, a teljesítménymotivációt, a gyermek magasabb igény-szintjét a szabadidő eltöltésében is. " A társadalmi-művelődési szempontból leginkább kedvezőtlen helyzetben lévő rétegek gyermekei egy olyan szubkultúra hatása alatt nevelkednek, melynek értékrendjében nem a kultúra és a művelődés a domináló elem, ami igen alacsony igényszintet eredményez a tanulásban és a szabadidő eltöltésének módjában " /Gazsó - Pataki - Várhegyi 1971.108./.

Az adatok felvétele nem terjedt ki a művelődési tevékenységek teljes körére, közülük az olvasás rendszerességét és gyakoriságát, a gyermek kulturális kimozdulásának /színház-, mozi-, kiállítás-, hangverseny-, könyvtár- látogatás/ gyakoriságát és aktív művészeti tevékenységét vizsgáltam. A gyakoriság vizsgálata lehetővé teszi, hogy a különböző fejlettségi fokon álló igényt és érdeklődést tárjuk fel. A gyakoriság az érdeklődés és igény fejlettségének egyik fokmérője. Mindez közelebb visz az életmódot közvetlenül vezérlő szubjektív szféra fejlettségének, tartalmi sajátosságainak megismeréséhez.

4.2.4. AZ OLVASÁS ÉS A HÁTTÉRVÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A felmérés keretében a tanulók 89 %-a jelölt olvasást az időmérleghlapon. A vonzó tevékenységek listáján az olvasás a második helyre került. A szabadidő-tevékenységekre fordítható napi 322 percből művelődésre átlag napi 57 perc jut. Ezen belül olvasásra 42 perc. Az olvasási idő a tanulmányi eredményt tekintve 51 percről 36 percre csökken a közepes tanulókig. Az elégségesek 47 percet, az elégtelen tanulók 13 percet fordítottak olvasásra.

A gyermek olvasás-gyakorisága a művelődési tevékenységgel szoros pozitív korrelációt $/r = 0,26/$, a televíziónézéssel ugyancsak erős, de negatív korrelációt mutat $/r=0,19/$. Az olvasás más igényes szabadidő-tevékenységeket transzferált, ugyanakkor a rendszeres olvasás "elutasítólag" hatott a televíziónézésre, háttérbe szorította azt.

Az olvasás-gyakoriság a diákok tanulmányi eredményével, kulturális kimozdulásával, az apa státuszával, iskolai végzettségével, a család kulturális magatartását jelző faktorokkal szoros pozitív korrelációt mutatott. Az összes faktor között a legerősebben a készségtárgyak átlagával $/r = 0,38/$ és a gyermek kulturális kimozdulásával $/r = 0,30/$ korrelált. A kapcsolatok a korrelációs együttthatók értéke alapján rangsorolva :

Az olvasás-gyakoriság és a változók kapcsolata

Gyermekekre		Családra	
		vonatkozó tényezők	
készségtárgyak átlaga	0,38	könyvek száma	0,24
könyvtárlátogatás	0,35	hétvégi közös tevékenység	0,19
tanulmányi átlag	0,34	kulturális kimozdulás	0,17
közismereti tárgyak átlaga	0,31	gyerekszám	0,16
kulturális kimozdulás	0,30	apa társadalmi státusza	0,15
magatartás-szorgalom átlaga	0,27	apa iskolai végzettsége	0,15
kiállítás,múzeumlátogatás	0,27	jövedelem	0,15
pályairányulás	0,26		
külön elfoglaltság	0,26		
olvasmánytéma	0,23		
hangversenylátogatás	0,18		
színházlátogatás	0,17		

Az olvasmánytémára vonatkozó válaszok alapján az olvasott könyvek 55 %-a szépirodalom volt. Legnagyobb arányban felnőtteknek szóló szépirodalmat, illetve kötelező és ajánlott irodalmat olvastak. Az értékesebb ifjúsági szépirodalom háttérbe szorul. Az olvasott könyvek 42 %-a szórakoztató olvasmány, ezen belül magas a bűnügyi könyvek aránya /48 %/. A kalandos könyvek aránya 35 %, a fantasztikus irodalomé 25 %, és az olvasott könyveknek mindössze 5 %-a volt ismeretterjesztő.

A gyermekek olvasmánytéma -választása a tevékenységek közül a tanulással / $r = 0,20$ / és művelődéssel / $r = 0,17$ / szoros pozitív, a szórakozással pedig erős negatív korrelációt / $r = 0,22$ / mutatott.

Az olvasás-gyakoriság és olvasmánytéma-választás a család könyveinek számával szoros korrelációt mutatott /az előbbivel $r = 0,24$; az utóbbival $r = 0,23$ /.

A család könyveinek száma - amely a kultúrához való viszony jelképes kifejezője is - a tevékenységek közül pozitív kapcsolatot jelzett a tanórán kívüli tanulással / $r = 0,26$ /, a személyi ellátással / $r = 0,23$ /, a szórakozással pedig negatív korrelációt jelzett / $r = 0,22$ /.

A független változók közül-csak a legmagasabb értékeket figyelembe véve- a családi könyvtár nagysága az anya iskolázottságával / $r = 0,49$ /, az apa iskolázottságával / $r = 0,40$ /, a gyermek tanulmányi eredményével / $r = 0,40$ / és pályairányulásával / $r = 0,35$ / korrelált.

A családi könyvtárnak azért van különös jelentősége, mert hatása az olvasói magatartáson túl a kultúrához való viszonyuláshoz is pozitív indítékot ad.

4.2.4. A MŰVELŐDÉSI ESZKÖZÖK IGÉNYBEVÉTELE ÉS A HÁTTÉRVÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A korrelációs mátrixot tovább elemezve feltárul a könyvolvasás intenzitása és a művelődési eszközök párosulása

Változók	Olvasásgyakoriság	Gyermek	Család
		kulturális kimozdulása	
1. Olvasás-gyakoriság	-	0,30	0,17
2. Könyvtárlátogatás	0,35	0,20	/-0,01/
3. Színházlátogatás	0,17	0,43	0,21
4. Mozilátogatás	0,12	0,46	0,16
5. Kiállítás-látogatás	0,27	0,56	0,26
6. Hangversenylátogatás	0,18	0,36	0,17
7. A gyermek kulturális kimozdulása	0,30	-	0,26
8. Aktív művészeti elfoglaltság	0,26	0,16	0,21

Látható, hogy a fejlettebb kulturális érdeklődés a művelődési eszközök gyakoribb igénybevételét eredményezheti. A fenti táblázatba tanulmányozás végett bekerült a család kulturális magatartását átörökítő ún. "kulturális kimozdulása" is, amely a gyermek könyvtárlátogatásának kivételével az 1-8. sorszám alatt felsorolt változók mindegyikével szignifikánsan korrelált.

A család és a gyermek kulturális magatartása között erős pozitív kapcsolatot jelzett a korrelációs együttható / $r = 0,26$ /, melyet az alábbi táblázat is megerősít :

A család és a gyermek kulturális magatartása

Gyakoriság	Család	Gyermek
	kulturális kimozdulása	
Nem	30,7 %	8,3 %
Néha	60,1 %	83,4 %
Rendszeresen	9,2 %	8,3 %

A szülők kulturális kimozdulásának /színház-, hangverseny-látogatás stb./ gyakorisága az elsődleges meghatározókon túl a következő faktorokkal mutatott szignifikáns korrelációt :

Változók	Korrelációs együttható
A SZÜLŐK	
az apa továbbképzésben való részvétele	0,30
az apa iskolai végzettsége	0,29
az anya tanulási szándéka	0,25
az anya továbbképzésben való részvétele	0,24
az anya iskolai végzettsége	0,17
A CSALÁD	
üdülés gyakorisága	0,56
szabadidő ellenőrzése	0,49
tanulás ellenőrzése	0,42
A GYERMEK	
kulturális kimozdulása	0,26
kiállítás-látogatás	0,26
színház-látogatás	0,21
hangverseny-látogatás	0,17
mozilátogatás	0,16
különórai elfoglaltsága	0,21
tanulmányi eredménye	0,19

A dolgok háttérében közvetetten és közvetlenül is a tanulás áll, mintegy igazolva a művelődés-szociológiai vizsgálatok eredményét, mely szerint a kultúrához való viszonyt, a művelődés intenzitását nagyobb erővel befolyásolja a szülők iskolázottsága, mint foglalkozásuk jellege.

Visszatérve a gyermek művelődés-jellegű tevékenységeinek vizsgálatához, a 6. táblázat interkorrekciós mátrixából látható, hogy a gyermekek tanulmányi átlagával -a mozilátogatást kivéve - minden felsorolt kulturális tevékenységfajta magasan korrelált.

A legnagyobb értékű korrelációs együtthatókat a készségtárgyak átlagával képzett párcapcsolatoknál találtam az olvasás intenzitással és különórai elfoglaltságokkal $r=0,38$ illetve $0,31$ /, az olvasmánytéma-választással $r=0,26$ /, színházlátogatással $r=0,25$ /, kiállítás- és múzeumlátogatással $r=0,17$ /.

A magatartás-szorgalom átlaga az olvasás gyakorisággal $r=0,27$ /, az olvasmánytémával és kiállítás látogatással mutat erős korrelációt $r=0,17$ /.

A gyermek pályairányulása az olvasás intenzitásával $r=0,26$ /, a színházlátogatással $r=0,24$ /, a hangversenylátogatással $r = 0,19$ /, különórai elfoglaltságokkal $r=0,16$ /, olvasmánytémával $r=0,15$ / jelez szoros kapcsolatot.

A táblázat még tartalmazza a családi könyvtárra vonatkozó adatot, amelyről korábban már szó volt.

Interkorrekciós mátrix

	Tanul- mányi átlag	Készség- tárgyak átlaga	Magatartás- szorgalom átlag	Pálya- irányulás	Család könyve- inek száma
GYERMEK					
Olvasás-gyakorlás	0,34	0,38	0,27	0,26	0,24
Olvasmány-téma	0,22	0,26	0,17	0,15	0,15
Kulturális kímőzölás	0,18	0,15	-	-	0,15
Könyvtárlátogatás	0,20	0,17	-	0,15	-
Színházlátogatás	0,18	0,25	-	0,24	-
Mozilátogatás	-	-	-	-	-
Kiállítás-látogatás	0,24	0,18	0,17	-	0,13
Hangversenylátogatás	0,14	-	-	0,19	0,16
Különőrai elfoglaltság	0,30	0,31	-	0,16	-

4.2.5. A DIÁKOK AKTÍV MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGE

Ahogy azt az előzőkben láttuk, a tanulók 70,4 %-a tagja valamilyen kiscsoportnak, 29,6 %-ának nincs tanórán kívüli rendszeres elfoglaltsága. Az elfoglaltságok nagy része tantárgyakhoz kapcsolódó szakkör, tanfolyam. Aktív művészeti tevékenységet 16,8 % végez /az egész minta 12,96 %-a/: zenét tanul 6 %, öntevékeny művészeti csoport tagja 14,3 %, képzőművészeti szakkörre jár 5,4 %.

Az elfoglaltság nagy részét az iskola szervezi számukra. A közművelődési intézmények e korosztállyal nem igen számoltak ; a gyerekek nem élvezhetik aktívan a kulturális és művészeti tevékenységek lehetőségeit ezen intézményekben. Pedig az igényt fel kellene ébreszteni, a programokat vonzóvá kellene tenni a 29,6 %-hoz tartozók körében is, hogy ne hiányozzanak ezen gyermekek életéből sem a manuális készséget, az ön- és társismeretet fejlesztő szórakozva-művelődő formák.

Azon túl, hogy a diákok a közművelődési intézmények kiscsoportjainak tagjai nem lehettek, kedvezőtlen a kép akkor is, ha ezen intézmények rendezvényeinek látogatottságát veszem figyelembe.

Közművelődési rendezvények látogatásának gyakorisága a résztvevő diákok százalékában kifejezve

	Nem	Néha	Gyakran
Könyvtár	27	44	29
Mozi	5	87	10
Kiállítás	11	74	15
Színház	46	32	18
Hangverseny	37	46	14

A kép mögött a nyújtott szolgáltatások és lehetőségek skálája, tárgyi- és szervezeti feltételek, valamint az iskolai nevelés hiánya is meghúzódik. Közismert, hogy az iskola sem tud kellő mértékben hozzájárulni ahhoz, hogy a gyermekekben kifejlessze a szabadidő kulturált és ésszerű felhasználásának készségeit, a közművelődési intézmények pedig alig tesznek valamit ezért.

4.3. TELEVÍZIÓZÁS

A rádió és a televízió jóvoltából a hagyományos kommunikációs kultúra felbomlott, új színvonalon épült újjá, és fejlődik tovább. A tömegkommunikációs eszközök használata és igénybevétele ma már tömegesen elterjedt.

A mintában lévő családok mindegyikének van rádiója és televíziója. A vizsgálatban részt vett diákok 25 %-a néha, 75 %-a rendszeresen olvas újságot, folyóiratot, 55 %-a napilapot, 40 %-a hetilapot, 11 %-a ismeretterjesztő folyóiratot, 34 %-a gyermek és ifjúsági lapot.

Vizsgálatomban a tömegkommunikációs eszközök közül csak a televíziónézésre tértem ki. A rádiót a gyermekek inkább háttérzajként működtetik vagy zenehallgatásra használják, ezért a szórakozás időtartamában szerepeltettem.

A tévézés az érzelmi hatás és tudás-tájékozódás nélkülözhetetlen kincsesbányája a dolgok képi megjelenítésével közel áll a gyermek világához, de ma még nem tisztázott, milyen hatással van a gyermekekre, a gyermekek cselekedetére. Az mindenképpen elmondható, hogy a gyermekek televíziózásának ilyen mérvű jelenléte jobbra passzív-befogadó fogyasztói magatartást erősít meg. A passzív szemlélődő magatartás veszélyezteti a személyiség kíváncsiság fejlődését. A televízió által közvetített különféle események jórészt passzív élvezete szabvány tapasztalatokra szoktat. Ugyanakkor a tömegkommunikációs eszközök a már kialakult értékorientációk átstrukturálásának kevésbé hatékony eszközei. A hallgató, a néző az információkat a már kialakult igényeinek megfelelően szelektálja. "Amennyiben a közölt információ nem felel meg a kikristályosodott beállítódásoknak, az egyén rosszul fogadja

azokat, illetve "bezáródik" előttük. Ezáltal a tömegkommunikációs eszközök többnyire csakis megfelelő előzetes "ráhangolás" esetén érhetik el a kívánt hatást". /Gazsó-Pataki Várhegyi 1971.172./.

Hogy a gyermekek, a diákok a televízió által felkínált sokféle és nagyon különböző választékot miként fogadják és szelektálják, az iskolai és családi nevelés függvénye és következménye.

4.3.1. A TELEVÍZIÓZÁS ÉS A VÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Mintámnál a televíziózás a valóságban minden más szabadidő aktivitást megelőzőtt, a vonzó tevékenységek listáján negyedik helyen szerepelt.

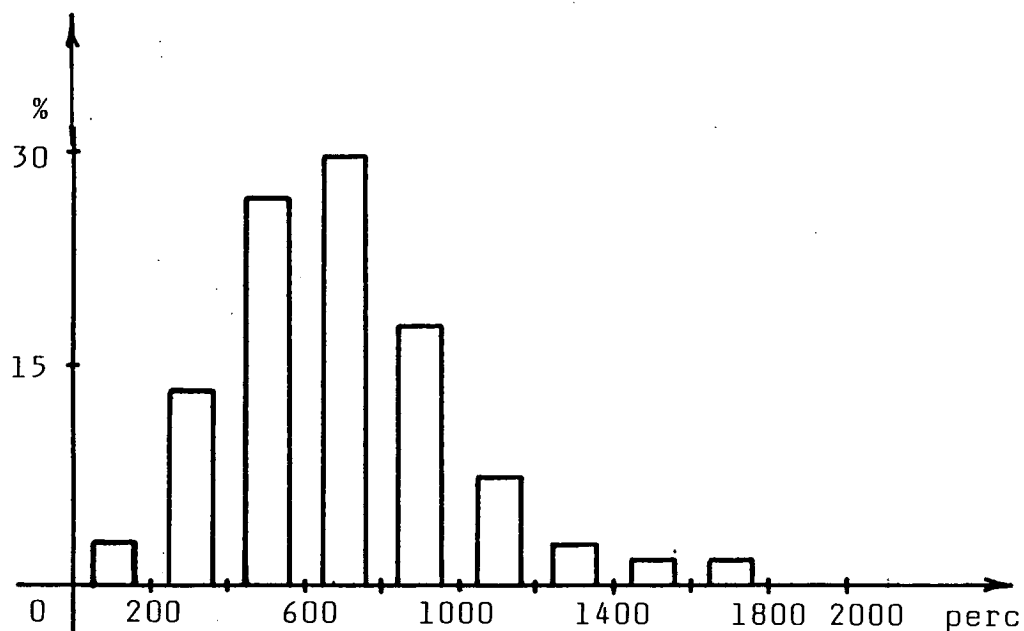
A gyerekek minden nap néztek televíziót : 8,9 % televíziózik tanítási napon 2 óránál, 30,2 %-a szünnapon 3 óránál többet.

Az időmérleg adatai alapján a tévézésre fordított idő /percekben/ és relatív szóródás/százalékban/:

	Heti átlag 7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Idő /perc/nap /	99	67,2	175
Relatív szóródás	43 %	55 %	50 %

A televíziózás rendszeressége és intenzitása azonban különböző, ennek eloszlását mutatja a grafikon.

A TELEVÍZIÓZÁSRA FORDÍTOTT IDŐ ELOSZTLÁSA a heti átlag alapján

A diákok többsége, 56,48 %-a hetente 1-2 órát televíziózik, ez napi átlagban 99 percnek felel meg. 15,2 %-uk egy óránál kevesebbet és 6,1 %-uk három óránál többet. Nagy a különbség, ha a tanítási napok és a szünnapok televíziózását vetem össze.

A televíziózás idejének eloszlása tanítási napon és szünnapon a résztvevők százalékában

	Tanítási nap	Szünnap
1 óránál kevesebb	42,5	8,3
1 - 2 óra	48,6	12,5
2 - 3 óra	7,4	49,0
3 - 4 óra	1,5	16,1
Összesen :	100,0 %	100,0 %

A diákok 91,1 %-a két óránál kevesebbet tévézik tanítási napon. Egy-két órát 48,6 %, és fél óránál is kevesebbet 12 %. Szünnapon a többség /49,0 %/ 2-3 órát tévézik, 8,3 % egy óránál kevesebbet, öt óránál többet pedig 9,9 %, közülük 1,5 % hét órát ült a televízió előtt.

A tévénézés az alábbi tevékenységekkel korrelált :

Tevékenységek	Korrelációs együtthatók		
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Tanulás tanórán kívül	-0,29	-0,23	-0,15
Házimunka	-0,19	-0,25	/-0,14/
Családdal közös tevékenység	-0,20	/ 0,02/	-0,37
Személyi ellátás	-0,16	-0,16	/-0,04/
Szórakozás	/+0,14/	/+0,13/	

A televíziózás csak a szórakozással mutatott erős pozitív korrelációt. A negatív korrelációk azt mutatják, hogy a tévénézés háttérbe szorítja a tanulást, a házimunkát, a családdal való közös együttlétet - különösen a szünnapon / $r = -0,37$ /, amikor éppen az ellenkezője lenne kívánatos, kevesebb idő jut a személyi ellátásra is. A tévénézés szünnapon a járulékos tevékenységgel /közlekedés/ ugyancsak negatív korrelációt mutatott / $r = -0,15$ /, ami takarhatja azt, hogy ezen diákok otthon a TV előtt ültek, ki sem mozdultak a lakásukból.

A televíziózás a művelődés és szórakozás jóval intenzívebb formáit szorította háttérbe.

A független változók közül a televíziózás 15-tel mutatott szoros negatív korrelációt, ebből-mint majd látni fogjuk - öt szignifikáns hatást gyakorol a televíziónézésre.

A televíziózás és a háttérváltozók párcapcsolata :

VÁLTOZÓK	KORRELÁCIÓS EGYÜTTHATÓK
SZÜLŐK	
anya iskolai végzettsége	-0,29
anya társadalmi státusza	-0,27
apa iskolai végzettsége	-0,21
apa továbbképzésben való részvétele	-0,17
CSALÁD	
üdülés gyakorisága	-0,24
kulturális kimozdulása	-0,16
könyveinek száma	-0,15
GYEREK	
pályairányulása	-0,24
tanulmányi eredménye	-0,22
magatartás-szorgalom átlaga	-0,21
közismereti tárgyak átlaga	-0,19
olvasás gyakorisága	-0,15
neme	-0,15
szakköri, tanfolyami, különórai elfoglaltságának jellege	-0,23

4.3.2. A TELEVÍZIÓZÁST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A többszörös regresszió-analízisbe bevont 28 független változó a variancia 54,3 %-át magyarázza meg.

A 7. táblázatban felsorolt független változók közül 14 befolyásolja szignifikánsan a tévénézést.

A legnagyobb hatású faktor, a gyermek pályairányulása 12,62 %-ot, tanulmányi eredménye 8,37 %-ot, az iskolai követelményeken túli külön elfoglaltságok 6,1 %-ot, a gyermek neme 3,38 %-ot magyaráznak meg együttesen, a hatásoknak több mint a felét /30,47 %/ jelzik 99,9 %-os szinten. Jelentős a családi könyvtár nagyságának /6,31%/, az apa továbbképzésben való részvételére vonatkozó faktornak /3,71 %/, a lakószobák számának /2,91 %/ hatása. A felsoroltak mindegyike negatív korrelációval van jelen. A mozilátogatás gyakorisága viszont pozitív korrelációval / $r = 0,14$ / 3,16 %-nyi hatást gyakorol a televíziózásra.

99 %-os szinten szignifikánsan befolyásolja a televíziózást a család szerkezete /1,68 %/, a lakáson kívüli ingatlan /1,64 %/ és a gyermek olvasás-gyakorisága /2,82 %/.

95 %-os szinten szignifikáns hatást jelez a televíziózással a gyermek hét végi fő tevékenysége, kedvelt televízióműsora és vonzó tevékenysége, melyek együtt 2,55 %-ot jelentenek.

A táblázat eredménye szerint szignifikánsan nem befolyásolja a gyermek televíziózását az anya iskolázottsága, tanulási szándéka és továbbképzésben való részvétele, a család nyitottsága és hétvégi tevékenysége, kulturális kimozdulása, a gyermek kedvelt időtöltése és az unatkozását kiváltó ok. Az r_{β} negatív volta miatt nem értelmezhető az apa iskolai végzettségének és tanulási szándékának hatása. A hatások befolyása számszerűen nyomonkövethető a diákcsoportoknál.

A televíziózást befolyásoló tényezők
elemzése

TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓ – ANALÍZIS

A minta elemszáma : 216
A független változók száma : 28
Függő változó : TELEVÍZIÓZÁS

Független változók :

1. Tanuló neve
2. Apa iskolai végzettsége
3. Apa továbbképzésben való részvétele
4. Apa tanulási szándéka
5. Anya iskolai végzettsége
6. Anya továbbképzésben való részvétele
7. Anya tanulási szándéka
8. Családszerkezet
9. Lakószobák száma
10. Lakáson kívüli ingatlan
11. Család nyitottsága
12. Apa főbb tevékenysége hét végén
13. Anya főbb tevékenysége hét végén
14. Gyermekek főbb tevékenysége hét végén
15. Család közös tevékenysége hét végén
16. Család kulturális kimozdulása
17. Család könyveinek száma
18. Gyermekek tanulmányi eredménye
19. Pályairányulása
20. Olvasás gyakorisága
21. Mozilátogatás gyakorisága
22. Kedvelt TV-műsora
23. Iskolán kívül látogatott külön órák jellege
24. Vonzó tevékenységek elsősorban
25. Vonzó tevékenységek másodsorban
26. Kedvelt időtöltésében mi gátolja ?
27. Szokott-e unatkozni ?
28. Mi untatja ? /7o/

6.táblázat folytatása

A regresszió szignifikanciájának F értéke: 8.10453729
 A többszörös korrelációs együttható (R): .740425261
 A megmagyarázott variancia aránya (R²): .548229567
 A korrelációs matrix determinansa: -4.59036367e-04
 Szabadságfok (N-K-1): 187
 A regressziós egyenlet konstansa: 0

TOBBSZOROS REGRESSZIOANALIZIS

Függő változó: TV-NEZÉS

N= 216

S.sz.	Független vált.	r	beta	r*beta	t	szign.
1.	A TANULO NEME	-.15	-.2217	.0333	4.19	***
2.	AZ APA ISK. VEG	-.21	.0786	-.0165	3.33	**
3.	AZ APA TVK-BEN	-.17	-.2203	.0374	3.47	***
4.	AZ APA TANULASI	-.04	.1711	-6.8E-03	2.89	**
5.	AZ ANYA ISK. VE	-.29	.0656	-.019	1.11	-
6.	AZ ANYA TVK-BEN	-.07	-.0149	1E-03	0.24	-
7.	AZ ANYA TANULAS	-.09	.0141	-1.3E-03	0.26	-
8.	A CSALAD EPSEGE	-.1	-.1682	.0168	2.83	**
9.	LAKOSZOBOK SZAM	-.14	-.1781	.0249	3.81	***
10.	A CSALAD LAKASO	-.1	-.1643	.0164	2.86	**
11.	A CSALAD NYITOT	-.07	.0473	-3.3E-03	0.84	-
12.	AZ APA FOBB TEV	-.06	-.1063	6.4E-03	1.43	-
13.	AZ ANYA FOBB TE	-.03	.0869	-2.6E-03	1.17	-
14.	A GYERMEK FOBB	.05	.1397	7E-03	2.48	*
15.	A CSALAD KOZOS	-.07	-.0249	1.7E-03	0.45	-
16.	A CSALAD KULTUR	-.16	-.0757	.0121	1.28	-
17.	A CSALAD KONYVE	-.15	-.4205	.0631	4.31	***
18.	A GYERMEK TANUL	-.22	-.3807	.0837	6.08	***
19.	PALYARA IRANYUL	-.24	-.526	.1262	101.0	***
20.	OLVASASI GYAKOR	-.15	-.1878	.0282	3.22	**
21.	MOZIBAJARAS GYA	.14	.2254	.0316	4.41	***
22.	KEDVELT TV NUSO	-.13	-.1025	.0133	1.99	*
23.	ISKOLAN KIVUL L	-.23	-.265	.061	5.16	***
24.	VONZO TEVEKENYS	-.1	-.1223	.0122	2.25	*
25.	VONYO TEVEKENYS	-.01	.0663	-7E-04	1.27	-
26.	KEDVELT IDOTOLT	-.17	-.0707	.012	1.36	-
27.	SZOKOTT E UNATK	.07	.0857	6E-03	1.46	-
28.	70.	.11	.0363	4E-03	0.59	-

Megmagyarázott variancia: 54.8 %

4.3.3. A TELEVÍZIÓZÁS IDEJE DIÁKCSOPORTONKÉNT

Az időmérleg adatai alapján a televíziózásra fordított idő /percekben kifejezve/

AZ APA/GONDVISELŐ ISKOLAI VÉGZETTSÉGE SZERINTI
DIÁKCSOORTOK /r = -0,21/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Felsőfokú végzettségűek	635	315	320
Középfokú végzettségűek	654	313	341
Szakmunkás végzettségűek	746	359	387
8 osztályt vagy kevesebbet végzettek	819	425	394

A szülők iskolázottságának csökkenésével növekedett gyermekeik tévénézési ideje. Igen nagy az eltérés a két szélső csoport között : hetente 184 perc, több mint három óra.

A középfokú és felsőfokú végzettségűek gyermekeinek tévénézési ideje között nincs lényeges eltérés /hetente 19 perc/.

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK SZERINTI DIÁKCSOPORTOK /r = 0,22/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	567	253	314
Jók	711	350	361
Közepesek	714	359	355
Elégséges	766	402	364
Elégtelen	925	470	455

A két szélső csoport szinte "leszakad" a sorból. Megdöbbenő a jelesek és elégtelenek közötti eltérés ; egy hét alatt 358 perc. A közbeeső három csoport között nincs lényeges eltérés. Az elégtelenek 1,63-szor, az elégségesek 1,35-szor, a közepesek 1,25-szor, a jók 1,23-szor annyi időt tévéznek mint a jeles tanulók, akiknek a tanulásra és művelődésre fordított idejük volt magas.

NEMEK SZERINT CSOPORTOSÍTVA /r = 0,15/ látható, hogy a fiúk többet tévéznek mint a lányok : a hetente 91 percnyi különbség a tanítási naponkénti többletből adódik. Szünnapon mindkét csoport szinte ugyanannyi időt tölt el televíziózással.

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Fiúk	733	384	349
Lányok	642	292	351

4.4. A SZÓRAKOZÁS - TÁRSASÉLET

A diákoknak a tanulás és egyéb kötelezettségek elvégzése mellett szükségük van pihenésre, szórakozásra. Vannak, akik az aktív szórakozást részesítik előnyben, sokan a társas életben találnak szórakozást, mások a passzív szabadidő-elfoglaltságokat kedvelik.

A szabadidő-elfoglaltság segítheti a személyiség fejlődését. A passzív pihenés, kikapcsolódás eléggé ellentmondásos, elősegítheti a regenerálódást és kompenzálást, de unalmat, semmittevést, lustaságot, közönyt is eredményezhet.

4.4.1. A SZÓRAKOZÁS ÉS A VÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A gyerekek 69 %-a vallotta, hogy szokott unatkozni, közülük 4 % gyakran. És mi az ami őket leginkább untatja? Az egyedüllét /25,4 %/, a tanulás /16,2 %/, a kényszerből végzett munka /2,3 %/, az unalmas tanórák /7,4 %/, a rossz TV-műsor /7,4 %/, a komoly zene /3,5 %/, a "prédikáció", az üres beszéd /10,1 %/ .

A vonzó tevékenységek listáján - az életkor sajátosságainak megfelelően - a társasélet, "barátokkal együtt lenni", előkelő helyezést ért el ; a harmadik helyen szerepelt.

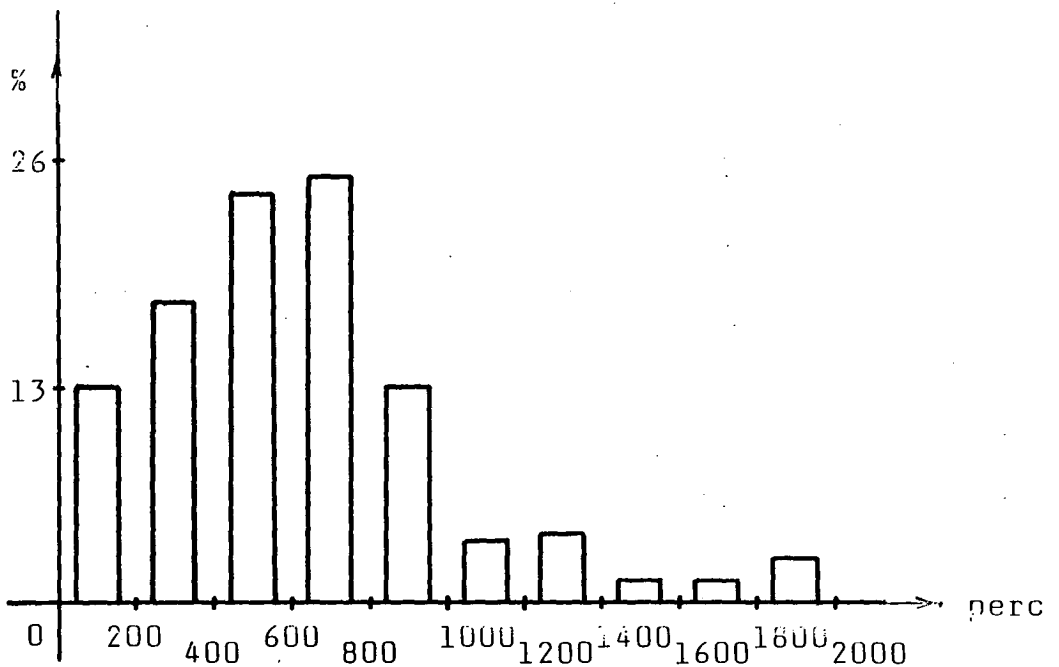
A valóságban az erre fordított idő nagyon különböző : a diákok 20,9 %-a szórakozik tanítási napon 2 óránál, és 15,3 %-a szünnapon 3 óránál többet.

Szórakozás- társaséletre fordított idő /percekben/ és relatív szóródása /százalékban/ :

	Heti átlag	Tanítási nap	Szünnap
Idő / perc/nap /	88,7	75,2	122,5
Relatív szóródás	61 %	69 %	75 %

A szórakozás-társasélet eloszlásgrafikonja igen hasonló a televíziózás eloszlás-grafikonjához, meredekségét tekintve kissé laposabb annál.

SZÓRAKOZÁSRA FORDÍTOTT IDŐ ELOSZTLÁSA
a heti átlag alapján

Napi átlagra lebontva; a többség /45,37 %/ egy-két órát szórakozik. 30 percnél kevesebb ideje jut szórakozásra a minta 12,03 %-ának, három óránál több időt fordít szórakozásra a minta 9,73 %-a, két-három órát 16,20 %.

A szórakozásra fordított idő eloszlása a résztvevők
százalékában kifejezve

	Tanítási nap	Szünnap
1 óránál kevesebb	40,2	20,4
1-2 óra	41,8	25
2 - 3 óra	13,6	39,3
3 - 4 óra	2,9	9,7
4 - 5 óra	-	2,8
5 óránál több	1,5	2,8
Összesen:	100,0 %	100,0 %

Tanítási napon a minta 82 %-a két óránál kevesebbet szórakozik, 18,5 %-ának fél óránál is kevesebb ideje jut szórakozásra, míg 4,4 % három óránál többet szórakozik.

Szünnapokon a többség /39,3 %/ két-három órát, de minden ötödik gyerek /20,4 %/ fél óránál kevesebbet és 15,3 % három óránál többet szórakozik. Az öt óránál többet szórakozók között ismét ott vannak az elégtelen tanulmányi eredményűek, akik 7 óránál többet nézték e napokon a televíziót.

A tevékenységek közötti összefüggést vizsgálva a szórakozás hat tevékenységgel mutatott szoros negatív korrelációt.

A szórakozás-társasélet és a tevékenységek
párkapcsolata

Tevékenységek	Korrelációs együtthatók		
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Tanulás tanórán kívül	-0,38	-0,31	-0,20
Házimunka	-0,19	/-0,05/	-0,26
Művelődés	-0,18	/-0,11/	-0,19
Sport	-0,18	-0,29	/-0,05
Személyi ellátás	-0,16	-0,18	/-0,08
Járulékos tevékenység /közlekedés/	-0,22	-0,18	-0,18

A negatív korrelációk mutatják, hogy a szórakozás szorítja még a kötelezettségekre fordított időt is. Akik többet szórakoznak, kevesebbet tanulnak, kevesebb házimunkát végeznek, és szabadidő-tevékenységük sem aktív, sőt : kevesebb időt fordítanak művelődésre, sportra, személyi ellátásra és közlekedésre.

A szórakozás a televíziózással mutatott pozitív korrelációt az együttható értéke éppen a határon van : $r = +0,14$ /. A szórakozás 11 független változóval mutatott szoros korrelációt, ezek mindegyike szerepel a regresszió-analízisben.

A regresszió-analízis eredményének részletezése előtt érdemesnek látszik az eddig felsorolt szabadidő-tevékenységek és néhány független változó közötti kapcsolatpárt egy táblázatba összehordva a független változók oldaláról áttekinteni.

Változók	Korrelációs együtthatók		
	Művelődés	Tévézés	Szórakozás társasélet
SZÜLŐK			
apa társadalmi státusza	0,18	/-0,10/	/-0,05/
apa iskolai végzettsége	0,16	-0,21	/-0,14/
apa továbbképzésben való részvétele	/0,02/	-0,17	/-0,09/
anya társadalmi státusza	0,16	-0,27	-0,29
anya iskolai végzettsége	/0,14	-0,29	-0,31
anya tanulási szándéka	0,22	/-0,09/	/-0,05/
CSALÁD			
könyvek száma	/0,14/	-0,15	-0,23
kulturális komozdulása	/0,02/	-0,16	/-0,03/
üdülés gyakorisága	/-0,01/	-0,24	/-0,02/
GYERMEK			
tanulmányi eredménye	0,28	-0,22	-0,30
közismereti tárgyak átlaga	0,30	-0,19	-0,26
készségtárgyak átlaga	0,33	-0,20	-0,31
magatartás-szorgalom átlaga	0,22	-0,21	-0,28
pályairányulása	0,19	-0,24	-0,30
olvasás-gyakorisága	0,21	-0,15	/-0,13/

Látható, hogy a gyermek tanulmányi eredményére, magatartására vonatkozó adatok mindhárom tevékenységgel szoros korrelációt mutatnak : amíg a művelődéssel pozitív, addíg a televíziózással és szórakozással negatív korrelációt jeleznek.

Ugyanez az eredmény, ha az olvasás gyakoriságát és a televíziózást vetjük össze. Igazolódik, hogy a magasabb tanulmányi eredmény tartalmaz, igényes szabadidő-tevékenységgel párosulhat.

A szülők iskolázottsága -különösen az anya szerepének dominanciája tűnik szembe a szülőre vonatkozó adatok vizsgálatkor - a művelődéssel pozitív, a szórakozással és televíziózással negatív kapcsolatot jelez.

A család könyvtárának nagysága televíziózással, szórakozással magas negatív korrelációt, a művelődéssel - éppen a határon - $r=0,14$ pozitív korrelációt mutat.

4.4.2. A SZÓRAKOZÁST - TÁRSASÉLETET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A többszörös regresszió-analízisbe bevont 31 független változó a variancia 82,9 %-át magyarázza meg /természetesen átfedések lehetségesek/.

A 8. táblázatban felsorolt környezeti változók közül 19 befolyásolja szignifikánsan a szórakozás-társasélet tevékenységet.

Ezek közül 17 hatása igen erős, és a variancia megmagyarázásához 99,9 %-os szinten járul hozzá, közülük 11 változó magas, negatív korrelációs értékkel.

A legmagasabb hatású faktorok a gyermek tanulmányi eredményére és kulturális igényének fejlettségére utalnak : készségtárgyak átlaga 13,23 %, tanulmányi átlag 8,43 %, az iskolán kívüli különóraké 13,26 %, pályairányulás 10,41 %, magatartás-szorgalom átlag 8,83 %, olvasmánytéma és az olvasás intenzitása a kiállítás gyakoriságával együtt 8,75 %.

A szórakozást-társaséleletet befolyásoló tényezők
elemzése

TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓ-ANALÍZIS

A minta elemszáma 216
A független változók száma 31
Függő változó : SZÓRAKOZÁS-TÁRSASÉLET
Független változók :

1. Tanuló neme
2. Apa társadalmi státusza
3. Apa iskolai végzettsége
4. Apa továbbképzésben való részvétele
5. Apa tanulási szándéka
6. Anya társadalmi státusza
7. Anya iskolai végzettsége
8. Anya továbbképzésben való részvétele
9. Anya tanulási szándéka
10. Családszerkezet
11. Gyermekszám
12. Lakóhely
13. Egy főre jutó jövedelem
14. Lakáson kívüli ingatlan
15. Család kulturális kimozdulása
16. Család üdülési gyakorisága
17. Gyermekek tanulmányának ellenőrzése
18. Gyermekek szabadidejének ellenőrzése
19. Család könyveinek száma
20. Gyermekek tanulmányi eredménye
21. Közismereti tárgyak átlaga
22. Készségtárgyak átlaga
23. Magatartás-szorgalom átlag
24. Pályairányulás
25. Olvasásgyakoriság
26. Olvasmánytéma
27. Könyvtárlátogatás gyakorisága
28. Kiállítás- múzeumlátogatás gyakorisága
29. Hangversenylátogatás gyakorisága
30. Tanórán kívüli külön elfoglaltság száma
31. Iskolán kívül látogatott külön órák jellege

8. táblázat folytatása

A regresszio szignifikanciajének F értéke: 28.7428468
 A többszoros korrelációs együttható (R): .91840744
 A megmagyarázott variancia aránya (R²): .828841707
 A korrelációs matrix determinansa: -7.34435157e-07
 Szabadságfok (N-K-1): 184
 A regressziós egyenlet konstansa: 0

TOBBSZOROS REGRESSZIOANALIZIS

Függő változó: SZURAKOZÁS

N= 216

Ssz.	Független vált.	r	beta	r*beta	t	szign.
1.	A TANULÓ NEME	-.12	-.1725	.0207	5.03	***
2.	AZ APA TÁRSAD. R	-.05	.1113	-5.6E-03	2.05	*
3.	AZ APA ISK. VEG	-.14	.1572	-.022	2.84	**
4.	AZ APA TVK-BEN	-.09	-.1285	.0116	3.27	**
5.	AZ APA TANULÁSI	-.1	.0769	-7.7E-03	2.08	*
6.	AZ ANYA TÁRSAD	-.29	.1007	-.0292	2.06	*
7.	AZ ANYA ISK. VE	-.31	-.2914	.0903	5.19	***
8.	AZ ANYA TVK-BEN	-.09	-.2377	.0214	6.02	***
9.	AZ ANYA TANULÁS	-.05	.0436	-2.2E-03	1.20	-
10.	A CSALAD ÉPSEGE	-.12	-.1025	.0123	2.97	**
11.	A CS. GYERMEKEK	.05	.0619	3.1E-03	1.77	-
12.	A CSALAD LAKOHE	.09	.1794	.0161	5.60	***
13.	A CSALAD EGY FŐ	-.09	7.3E-03	-7E-04	0.18	-
14.	A CSALAD LAKÁSU	-.15	-.2954	.0443	8.15	***
15.	A CSALAD KULTUR	-.03	.145	-4.3E-03	3.03	**
16.	A CSALAD UDULES	-.02	-.0309	6E-04	0.66	-
17.	A GYERMEK TANUL	.07	.3589	.0251	9.06	***
18.	A GYERMEK SZÁBA	-.02	-.1663	3.3E-03	3.68	***
19.	A CSALAD KÖNYVE	-.22	-.292	.0642	7.24	***
20.	A GYERMEK TANUL	-.3	-.2812	.0843	3.37	***
21.	KÖZISMERETI TÁK	-.26	.2086	-.0542	3.08	**
22.	KESZSEG TÁRGYAK	-.31	-.4267	.1323	7.51	***
23.	MAGTARTÁS	-.28	-.3152	.0883	6.74	***
24.	PÁLYÁRA IRÁNYUL	-.3	-.3468	.1041	8.58	***
25.	OLVASÁSI GYAKOR	-.13	-.1669	.0217	4.63	***
26.	KEZVELT OLVASMA	-.22	-.2506	.0551	7.32	***
27.	KÖNYVTÁRLAT. GY	-.13	-.0701	9.1E-03	1.97	-
28.	KIALLÍTÁSRA	-.06	-.1778	.0107	4.45	***
29.	HANGVERSENYRE J	-.02	.0607	-1.2E-03	1.29	-
30.	TAORÁN KIVULI S	-.03	-.1555	4.7E-03	4.27	***
31.	ISKOLÁN KIVUL L	-.28	-.4735	.1326	13.67	***

Megmagyarázott variancia: 82.9 %

Az anya iskolázottsága 9,03 %-nyi, továbbképzésben való részvétele 2,14 %-nyi és a családi könyvtár nagysága 6,42 %-nyi hatást gyakorol a szórakozásra.

További szignifikáns összefüggést mutatnak az adatok a gyermek nemével, amely 2,07 %-ot, a család lakóhelyével, amely 1,61 %-ot, lakáson kívüli ingatlanával, amely 4,43 %-ot, nevelési szokásával, a tanulás ellenőrzéssel, amely 2,51 %-ot magyaráz meg a szórakozásra gyakorolt hatásokból.

Az apa továbbképzésben való részvétele 1,16 %-nyi, a család szerkezete 1,23 %-nyi hatást gyakorol e tevékenységre 99 %-os szinten.

A felvett adatok közül nem befolyásolja a gyermek szórakozását az anya tanulási szándéka, a gyermekszám, a jövedelem, az üdülés, a könyvtár és hangversenylátogatás gyakorisága, melyekkel igen alacsony korrelációt is mutatott. Az $r.\beta$ szorzat negatív volta miatt 6 további faktor nem értelmezhető.

4.4.3. A SZÓRAKOZÁS ÉS TÁRSASÉLETRE FORDÍTOTT IDŐ DIÁKCSOPORTONKÉNT

Az időmérleg adatai alapján a szórakozásra fordított időátlagok percekben kifejezve

AZ APA/GONDOVISELŐ ISKOLAI VÉGZETTSÉGE SZERINTI CSOPORTOK / $r = -0,14/$

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Felsőfokú végzettségűek	533	325	208
Középfokú végzettségűek	638	389	249
Szaktanácsadói végzettségűek	679	402	277
8 osztályt vagy kevesebbet végzettek	707	419	288

A tévészéshez hasonlóan a szülők iskolázottságának csökkenésével számottevően növekszik a gyermekek szórakozásra fordított ideje. A két szélső csoport közötti eltérés 174 perc hét alatt.

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK SZERINTI CSOPORTOK / $r = -0,30$ /

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	462	287	175
Jók	590	349	241
Közepesek	745	432	313
Elégségesek	778	519	259
Elégtelenek	840	490	350

A jelesek és a gyengék közötti eltérés rendkívül nagy. Hetente 378 perccel többet fordítanak szórakozásra az elégtelenek, és 316 perccel többet az elégségesek, mint a jelesek. Ez heti átlagban majdnem a kétszeres, hét végén pedig éppen kétszeres időtartamot jelent. A jó eredményűek is 128 perccel többet szórakoznak mint a jelesek. A jókat összehasonlítva a közepes eredményűekkel azt láthatjuk, hogy itt is a gyengébb tanulók szórakoznak többet, mégpedig 155 perccel.

NEMEK SZERINTI CSOPORTOK / $r = -0,12$ /

Ha nem is lényegesen, de többet szórakoznak a fiúk mint a lányok : a heti 88 perces többlet elsősorban a szünnapok 54 perces különbségéből adódott.

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Fiúk	667	393	274
Lányok	579	359	220

Ha a televíziózásra és szórakozásra fordított időt összevonjuk, igen markánsan kirajzolódnak a különbségek az egyes diákcsoportoknál. Nézzük az eltéréseket a tanulmányi eredmények alapján képzett diákcsoportoknál :

SZÓRAKOZÁSRA ÉS TELEVÍZIÓZÁSRA FORDÍTOTT
IDŐ /percekben kifejezve/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	1028	540	488
Jók	1301	699	602
Közepesek	1459	791	668
Elégségesek	1544	921	617
Elégtelenek	1765	960	805

A jelesek erőteljesen eltávolodtak a többi csoporttól : 273 perccel /majdnem 5 órával/ kevesebbet szórakoznak, tévéznek mint a jók, 431 perccel kevesebbet mint a közepesek, 516 perccel kevesebbet mint az elégségesek és 737 perccel kevesebbet mint az elégtelenek.

Látható, hogy a gyenge, sőt a közepes tanulók csoportjainál is erős tünetei rajzolódnak ki egy passzív kultúra-fogyasztó magatartásnak, amely beavatkozás nélkül megállíthatatlanul tovább mélyül és rögződik a gyermek személyiségében.

4.5. SPORTOLÁS

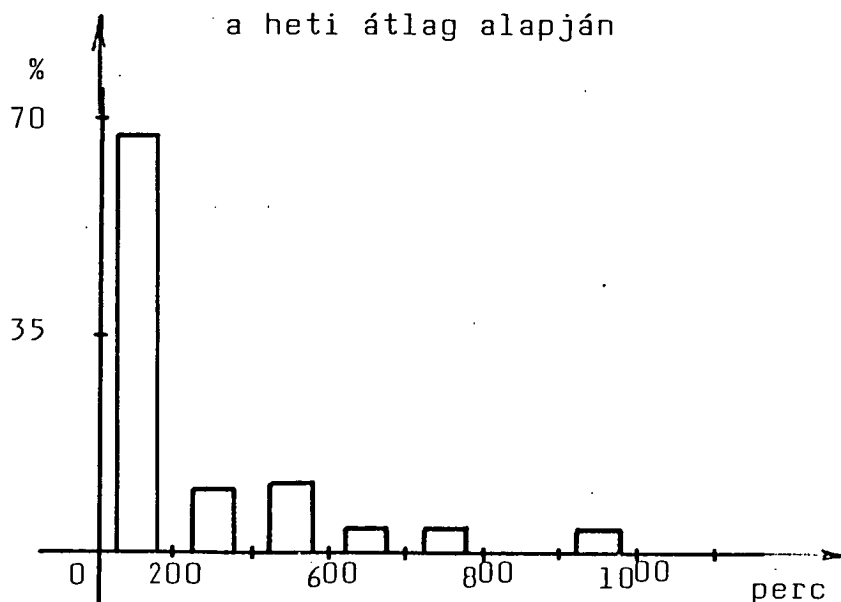
Felmérésem eredményei is a gyermekek aggasztó mérvű mozgáshiányát erősítik meg. A szabadidő-tevékenységek sorából az aktív, mozgásos tevékenységek szinte teljesen kiszorultak. Mintám jelentős csoportjánál hiányzik a testi és lelki fejlődést biztosító mozgás.

4.5.1. A SPORTOLÁS ÉS A VÁLTOZÓK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az időmérleg adatai alapján sportolásra fordított idő /percekben/ és relatív szóródás /százalékban/

	Heti átlag	Tanítási nap	Szünnap
Idő /perc/nap/	30,8	35,4	19
Relatív szóródás	160 %	159 %	276 %

SPORTOLÁSRA FORDÍTOTT IDŐ ELOSZLÁSA
a heti átlag alapján

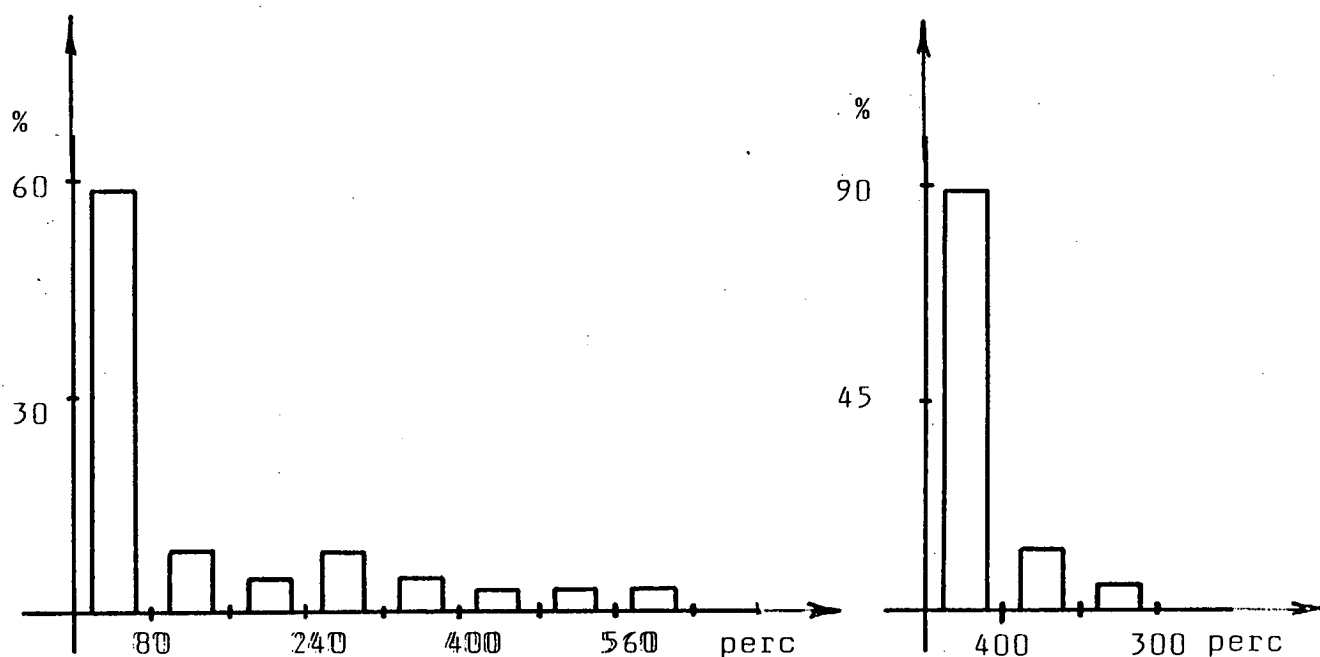

Bár a vonzó tevékenységek listáján a sportolás, a kirándulás az "élre", az első helyre került - rendszeresen szeretne kirándulni, túrázni, horgászni, kertészkedni 51,5 %-, a valóságban sajnos ez az igény nem realizálódik. A szabadidő-tevékenységek modelljében a sport az utolsó helyen van.

SPORTOLÁSRA FORDÍTOTT IDŐ ELOSZTLÁSA

TANÍTÁSI NAP

SZÜNNAP

Az aktív sportélet jótékony fiziológiai és pszichés hatásaiban tanulóim 65,3 %-a szinte egyáltalán nem részesül, ők a testnevelés órán kívül nem sportolnak semmit.

Rendszeresen a minta 16,8 %-a sportol: 39,4 % iskolában és 60,6 % egyesületben.

A rendszeresen sportolók 34,6 %-a csoportos sportot űz /labdajáték, evezés/, egyénileg az úszás, atlétika, cselgáncs, torna szerepelnek szinte azonos arányban.

A megkérdezett 216 gyerek közül szereti a testnevelést 29,9 %, közömbös 60,1 % és elutasítja 10 %. Tehát nem szereti és közömbös a sport iránt mintám majdnem háromnegyed része /72,1 %/. A két utolsó csoport testnevelés érdemjegyének megoszlása : 38,3 % jeles, 19,6 % jó, 4,2 % közepes. Kööttük testnevelés tagozatos osztályok tanulói is vannak. Feltételezhető, hogy végzik a dolgukat, ha közömbösen is. Megszokottá vált számukra az erő kifejtés, a hajtás. /Jóllehet a kötelességkényszer elfásuláshoz vezethet./ A jelesek esetében az is lehet, hogy erősebb a gyermekek kötelességtudata mint a tényleges érdeklődése.

A sportolás a tevékenységek közül az alábbiakkal mutatott szoros negatív korrelációt :

	Korrelációs együtthatók		
	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Tanulás tanórán kívül	-0,25	-0,27	-0,02
Mozgalmi munka	-0,18	-0,16	-0,06
Házimunka	-0,14	-0,07	-0,16
Művelődés	-0,11	-0,18	-0,01
Szórakozás	-0,18	-0,29	-0,05
Tévézés	-0,14	-0,29	-0,05
Családi közös tevékenység	-0,17	-0,15	-0,14
Alvás	-0,12	-0,12	-0,16

/ A bekeretezett együtthatók a szignifikáns korrelációt jelzik./

A sportolás tanítási napon 6, szünnapon 2 tevékenységgel korrelált.

Ennek alapján tanítási napon leszorítja a televíziózás, a szórakozás és a tanórán kívüli tanulás , a művelődés, a

házi és mozgalmi tevékenység valamint a családdal való közös együttlét idejét, szünnapokon pedig az alvást és a házimunkát.

A független változók közül a sportolás csak kettővel jelzett szoros pozitív korrelációt : a tanulók nemével $/r = 0,17/$ és az iskolán kívüli elfoglaltságokkal $/r = 0,31/$.

4.5.2. A SPORTOLÁST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A regresszió-analízisbe bevont 31 független változó a variancia 31,9 %-át magyarázza meg.

A 9. táblázatban felsorolt független változók közül 9 befolyásolja szignifikánsan a sportolást, ezek közül az $r.\beta$ szorzat negatív volta miatt az apa iskolai végzettségének hatása nem értelmezhető.

99,9 %-os szinten járul hozzá a megmagyarázáshoz az iskolán kívüli különórákon való részvétel $/9,67 \%/$, ami a rendszeresen sportoló diákok edzését takarja.

A családi környezetre utaló tényezők közül az anya iskolai végzettségének hatása 1,49 %, a gyermekre vonatkozó faktorok közül : neme 4,81 %, a készségtárgyak átlaga 2,89 %, hangversenylátogatás gyakorisága 2,7 %. A felsoroltak a megmagyarázáshoz 99 %-os szinten járulnak hozzá.

A gyermekszám 2,1 %-nyit, a tanórán kívüli elfoglaltságok száma 2,63 %-nyit magyaráz meg a hatásokból 95 %-os szinten.

A sportolást befolyásoló tényezők elemzése

TÖBBSZÖRÖS REGRESSZIÓ-ANALÍZIS

A minta elemszáma 216
A független változók száma 31
Függő változó : SPORTOLÁS
Független változók :

1. Tanuló neme
2. Apa társadalmi státusza
3. Apa iskolai végzettsége
4. Apa továbbképzésben való részvétele
5. Apa tanulási szándéka
6. Anya társadalmi státusza
7. Anya iskolai végzettsége
8. Anya továbbképzésben való részvétele
9. Anya tanulási szándéka
10. Családszerkezet
11. Gyermekszám
12. Lakóhely
13. Egy főre jutó jövedelem
14. Lakáson kívüli ingatlan
15. Család kulturális kimotozdulása
16. Család üdülési gyakorisága
17. Gyermekek tanulásának ellenőrzése
18. Gyermekek szabadidejének ellenőrzése
19. Család könyveinek száma
20. Gyermekek tanulmányi eredménye
21. Közismereti tárgyak átlaga
22. Készségtárgyak átlaga
23. Magatartás-szorgalom átlaga
24. Pályairányulás
25. Olvasásgyakoriság
26. Olvasmánytéma
27. Könyvtárlátogatás gyakorisága
28. Kiállítás- múzeumlátogatás gyakorisága
29. Hangversenylátogatás gyakorisága
30. Tanórán kívüli külön elfoglaltság száma
31. Iskolán kívül látogatott külön órák jellege

9.táblázat folytatása

H regresszio szignifikanciajnak F értéke: 2.78395825
H többszoros korrelacios egyutthato (R): .565049824
H megmagyarazott variancia aranya (R^2): .319281303
H korrelacios matrix determinansa: -7.34435157e-07
Szabadságfok (N-K-1): 184
H regressziós egyenlet konstansa: 0

TÖBBSZOROS REGRESSZIOMINILIZIS

Függo változó: SPORTOLAS

N= 216

Ssz:Független vált.	r	beta	r*beta	t	szign.
1. A TANULO NEME	-.17	-.2243	.0381	3.28	**
2. AZ APA IHRSD. R	.03	.2414	7.2E-03	2.23	*
3. AZ APA ISK. VEG.	.01	-.3467	-3.5E-03	3.14	**
4. AZ APA IVK-BEN	-.04	-.1494	6E-03	1.90	-
5. AZ APA TANULASI	.01	-.0223	-2E-04	0.30	-
6. AZ ANYA IHRSDM	.04	-.0255	-1E-03	0.26	-
7. AZ ANYA ISK. VE	.05	.2979	.0149	2.66	**
8. AZ ANYA IVK-BEN	.1	.1517	.0152	1.93	-
9. AZ ANYA TANULAS	.03	.0295	9E-04	0.41	-
10. A CSALAD EPESE	-.08	-.1353	.0108	1.96	-
11. A CS. GYERMEK	.14	.1498	.021	2.15	*
12. A CSALAD LAKAS	.02	.0432	9E-04	0.67	-
13. A CSALAD EGY FU	-.09	-.1514	.0136	1.89	-
14. A CSALAD LAKASO	-.1	-.0766	7.9E-03	1.09	-
15. A CSALAD KULTUR	.02	-.1179	-2.4E-03	1.24	-
16. A CSALAD UDULES	-.01	.0961	-1E-03	1.04	-
17. A GYERMEK TANUL	.11	.0434	4.8E-03	0.55	-
18. A GYERMEK SZABA	.12	.077	9.2E-03	0.85	-
19. A CSALAD KONYVE	.08	-.053	-4.2E-03	0.66	-
20. A GYERMEK TANUL	-.04	-.0669	-2.7E-03	0.40	-
21. KOZISMERETI TAR	-.03	.1428	-4.3E-03	1.06	-
22. KESZSEGTARGYAK	-.09	-.3217	.0289	2.84	**
23. MAGATARTAS	.02	.126	2.5E-03	1.35	-
24. PALYAKA IRANYUL	-.01	-.0219	2E-04	0.27	-
25. OLVASASI GYAKOR	.02	.0758	1.5E-03	1.05	-
26. KEDVELI OLVASMA	-.08	-6.6E-03	5E-04	0.10	-
27. KONYVTARLATI. GY	.04	.0288	1.2E-03	0.41	-
28. KIALLITASKA	-.02	.1075	-2.1E-03	1.35	-
29. HANGVERSENYRE J	.11	.2453	.027	2.62	**
30. TUDAS KIVULI S	-.14	-.188	.0263	2.59	*
31. ISKOLAN KIVUL L	.31	.3118	.0967	4.51	***

Megmagyarazott variancia: 31.9 %

4.5.3 A SPORTOLÁSRA FORDÍTOTT IDŐ DIÁKCSOPORTONKÉNT

A sportolási idő az időmérleg alapján
/percekben kifejezve /

AZ APA/GONDVISELŐ ISKOLAI VÉGZETTSÉGE SZERINTI
CSOPORTOK / r = 0,01/

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Felsőfokú végzettségűek	166	143	24
Középfokú végzettségűek	267	223	44
Szakmunkás végzettségűek	271	212	59
8 osztályt vagy kevesebbet végzettek	83	68	15

A két szélső csoport gyermekei fordítanak legkevesebb időt sportolásra : napi átlagot számítva tanítási napon a felsőfokú végzettségűek gyermekei 28,6 percet, a legalacsonyabb iskolázottságúak gyermekei 13,6 percet ; szünnapon az előbbie-
ek 12 percet, az utóbbiak pedig 7 percet.

Az egészséges életmód szempontjából ezen korosztályú gyerme-
keknek legalább napi két órát kellene szabad levegőn tartóz-
kodni és napi egy órát aktív mozgással tölteni.

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK SZERINTI CSOPORTOK / $r = 0,11$ /
az idő percekben kifejezve

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Jelesek	122	103	19
Jók	279	223	56
Közepesek	237	202	35
Elégségesek	195	159	36
Elégtelenek	0	0	0

A jelesek mozgásszegénysége már krónikusnak mondható.

NEMEK SZERINTI CSOPORTOK / $r = -0,17$ /
az idő percekben kifejezve

	7 nap	Tanítási nap	Szünnap
Fiúk	279	222	57
Lányok	158	137	21

A lányok jóval kevesebbet sportolnak mint a fiúk. Tanítási napon napi 26,2 percet, szünnapon 10,5 percet /!/ .

A lányok 40 %-a testnevelés órán kívül aktív mozgásos tevékenységet nem folytatott. Csak minden ötödik lánynál jelentkezik igényként a sportolás, minden harmadik lány elutasította a későbbi sportolást.

5. A FÜGGETLEN VÁLTOZÓK HATÁSÁNAK ÖSSZESÍTŐ ELEMZÉSE

A pályaválasztás előtt álló 216 nyolcadik osztályos győri diák életmódját, mindennapi életének jellegzetességeit vizsgáltam. A vizsgálat során a diákéletmódot a diákok által hierarchikus rendbe szervezett tevékenységek folyamataként értelmeztem. Életmódjukat a tevékenységek mennyiségi oldaláról tanulmányozva feltárult az "átlagdiák" életmódjának objektív struktúrája. A tények, adatok által lehetővé vált a diákcsoporthoz tevékenységeiben fellelhető különbségek megismerése, a diákcsoporthoz vonatkozó hipotézisek megfogalmazása. A vizsgálat során a felszíni jelenségektől mélyebb összefüggésekig hatolva láthatóvá vált, hogy erősen differenciált a diákcsoporthoz életmódja, melyet sok fajta objektív és szubjektív tényező alakít. Mintámnál e korosztályú gyerekekre is igazolódott, hogy az öröklött társadalmi-művelődési helyzet szerepe nem csupán a tanulmányi teljesítményekben tükröződik, hanem a diákok életmódjának alakulását is meghatározza.

A tevékenységek elemzésekor ismertté vált a vizsgálatba bevont háttérváltozók kapcsolata és az egyes tevékenységekre gyakorolt hatása. Az is kitűnt, hogy ezen hatások milyen eltéréseket eredményeztek diákcsoporthozként a tevékenységekre fordított idő tartamában.

Befejezésül célszerűnek látszik a diákcsoporthoz tevékenységrendszerét egészben áttekinteni, valamint a négy főtevékenység és néhány változó kapcsolatát együttesen a független változók oldaláról kiindulva összefoglalni.

5.1. A DIÁKCSOPORTOK TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

NEMEK SZERINTI CSOPORTOK TEVÉKENYSÉGRENDSZERÉNEK SAJÁTOSSÁGAI

Az azonos iskolai feladatok esetén - a nemek közötti biológiai különbség és tradicionálisan eltérő társadalmi követelmények miatt is jól kimutatható eltérések vannak.

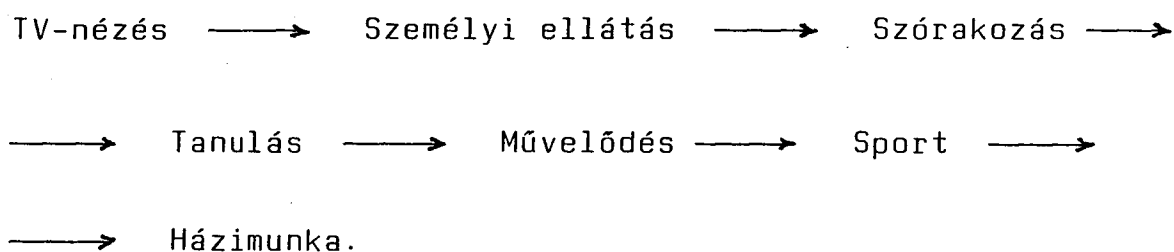
SZERKEZETI MODELL NEMEK SZERINT százalékban

Tevékenység	Fiúk	Lányok
Tanulmányi és egyéb kötelezettségek	27,21	29,86
Szabadidő tevékenységek	23,59	21,17
Élettani és személyi szükségletek	47,16	47,35
Nem jelölt tevékenységek	2,04	1,62
Összesen:	100,00 %	100,0 %

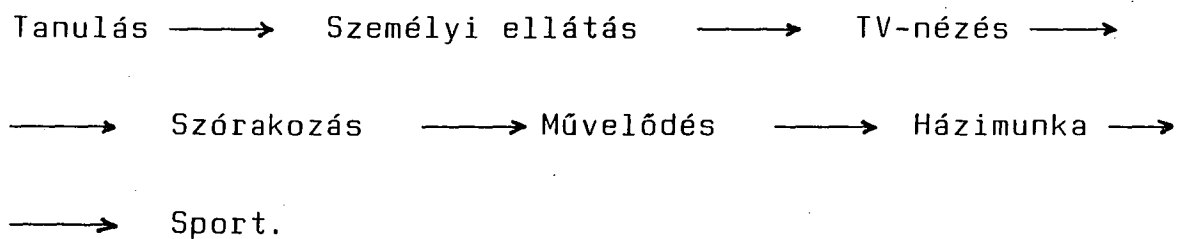
A lányok tevékenység-struktúrájában előtérbe kerülnek a kötelességszerű, a biológiai, élettani szükségletekkel összefüggő tevékenységek. A lányok a fiúknál többet tanulnak, a tradicionális nő-szerep miatt több házimunkát végeznek, több időt fordítanak önmaguk ellátására, tisztálkodásra, öltözködésre, ezáltal kevesebb szabadidejük marad. A fiúk a lányoknál többet szórakoznak, többet televízióznak, többet

sportolnak. A tevékenység-struktúra közötti különbséget jól szemlélteti a nemek szerinti szerkezeti modell:

FIÚK

LÁNYOK

AZ APA ISKOLAI VÉGZETTSÉGE SZERINTI CSOPORTOK SAJÁTOSSÁGAI

A szülők iskolázottsága erős differenciáló hatást gyakorolt a legtöbb szabadidő-tevékenységre, az egész életmód szerkezetére :

SZERKEZETI MODELL AZ APA FOGLALKOZÁSA SZERINT
százalékban

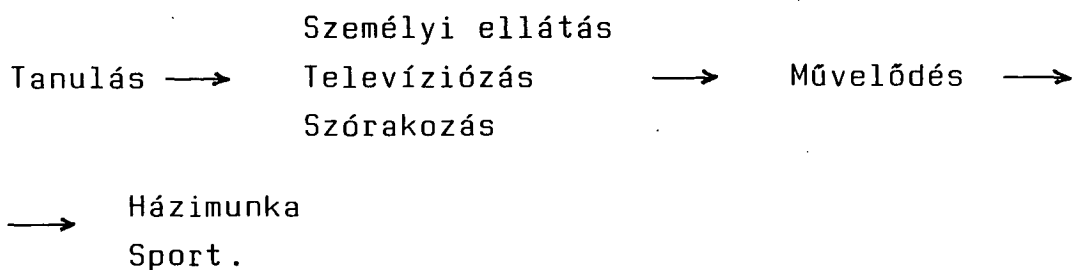
Tevékenység	Felső- fokú	Közép- fokú	Szakmun- kás	8 osztály vagy annál keve- sebb
	végzettségű apák gyermekeinél			
Tanulmányi és egyéb kötele- zettségek	29,51	28,46	27,08	26,71
Szabadidő te- vékenységek	21,24	23,13	24,39	23,06
Élettani és személyi szük- ségletek	47,53	46,74	46,82	48,59
Nem jelölt tevékenységek	1,72	1,67	1,71	1,64
Összesen:	100 %			

A legmagasabb iskolázottságú szülők gyermekei tanulásra és egyéb kötelezettségekre 248 perccel több időt fordítanak mint a legalacsonyabb iskolázottságúak gyermekei. Ezáltal 174 perccel kevesebb szabadidejük marad. Az iskolázottság differenciáló hatása jól kimutatható a tevékenységcsoportok belső elrendezésénél:

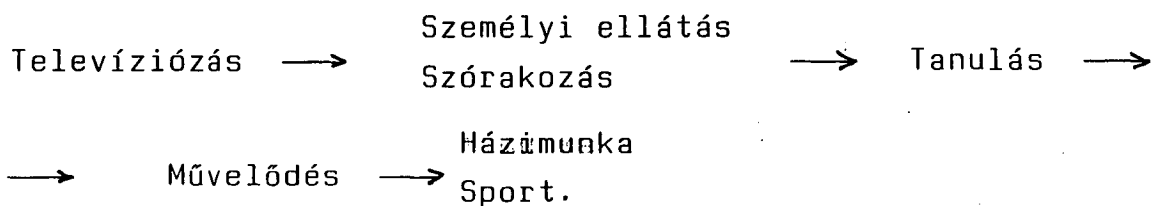
A f e l s ő f o k ú iskolázottságú szülők gyermekeinek tevékenységmodellje

Tanulás → Személyi ellátás → Televíziózás →
→ Szórakozás → Művelődés → Házimunka →
→ Sport

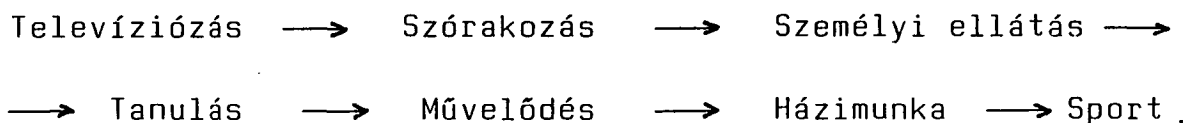
K ö z é p f o k ú iskolai végzettségű szülők gyermekei-
nek tevékenység-modellje

S z a k m u n k á s végzettségű szülők gyermekeinek tevé-
kenység-modellje

N y o l c , v a g y e n n é l k e v e s e b b
ő s z t á l y t végzett szülők gyermekeinek tevé-
kenység-modellje

Jól kiolvasható, hogy lényeges eltérések találhatók a tevé-
kenységek belső szerkezetében. Még markánsabban megfogható a
tevékenység szerkezetében lévő eltérés, ha a tanulásra és
művelődésre, valamint a szórakozásra, televíziózásra fordított

időt vetjük össze. A felsőfokúak gyermekeinél az aktív, személyiséget fejlesztő tanulás és művelődés dominál /33,88 %/ a szórakozásra és tévézésre fordított időt megelőzve /30,25 %/. A többi csoportnál élre kerül a szórakozás és televíziónézés : középfokúaknál 33,86 %-ot, szakmunkásoknál 36,67 %-ot, és a legalacsonyabb végzettségűeknél 41,07 %-ot tesz ki a heti időalap százalékban számolva.

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK SZERINTI CSOPORTOK SAJÁTOSSÁGAI

Legszembetűnőbb eltérés a diákok tanulmányi eredménye szerinti csoportosításban található.

Szerkezeti modell a tanulmányi eredmények alapján,
százalékban

Tevékenység	Jeles	Jó	Közepes	Elég-séges	Elég-telen
	t a n u l ó k c s o p o r t j a				
Tanulmányi és egyéb kötelezettségek	27,61	24,45	23,95	24,75	25,00
Szabadidő-tevékenységek	19,65	23,38	24,42	22,89	22,51
Élettani és személyi szükségletek	47,63	47,05	47,06	47,17	47,42
Nem jelölt tevékenységek	5,11	5,12	4,57	5,19	5,07
Összesen :	100 %				

Tanulmányi és egyéb kötelezettségeik miatt legkevesebb szabadidővel a jelesek rendelkeznek, legtöbb szabadideje a közepeseknek és a jóknak van. A gyengék esetében a szabadidő csökkenését a házimunka időtartamának növekedése okozta.

A tevékenységrendszerek belső elrendeződését a 10. táblázat tartalmazza, amely a csoportok sajátosságáról önmagáért beszél.

A tevékenységek sorában jeleseknél a tanulás minden más tevékenységet megelőz, a jóknál a harmadik helyen, közepeseknél és elégségeseknél a negyedik, az elégteleneknél az ötödik helyen van. A művelődés a tanulmányi eredmények csökkenésével mindig egy hellyel hátrább kerül : jeleseknél a negyedik, jóknál és közepeseknél az ötödik, a gyengéknél a hatodik helyre. A szórakozás, a televíziózás a közepeseknél és gyengéknél az összes tevékenységet megelőzve és egymást követve az első helyre kerül, a jóknál a tévézés a második, a szórakozás a negyedik, míg a jeleseknél e két tevékenység a harmadik és ötödik helyen van.

Tanulmányi eredmények szerinti diákcsoportok tevékenység-modellje

J e l e s e k				
TANULÁS - SZEMÉLYI ÉLLÁTÁS	-	TELEVÍZIÓZÁS - MŰVELŐDÉS	-	SZÓRAKOZÁS - HÁZIMUNKA - SPORT
/920/	/747/	/567/	/502/	/462/ /304/ /122/
J ó k				
SZEMÉLYI ÉLLÁTÁS	-	TELEVÍZIÓZÁS	-	TANULÁS - SZÓRAKOZÁS - MŰVELŐDÉS - SPORT - HÁZIMUNKA
/747/	/711/	/679/	/590/	/393/ /278/ /233/
K ö z e p e s e k				
SZÓRAKOZÁS - TELEVÍZIÓZÁS	-	SZEMÉLYI ÉLLÁTÁS	-	TANULÁS - MŰVELŐDÉS - HÁZIMUNKA - SPORT
/745/	/714/	/635/	/571/	/378/ /261/ /237/
E l é g s é g e s e k				
SZÓRAKOZÁS - TELEVÍZIÓZÁS	-	SZEMÉLYI ÉLLÁTÁS	-	TANULÁS - HÁZIMUNKA - MŰVELŐDÉS - SPORT
/778/	/766/	/635/	/592/	/261/ /267/ /237/
E l é g t e l e n e k				
TELEVÍZIÓZÁS - SZÓRAKOZÁS	-	SZEMÉLYI ÉLLÁTÁS	-	HÁZIMUNKA - TANULÁS - MŰVELŐDÉS - SPORT
/925/	/840/	/750/	/465/	/430/ /210/ Ø

Megjegyzés : a számok az adott tevékenységre fordított heti időtartamot jelentik percekben kifejezve

ELÉGTELENEK

Televíziózás és szórakozás	—————>	Tanulás és művelődés
/1765/		/640/

/A számok az összevont tevékenységekre fordított heti időt jelentik percekben kifejezve/

Jól látható, hogy a jelesek tevékenység-modelljét a művelődés-centrikusság, ismereteik, tudásuk, műveltségük öntevékeny továbbépítése jellemzi. A többi csoportot -azáltal, hogy a szórakozást és televíziózást preferálják - az egyén önfejlesztő aktivitásának hiánya jellemzi.

A tanulmányi eredmény csökkenésével a személyiséget fejlesztő vezértevékenységek helyét a passzív, szemlélődő tevékenységek váltották fel, erőteljesen tartva egyfajta passzív-befogadó fogyasztói magatartás felé. Az aktív és sokirányú tevékenység fejletlensége, a közvetlen tapasztalatok hiánya megfosztja ezen gyermekeket attól a lehetőségtől, hogy képesek legyenek önállóan fejleszteni személyiségüket.

A gyenge tanulmányi eredményű csoportoknál a művelődési hátrány -hatékony beavatkozás nélkül- óriás léptekkel halmozódik tovább. A közepesek hetente 473 perccel, az elégségesek 563 perccel, az elégtelenek 782 perccel fordítottak kevesebb időt tanulásra és művelődésre, mint a jelesek. Csak az időtartamot számítva egy hónap alatt négyszeresére növekszik a hátrány ; mert a jelesek a közepeseknél 31,5 órával, az elégségeseknél 37,5 órával, az elégteleneknél 52,1 órával több szellemi erőfeszítést végeznek.

A tanulásban való kitartás és állhatatosság az eredményesség egyik legfontosabb alapfeltétele. A rendszeres, tudatos

iskolai munka a gyermekek öntevékeny művelődését -s mint az a tényekből kitűnt -, a szabadidő értelmes és hasznos eltöltését is megalapozza.

Az egyes tevékenységek részletes elemzése során kitűnt, hogy a diákcsoportok eltérő sajátosságai mögött a társadalmi-családi háttér erősen differenciáló hatása húzódik meg. A vizsgált környezeti hatások közül legdöntőbb súlyú faktorok a szülők iskolázottságára és kulturális magatartására utaló tényezők voltak. Az örökölt egyenlőtlen társadalmi művelődési helyzet differenciáló hatása nemcsak a gyermekek tanulmányi eredményeiben, tanuláshoz való viszonyában tükröződtek, hanem a szabadidő-tevékenységek megválasztásában, a diákok egész életmódjának alakításában is. Azáltal, hogy az iskola homogén anyagot közvetít az általános iskolás korosztályú tanulók számára, nem tudja az örökölt társadalmi környezet erősen differenciáló hatását ellensúlyozni. A különböző rétegek gyermekei másként asszimilálják az iskolában kapott kulturális és magatartási értékeket, sőt még az anyagot is eltérő módon szelektálják.

Befejezésül lássuk még egyszer, most már együtt - a független változók oldaláról tanulmányozva - a négy főtevékenység és néhány általam kiválasztott változó kapcsolatát.

5.2. A NÉGY FŐTEVÉKENYSÉG ÉS NÉHÁNY FÜGGETLEN VÁLTOZÓ KAPCSOLATA

A tevékenységek közül a tanórán kívüli tanulást, a művelődést, szórakozást és televíziózást, a független változók közül pedig 27 tényezőt választottam ki. Az utóbbiak között azok is szerepelnek - az összehasonlítás kedvéért-, amelyekkel a korreláció nem szignifikáns. A korrelációs együtthatókat a 11. táblázatba hordtam össze.

KORRELÁCIÓS EGYÜTTHATÓK

Változók	Tevékenységek			
	Tanu- lás	Művelő- dés	Szóra- kozás	Televí- ziózás
S Z Ü L Ő K				
apa társadalmi státusza	0,13	0,18	-0,05	-0,10
apa iskolai végzettsége	0,27	0,16	-0,14	-0,21
apa továbbképzésben való részvétele	0,10	0,02	-0,09	-0,17
apa tanulási szándéka	-0,02	0,04	-0,10	-0,04
anya társadalmi státusza	0,32	0,16	-0,29	-0,27
anya iskolai végzettsége	0,37	0,14	-0,31	-0,29
anya továbbképzésben való részvétele	0,01	0,02	-0,09	-0,07
anya tanulási szándéka	0,10	0,22	-0,05	-0,09
C S A L Á D				
könyveinek száma	0,26	0,14	-0,22	-0,15
kulturális kimozdulása	0,06	0,02	-0,03	-0,16
családszerkezet	0,18	0,02	-0,12	-0,10
gyerekszám	-0,15	-0,15	-0,05	-0,02
G Y E R M E K				
neme	0,22	-0,01	-0,12	-0,15
tanulmányi átlag	0,39	0,28	-0,30	-0,22
közismereti tárgyak átlaga	0,34	0,30	-0,26	-0,19
készség tárgyak átlaga	0,38	0,33	-0,31	-0,20
magatartás-szorgalom átlaga	0,35	0,22	-0,28	-0,21
pályairányulás	0,39	0,19	-0,30	-0,24
külön elfoglaltság száma	0,12	0,01	-0,03	-0,09
külön elfoglaltság jellege	0,16	0,03	-0,28	-0,23
olvasmánytéma	0,20	0,17	-0,22	-0,11
olvasásgyakoriság	0,11	0,21	-0,13	-0,15
könyvtárlátogatás	0,07	0,19	-0,13	-0,01
színházlátogatás	0,17	0,03	-0,13	-0,12
mozilátogatás	-0,15	0,07	0,06	+0,14
kiállítás-látogatás	0,11	0,11	-0,16	-0,13
hangverseny-látogatás	0,16	0,04	-0,02	-0,08

SZÜLŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

Mindkét szülő társadalmi státusza szignifikáns pozitív korrelációt mutat a gyermek művelődési tevékenységével. Az anya státusza mind a négy tevékenységgel erős korrelációt, az apa státusza csak a művelődéssel korrelált.

A szülők iskolázottsága mutatja a legmagasabb szignifikáns korrelációt a gyermek tevékenységeivel. Erős pozitív korrelációt mutat az iskolázottság a gyermek tanulásával és művelődésével, negatív korrelációt a szórakozással és televíziózással. Kiemelkedő az anya szerepének dominanciája.

A négy tevékenység és a szülők tanulásban való részvételét vizsgálva : az apa továbbképzésben való részvétel szignifikáns negatív korrelációt jelez a televíziózással; az anya tanulás szándéka "ösztönzően" korrelál a gyermek művelődésével.

A CSALÁDRA VONATKOZÓ ADATOK

A családi könyvtár nagysága három tevékenységgel mutat szignifikáns korrelációt : a tanulással pozitív, a szórakozással, televíziózással negatív korrelációt, de a művelődéssel is /éppen a határon/ pozitív korrelációt jelez. A család kulturális kimozdulása a televíziózással mutat erős negatív korrelációt.

A család jövedelme és szerkezete a tanórán kívüli tanulással szignifikáns pozitív korrelációt, a gyermekszám a tanulással és művelődéssel /éppen a határon/ negatív korrelációt jelez.

A GYERMEKRE VONATKOZÓ ADATOK

A gyermek neme szignifikánsan korrelál a tanulással és a televíziózással, az előbbi értéke pozitív, az utóbbié negatív.

A gyermek tanulási teljesítménye mind a négy tevékenységgel magas szignifikáns korrelációt mutat: a tanulással és művelődéssel pozitív, a szórakozással és televíziózással negatív korrelációt. A gyermek tanulmányi átlaga és a készségtárgyak átlaga legmagasabban korrelál a tanulással, művelődéssel, szórakozással, a magatartás és szorgalom átlaga pedig a tanulással és a szórakozással.

A gyermek pályairányulása ugyancsak magas szignifikáns korrelációval van jelen mind a négy tevékenységben: a tanulással és művelődéssel pozitív, a szórakozással, televíziózással negatív korrelációval.

A tanórán kívüli elfoglaltságok száma nem mutatott szignifikáns korrelációt a tevékenységekkel, de tartalmuk jellegét elemezve erős negatív korrelációt jelez a szórakozással, televíziózással, pozitív korrelációt pedig a gyermek tanórán kívüli tanulásával.

Mint ahogy arról részletesen külön is szó volt, a gyermek olvasmánytéma választása három tevékenységgel mutatott szignifikáns korrelációt: pozitívat a tanulással és művelődéssel, negatívot a szórakozással. Az olvasás - gyakoriság a művelődéssel pozitív, a szórakozással negatív szignifikáns korrelációval van jelen.

A gyermek kulturális kimozdulása közül szignifikánsan korrelál : a könyvtárlátogatás a művelődéssel, a színház- és hangversenylátogatás gyakorisága a tanórán kívüli tanulással. A kiállítás-és múzeumlátogatás egyik tevékenységgel sem mutat szignifikáns korrelációt. A mozilátogatás gyakorisága a tanórán kívüli tanulással negatív, a televíziózással /éppen a határon / pozitív szignifikáns korrelációt mutat.

Mivel a tartalmi elemzéseket a tevékenységek vizsgálatánál megtettem, erre most nem térek vissza.

Az adatok és elemzések egy nem reprezentatív mintán végzett kutatás eredményeit tartalmazzák. A felmérés tapasztalatai segítséget nyújthatnak a korosztály életmódjának további, bizonyító erejű vizsgálatához, elősegíthetik egy valóságra alapozott, hatékonyabb pedagógiai tevékenység és gondolkodásmód kialakítását.

IRODALOM

G.W. Allport /1980/: A személyiség alakulása
Gondolat Kiadó, Budapest

Ágoston György - Nagy József - Orosz Sándor /1979/:
Mérési módszerek a pedagógiában
Tankönyvkiadó, Budapest

Ancsel Éva /1986/: Az értékek változása és az ifjúság. Segédanyag a pedagógusok intenzív továbbképzéséhez, Budapest

Barkóczy Ilona - Putnoky Jenő /1980/: Tanulás és motiváció
Tankönyvkiadó, Budapest

Báthory Zoltán /1985/: Tanítás és tanulás
Tankönyvkiadó, Budapest

Buda Béla /1970/: Serdülőkről
Tankönyvkiadó, Budapest

G.Clauss-H.Hiebsch /1967/: Gyermekpszichológia
Akadémia Kiadó, Budapest

Csapó Benő - Varsányi Zoltán /1985/: A rajzkészség fejlesztésének vizsgálata középiskolai tanulóknál
Series Specifica Pedagogica, Szeged

Cseh - Szombati László /1969/: A családszociológiai problémák és módszerek
Gondolat Kiadó, Budapest

Csőreg Éva /1978/: Lakótelepi iskolások -életmód, szabadidő, nevelés
Akadémia Kiadó, Budapest

Csőreg Éva /1978/: Lakótelepi gyerekek
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest

- Duró Lajos /1982/ : Az értékorientáció pedagógiai -
pszichológiai vizsgálata
Acta Pedagógica 24. Szeged
- Duró Lajos /1983/: Középiskolai tanulók értékorientáci-
ójának strukturális és dinamikai jellemzői
Acta Pedagógica 25. Szeged
- Ferge Zsuzsa /1969/ : Társadalmunk rétegződése
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Ferge Zsuzsa /1976/ : Iskolarendszer és az iskolai
tudás társadalmi meghatározottsága
Akadémia Kiadó, Budapest
- Ferge Zsuzsa /1982/ : Társadalmi újratermelés és tár-
sadalompolitika
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Gazsó Ferenc - Pataki Ferenc - Várhegyi György /1971/:
Diákéletmód Budapesten
Gondolat Kiadó, Budapest
- Gazsó Ferenc /1976/ : Iskolarendszer és társadalmi
mobilitás
Kossuth Könyvkiadó, Budapest
- Gazsó Ferenc /1986/ : Változások a szocializációs fo-
lyamatban a hetvenes és nyolcvanas években
Győr-Sopron megyei Pedagógiai Intézet
- Gáspár László /1986/ : Szocializáció, nevelés, művelő-
dés
Ifjúsági Szemle 4. szám
- Inkei Péter - Kozma Tamás - Nagy József - Ritoók Pálné
/1979/ : Az ezredforduló iskolája
Tankönyvkiadó, Budapest

- Kósáné Ormos Vera - Porkolábné Balogh Katalin - Ritók
Pálné /1984/ Neveléslélektani vizsgálatok
Tankönyvkiadó, Budapest
- Kozéki Béla /1985/ : Személyiségfejlesztés az iskolában
Békés megyei Pedagógiai Intézet
- Kozma Tamás /1977/ : A nevelésszociológia alapjai
Tankönyvkiadó, Budapest
- Losonczi Ágnes /1977/ : Az életmód az időben, a tár-
gyakban és az értékekben
Gondolat Kiadó, Budapest
- Nagy József /1972/ : A témazáró tudásszintmérés gya-
korlati kérdései
Tankönyvkiadó, Budapest
- Nagy József /1979/ : Köznevelés és rendszerszemlélet
Országos Oktatástechnikai Központ, Veszprém
- Nagy József /1980/ : 5-6 éves gyermekeink iskolaké-
szültsége
Akadémia Kiadó, Budapest
- Pataki Ferenc /1982/ : Nevelés és társadalom
Tankönyvkiadó, Budapest
- Riesmann D. /1983/ : A magányos tömeg
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Salamon Zoltán /1977/ : A pedagógiai kutatás módszerei
Tankönyvkiadó, Budapest
- H.Sas Judit /1976/ : Életmód és család. Az emberi vi-
szonyok alakulása a családban
Akadémia Kiadó, Budapest
- H.Sas Judit /1984/ : Nőies nők és férfias férfiak
Akadémia Kiadó, Budapest

Székely Lajos /1985/ : Ifjúságunk lelki egészségvédelme
Győr-Sopron megyei Pedagógiai Intézet

Vitányi Iván /1985/ : A szabadidő társadalmi problémái
Világosság 1.sz.

Vitányi Iván /1985/ : A közösségek elmélete és valóság
Valóság 7.sz.

Vitányi Iván /1985/ : Kultúra és szabadidő
Győr-Sopron megyei Pedagógiai Intézet

Wittig, H.E. /1984/ : Schule Und Freizeit,
Bad Harzburg

MELLÉKLET

A tevékenységfajták besorolási
jegyzéke /I./

Kérdőív-minta /II./

Táblázatok

A TEVÉKENYSÉGFAJTÁK BESOROLÁSI JEGYZÉKE

1. Iskolai kötelező foglalkozások

A tanítási órák és egyéb kötelező iskolai foglalkozások, amit a legtöbbször a következő bejegyzésekkel jelöltek meg : "iskolai órák", "tanórák", "műhely", "gyakorlati foglalkozás". Az iskolai tanórán kívüli iskolai foglalkozás /szakkör, tanulószoba/ nem tartozik ebbe a kategóriába.

2. Tanulás a tanítási órán kívül

2.1. Az iskolai tantárgyak tanulása

2.2. Iskolai követelményen túli tanulás

- a szakkörön való részvétel
- tanfolyam látogatása
- előadások hallgatása
- szakkönyvek tanulmányozása
- nyelvórák
- hangszeres zene tanulása
- képzőművészeti tanulmányok

3. Személyi ellátás

Tisztálkodás /mosdás, fürdés, fésülködés, hajmosás/

Öltözködés

Étkezés

Fodrásznál töltött idő

Varrónőnél ruhapróbára fordított idő

Orvoshoz menés, orvosi rendelőben töltött idő

4. Közlekedés

Közlekedés a lakás és az iskola között

Utazás a sportegyesületbe, iskolán kívüli szakkörre, tanfolyamra, előadásra, barátokhoz stb.

Gyalogos közlekedés /séta, kirándulás/, nem ebbe a kategóriába tartozik/

5. Munka

5.1. Háztartási munka

Takarítás, rendrakás, ágybontás, ágyazás, ágyneműelrakás

Cipőtakarítás, mosogatás, törölgetés

Fűtés, tüzelőellátás, favágás

Porszívózás, seprés, padlókefézés

Ajtó-, ablak- bútorlemosás és tisztítás

Mosás, áztatás, szappanozás, mosógéppel való mosás, ruhaöblítés, csavarás, teregetés, vasalás, varrás

Főzés, reggeli, uzsonna, ebéd, vacsora elkészítése, ételmelegítés, tejforralás, terítés

Lakás körül, kertben, hétféle házban végzett munka /seprés, udvar-, járda-, utcatakarítás, ásás, növény- és virágápolás/

5.2. Vásárlás

Piaci és bolti vásárlás

Sorbaállítás vagy keresgélés a vásárlásnál

Mozi- és egyéb jegyvásárlás

Könyv-, hangplemez-vásárlás

5.3. Családtagok személyes ellátása

Nagyszülők, kisgyermek, betegek ellátása, öltöztetése, fürdetése, ápolása, kezelése, orvoshoz vitele.

Kisgyermek óvodába, iskolába kísérése. Testvérrel való tanulás, foglalkozás, séta

5.4. Pénzszerző munka

Rendszeres, vagy időszakos szellemi munka /diákok korepetálása, felolvasás öregeknek, segítség könyvtárban, kultúrotthonban, közművelődési intézményben/

Rendszeres vagy időszakos fizikai munka/takarítás, ásás, áruhordás/

6. Ezermesterkedés

- Rádió-amatőrkedés.
- Modellezés, barkácsolás
- Kerékpár-, motorszerelés és -javítás
- Kézimunka, kötés, horgolás, szabás-varrás

7. Közéleti-mozgalmi tevékenység

7.1. Értekezletek

Őrsgyűlés, rajzcsapatgyűlés

7.2. Agit-prop. és szervező munka

Faliújságkészítés

Iskolarádió

Vetélkedők, versenyek szervezése

Ünnepély-szervezés

Kisdobos-szervezetek segítése

7.3. Közhasznú társadalmi munka

Önkéntes társadalmi munka

Iskolai szertár bővítése, szemléltető eszközök készítése

Kiállításrendezés

7.4. Egyéb politikai mozgalmi tevékenység

8. Művelődési tevékenység

- 8.1. Könyvolvasás
- 8.2. Moziba-járás
- 8.3. Színház, hangverseny látogatása
- 8.4. Kiállítás, múzeum látogatása
- 8.5. Egyéni művészeti tevékenység /ének-zene, irodalom, rajz, batikolás, festészet, szobrászat, iparművészet, stb./
- 8.6. Öntevékeny művészeti csoportban való részvétel /színjátszó, irodalmi, tánc, ének, zene stb./
- 8.7. Egyéb művelődési tevékenység /részvétel vetélkedőn, kulturális előadásokon stb./

9. Tömegkommunikációs eszközök használata

- 9.1. Rádióhallgatás
- 9.2. TV-nézés
- 9.3. Újság-, folyóiratolvasás

10. Szórakozás és társasélet

- 10.1. Fotózás, filmezés
- 10.2. Zenehallgatás /magnóról, lemezjátszóról és rádióból/
- 10.3. Játék, sakkozás, rejtvényfejtés, társasjáték, kártyázás, játék számítógéppel, legóval/
- 10.4. Gyűjtés /bélyeg, képeslap, autogram, címke, növény-,lepke- és bogárgyűjtés/
- 10.5. Sportrendezvények megtekintése
- 10.6. Séta, városnézés, kirándulás
- 10.7. Disco
- 10.8. Udvarlás
- 10.9. Egyéb szórakozás és társas élet

11. Sportolás

- 11.1. Versenyszerű sportolás /edzés, versenyzés/

11.2. Időszakos sportolás /nem versenyszerű/

11.3. Egyéb sportolás

12. Pihenés és tétlenség

Pihenés, üldögélés, fekvés

Gondolkodás, ábrándozás

Nézelődés az utcán

Egyéb tétlenség

13. Alvás

A 0 órától a "felkelésig" terjedő idő, valamint a "lefekvéstől", az "elalvástól" 24 óráig terjedő idő.

14. Nem jelölt tevékenységfajta

A felkeléstől a lefekvésig terjedő időben az időmérleglapra be nem jelölt, hiányzó időtartam.

KÉRDŐÍV MINTA

A.

1. Neved :
2. Lakcímed :
3. Iskolád neve :
4. Születési idő : év hó
5. Melyik iskolában /milyen szakon, tagozaton/szeretnél továbbtanulni?
6. Mi szeretnél lenni?
7. Tanulmányi eredményed félévkor ?

<u>Tantárgy</u>	<u>Osztályzat</u>	<u>Tantárgy</u>	<u>Osztályzat</u>
magyar	rajz
orosz	ének
történelem	testnevelés
földrajz	technika
élővilág	-	
fizika		
kémia	magatartás
matematika	szorgalom

8. Van-e testvéred ? igen - nem
Ha igen, testvéreid neve és életkora :
9. Szüleid : együtt élnek - külön élnek - elváltak -
- anya meghalt - apa meghalt.
10. Szüleid /gondviselőd/ iskolai végzettsége? /A megfelelő betű-
jelet ird be !

apa :

anya :

- a./ 8 osztálynál kevesebb
- b./ 8 osztály
- c./ 8 osztály + szakmai tanfolyam
- d./ 8 osztály + szakmunkás-bizonyítvány
- e./ befejezetlen középiskola
- f./ érettségi
- g./ befejezetlen főiskola, egyetem
- h./ főiskola
- i./ egyetem

11. Szüleid foglalkozása :
 apa :
 anya :
12. A lakás : családi ház - öröklakás - szövetkezeti lakás -
 szolgálati lakás - állami lakás - albérlet
13. A lakás helységei és a helységek száma :
14. A lakásban élők száma :
15. A lakásban van-e vízvezeték : igen - nem
 gáz : igen - nem
 központi fűtés : igen - nem
16. Van-e a családnak a lakáson kívül : - kertje - telke-
 hétvégi háza - nyaralója - egyéb :
17. Az alább felsorolt eszközök közül húzd alá, melyekkel a család
 rendelkezik :
 - autó-, motorkerékpár-, bicikli
 - automata mosógép-, hagyományos mosógép
 - hűtőszekrény-, vízmelegítő-, porszívó
 - televízió, rádió, lemezjátszó, magnó, hifi, videokamera,
 fényképezőgép, képmagnó, számítógép
18. A család könyveinek száma :
19. Szokott-e a család üdülni : igen - nem
 Ha igen, az elmúlt három évben hol és hány napig üdült ?
20. Mivel töltik általában a családtagok a hét végét ?
 Apa :
 Anya :
 Gyerekek :
 Te :
21. Szokott-e a család és ha igen milyen gyakran :
 színházba járni : rendszeresen - néha - nem
 hangversenyre : rendszeresen - néha - nem
 kiállításra-
 múzeumba járni : rendszeresen - néha - nem
 moziba járni : rendszeresen - néha - nem
22. Ellenőrzik-e szüleid - ha igen, milyen gyakran
 tanulásod : rendszeresen - néha -nem
 szabadidő eltöltésed : rendszeresen - néha - nem

B.

1. Az aláb felsorolt időtöltések közül húzd alá azokat, amelyek legvonzóbbak számodra

1. játék a szabadban	14. társasjáték
2. könyvolvasás	15. újság-, folyóirat olvasás
3. sportolás	16. zenéhallgatás
4. tévzés	17.
5. tanulás	18. színház
6. segítség otthon	19. rajzolás, festés
7. kirándulás, túrázás	20. tárlatlátogatás
8. kertészkedés	21. barkácsolás, szerelés
9. beszélgetés baráttal,
barátnővel	22. udvarlás
10. múzeumlátogatás	23. játéktérben lenni
11. hangverseny-látogatás	24. disco
12. horgászás	25. egyéb, mégpedig :
13. barátokkal együttlenni	

2. A kedvelt időtöltéseid közül válaszd ki, és írd le azt a hármat, amit a többinél is legjobban szeretsz csinálni :

3. Gátol-e valami abban, hogy kedvenc időtöltéseddel annyit foglalkozzál, amennyit szeretnél ? igen - nem.

Ha igen, mi gátol :

4. Szoktál-e unatkozni? igen - nem

ha igen, mi untat leginkább ?

5. Kinek a társaságában töltöd legszívesebben a szabadidődöt ?

- egyedül - szüleiddel - testvéreiddel - osztálytársaiddal -
más osztálybeli barátaiddal - iskolán kívüli barátaiddal -
másokkal, mégpedig :

6. Melyik újságot, folyóiratot szoktad rendszeresen olvasni ?

7. Vannak-e könyveid ? igen - nem

ha igen, hány :

8. Sorold fel azokat a könyveket, amelyeket e tanévben elolvastál:

9. Tagja vagy-e valamelyik könyvtárnak ? igen - nem
Ha igen melyiknek ?
10. Milyen gyakran jársz a könyvtárba? rendszeresen - néha - nem
11. Hallgatsz-e rendszeresen rádiót ? igen - nem
ha igen, milyen műsorokat hallgatsz legszívesebben ?
12. Nézed-e rendszeresen a televíziót ? igen - nem
ha igen, milyen műsorokat nézel meg a legszívesebben ?
13. Voltál-e moziban az elmúlt egy hónapban ? igen - nem
ha igen, hány alkalommal voltál ?
14. Havonta kb. hányszor jársz moziba ?
15. Voltál-e ebben a tanévben színházban ? igen - nem
ha igen:
a./ mit láttál ?
b./ kivel voltál ?
16. Milyen múzeumot, milyen kiállítást tekintettél meg e tanévben?
17. Voltál-e valamilyen zenei eseménye, hangversenyen e tanévben ?
igen - nem
ha igen :
a./ mit hallgattál ?
b./ kivel voltál ?
18. Jársz-e szakkörre, tanfolyamra, különórára ? igen - nem
ha igen, mire és hova ?
19. Sportolsz-e rendszeresen ? igen - nem
ha igen :
a./ versenyszerűen - kedvtelésből
b./ mit sportolsz ?
20. A későbbiek során szándékozol-e rendszeresen sportolni ?
igen - nem
21. Szoktál-e kirándulni, túrázni ?
rendszeresen - néha - nem
22. Ha kirándulsz kivel ?

C.

1. A tanuló neve :

2. Lakcíme :

3. Gyermeüket melyik iskolában /milyen szakon, tagozaton/ szeretnék továbbtaníttatni ?

4. A szülők foglalkozása :

apa foglalkozása

anya foglalkozása :

munkaköre :

munkaköre :

beosztása :

beosztása :

5. Jelenleg, vagy az elmúlt öt évben részt vettek-e a szülők valamilyen szervezett oktatásban? igen - nem

ha igen, milyen tanulmányokat folytattak

apa :

anya :

a./ általános iskola befejezése

b./ középiskolai tanulmányok

c./ főiskola, egyetemi tanulmányok

d./ szaktanfolyam

e./ politikai tanfolyam

f./ marxista egyetem, szakosító

g./ nyelvtanulás

h./ egyéb, mégpedig :

6. Szívesen részt venne-e valamilyen tanulási formában ?

apa :

anya :

ha igen, mit tanulna szívesen ?

apa :

anya :

7. Gátolja-e valami abban hogy tanuljon ? igen - nem

ha igen, mi gátolja ?

apa :

anya :

8. Vállalnak-e másodállást, külön munkát, jövedelem kiegészítő tevékenységet ? igen - nem

apa :

anya :

ha igen leginkább mikor végzik ?

9. A család egy főre jutó jövedelme :

10. Voltak-e és milyen gyakran az elmúlt öt évben

- a./ színházban
- b./ moziban
- c./ kiállításon, múzeumban
- d./ hangversenyen
- e./ kirándulni
- f./ üdülni

11. Ellenőrzik-e gyermekük tanulását :

rendszeresen - néha - nem

12. Ellenőrzik-e gyermekük szabadidejének eltöltését :

rendszeresen - néha - nem

IDŐMÉRLEG

1984. MÁRCIUS 22.-28. /7 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

	ÖSSZES (PERC)	ÁTLAG	SZÓRÁS
1. TANULÁS TANÓRÁN	326615	1512	171
2. TANULÁS TANÓRÁN KIVOL	151131	700	315
3. MOZGÁLMÍ TEVÉKENYSÉG	12135	56	112
4. HÁZIMUNKA	58230	270	240
5. MŰVELŐDÉS	86574	401	253
6. SZÓRAKOZÁS - TÁRSASÁLET	134114	621	379
7. TELEVÍZÍZÁS	148022	685	296
8. CSALÁDDAL KÖZÖS TEVÉKENYSÉG	52590	243	275
9. SPORTOLÁS	46575	216	346
10. EZERMESTERKEDÉS	5760	27	78
11. TÉTLENSÉG - PIHENÉS	18765	87	119
12. ALVÁS	878032	4065	255
13. SZEMÉLYI ELLÁTÁS	150983	699	170
14. JÁRULÉKOS TEVÉKENYSÉG	68213	316	192
15. NEM JELÖLT	39611	183	142

IDŐMÉRLEG

TANÍTÁSI NAPOKON /5 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

	ÖSSZES (PERC)	ÁTLAG	SZÓRÁS
1. TANULÁS TANÓRÁN	326615	1512	171
2. TANULÁS TANÓRÁN KIVOL	119316	552	260
3. MOZGÁLMÍ TEVÉKENYSÉG	10635	49	97
4. HÁZIMUNKA	23925	111	126
5. MŰVELŐDÉS	55764	258	190
6. SZÓRAKOZÁS - TÁRSASÁLET	81119	376	261
7. TELEVÍZÍZÁS	72507	336	188
8. CSALÁDDAL KÖZÖS TEVÉKENYSÉG	18957	88	134
9. SPORTOLÁS	38310	177	282
10. EZERMESTERKEDÉS	3405	16	52
11. TÉTLENSÉG - PIHENÉS	9390	43	85
12. ALVÁS	610589	2827	189
13. SZEMÉLYI ELLÁTÁS	106124	491	127
14. JÁRULÉKOS TEVÉKENYSÉG	50654	235	157
15. NEM JELÖLT	26726	124	114

IDŐMÉRLEG

SZONNAPOKON /2 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

	ÖSSZES (PERC)	ÁTLAG	SZÓRAS
1. TANULÁS TANÓRÁN	0	0	0
2. TANULÁS TANÓRÁN KIVOL	31815	147	111
3. MOZGALMI TEVÉKENYSÉG	1500	7	38
4. HÁZIMUNKA	34305	159	171
5. MŰVELŐDÉS	30810	143	134
6. SZÓRAKOZÁS - TÁRSASJÁTÉK	52995	245	186
7. TELEVÍZIÓZÁS	75515	350	176
8. CSALÁDDAL KÖZÖS TEVÉKENYSÉG	33615	156	206
9. SPORTOLÁS	8265	38	105
10. EZERMESTERKEDÉS	2355	11	41
11. TÉTLENSÉG - PIHENÉS	9375	43	69
12. ALVÁS	267443	1238	136
13. SZEMÉLYI ELLÁTÁS	44859	208	76
14. JÁRULÉKOS TEVÉKENYSÉG	17559	81	87
15. NEM JELÖLT	12885	60	83

2. TABLAZAT

KORRELACIÓIS MATRIX

IDÖMERLEG

1984. MARCIUS 22.-28. /7 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

[illegible]

2. TABLAZAT FOLYTATÁSA

KORRELACIÓS MÁTRIX

IDÖMERLEG

TANITASI NAPOKON /5 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

[illegible]

2. TÁBLAZAT FOLYTATÁSA

KORRELACIÓS MATRIX

IDÖMERLEG

SZONNAFOKON /2 NAP/

AZ ÉRTÉKELT SZEMÉLYEK SZÁMA : 216

[illegible]

A tevékenységek és háttérváltozók összefüggései

3. Táblázat

KORRELÁCIÓS MÁTRIX

Sorsz.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
16.	nem SZÜLŐK	22	11	14	01	-12	-15	15	-17	-01	0	-05	14	12	-14
17.	apa foglalkozás	13	0	-17	18	-05	-10	-02	03	-10	-03	-04	0	05	11
18.	apa iskolázottság	27	07	01	16	-14	-21	-03	01	-11	-11	-11	11	06	04
19.	továbbképzés	10	07	13	02	-09	-17	12	-04	02	0	-05	-03	-01	07
20.	tanulásszándék	-02	03	12	04	-10	-04	13	01	-06	0	-11	-04	03	01
21.	anya foglalkozás	32	-10	-03	16	-29	-27	15	04	-05	-13	-05	08	12	-05
22.	iskolázottság	37	-10	01	14	-31	-29	04	05	-08	-11	-09	18	18	-06
23.	továbbképzés	01	-06	0	02	-09	-07	01	10	-08	-01	05	-07	-05	01
24.	tanulásszándék	10	05	-04	22	-05	-09	03	03	-03	02	-07	-10	-04	0
25.	CSALÁD szerkezet	18	07	18	02	-12	-10	-04	-08	-02	-02	-05	08	01	04
26.	gyermekszám	-15	02	-02	-15	05	-02	0	14	-05	04	-04	05	06	-01
27.	lakóhely	-10	14	-03	-14	09	-05	14	02	-06	0	-15	-06	15	23
28.	lakásjelleg	-08	06	10	-01	01	-10	05	05	-08	12	05	01	-21	02
29.	lakáshasználat	-20	-01	-01	-08	06	0	13	12	01	-02	08	-10	-09	-02
30.	lakásban élők	-15	04	06	-02	01	-08	03	03	-02	-01	08	01	01	-01
31.	lakószobák száma	04	-08	-01	-02	-09	-14	10	08	10	-13	-09	03	04	-08
32.	Jövedelem	17	02	0	09	-09	-13	02	-09	03	05	-13	-02	-02	-07
33.	második gazd.-ban r.v.	06	07	05	02	-03	-12	09	-06	-05	07	03	01	-09	03
34.	lakáson kívüli kert	01	08	16	05	-15	-10	16	-10	-01	12	06	-03	0	-01
35.	tartós fogyasztási cikk	06	-12	-04	13	-03	-10	01	07	-06	-02	-10	04	-09	01
36.	vásárlási szándék	03	02	-12	03	11	-02	-09	09	-08	04	-10	04	-09	10
37.	család nyitottság	04	05	07	04	-12	-07	09	-02	04	-02	02	-02	-01	-07
38.	SZÜNNAP főtevékenység	05	04	11	-07	-03	-06	0	03	0	-01	-04	-07	04	11
39.	apa	-05	0	03	-09	-04	-03	07	10	04	-02	10	-15	-05	06
40.	anya	-16	-04	0	-09	-02	05	-04	10	06	-04	06	04	08	22
41.	gyerek	12	0	0	11	-07	-07	-03	01	-04	01	-02	-02	08	-10
42.	együtt	06	01	03	02	-03	-16	08	02	-05	-03	-01	-01	-07	08
43.	kulturális kimozdulás	-04	0	05	-01	-02	-24	10	-01	-02	06	11	04	-05	03
44.	üdülés-gyakoriság	-21	09	05	-12	07	-07	07	11	-05	03	13	-06	-10	05
45.	tanulás ellenőrzés	-07	09	10	-12	-02	-13	05	12	-04	04	02	09	03	-05
46.	szabadidő ellenőrzés	26	-14	04	14	-23	-15	-04	08	01	-03	-14	23	02	-10
47.	könyvek száma	39	0	-03	28	-30	-22	01	-04	-06	01	-12	23	08	-05
48.	GYERMEK tanulmányi átlag	34	-01	-05	30	-26	-19	0	-03	-08	03	-11	22	08	-06
49.	közismereti átlag	38	-02	-08	33	-31	-20	05	-09	05	0	-02	09	06	-10
50.	készség-t.átlag	35	11	03	22	-28	-21	-09	02	-09	-03	-19	29	23	-02
51.	magatart.-szorgalom	39	01	-04	19	-30	-24	05	-01	-03	-04	-16	24	20	-08
52.	pályairányulás	11	04	03	21	-13	-15	03	02	-05	04	-03	-03	04	-12
53.	olvasásgyakoriság	20	-03	12	17	-22	-11	08	-08	0	01	-07	0	09	0
54.	olvasmány téma	07	0	-03	19	-13	-01	-02	04	-14	03	0	-01	01	-06
55.	könyvtárlátogatás	17	07	-04	03	-13	-12	13	-05	-01	-09	03	0	04	-14
56.	színházlátogatás	-15	02	-06	07	06	14	-02	-03	-03	13	10	-10	-05	-08
57.	mozilátogatás	11	14	06	11	-06	-13	01	-02	-10	10	-16	02	08	07
58.	kiállításra-járás	16	-04	02	04	-02	-08	-01	11	-09	-06	-20	09	11	-22
59.	hangversenyre járás	11	01	-02	13	-08	-05	-07	02	-01	07	03	03	-01	02
60.	kulturális kimozdulás	09	07	03	11	-07	-13	07	-02	05	-03	-09	09	0	06
61.	kedvelt TV műsor	08	02	01	-06	02	0	08	02	-02	-04	-03	01	-16	-04
62.	külön elfoglaltság	12	06	01	01	-03	-09	13	-14	-02	-02	10	-11	-05	-08
63.	külön szám szerint	16	05	-11	-03	-28	-23	01	31	07	-09	-11	17	36	0
64.	szabadidőt kivel...?	0	-01	-04	08	-01	-09	04	06	14	-02	02	01	01	-04
65.	Vonzó tevékenység	-05	08	-02	-07	21	-10	02	11	01	04	05	-02	-07	04
66.	elsősorban	-11	02	03	-06	09	-01	-04	-02	10	-05	02	01	-07	06
67.	másodsorban	01	11	03	-03	05	02	-06	-12	-02	-02	0	02	04	-05
68.	harmadsorban	14	09	07	12	-09	-17	03	-02	-05	02	-14	08	03	-09
69.	szabadidőt gátolja	0	-03	01	-13	04	07	-06	-06	01	01	02	10	09	03
70.	unatkozás gyakoriság	03	12	-10	-12	07	11	07	-14	01	08	-06	05	13	03
	mi untatja?														

Megjegyzés: 1./

Az tevékenységek sorszáma és megnevezése

- sorsz.: 1. Tanulás tanórán
2. Tanulás tanórán kívül
3. Közéleti-mozgalmi tevékenység
4. Házimunka

5. Művelődés
6. Szórakozás-társas-élet
7. Televízió-nézés
8. Családdal töltött közös tevékenység

9. Sportolás
10. Ezeresterkedés
11. Tétlenség-pihenés
12. Alvás

13. Személyi ellátás
14. Járulékos tevékenység
15. Nem jelölt tevékenység

2./

Helykimélés végett az egészet jelölő nulla és tizedesvessző elhagyva

A független változók belső összefüggései

4. Táblázat
KORRELÁCIÓS MATRIX

Sorsz.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.
16. nem	-																					
17. apa foglalkozás	09	-																				
18. iskolázottság	03	67	-																			
19. továbbképzés	03	19	23	-																		
20. tanulásszándék	06	38	11	35	-																	
21. anya foglalkozás	05	38	42	14	04	-																
22. iskolázottság	-01	39	55	18	01	68	-															
23. továbbképzés	-03	-09	13	41	18	17	19	-														
24. tanulásszándék	03	-06	17	16	29	23	25	32	-													
25. CSALÁD																						
26. szerkezet	0	05	06	-31	-21	04	-02	01	06	-												
27. gyerekszám	03	05	12	0	-08	17	12	-02	06	01	-											
28. lakóhely	-01	11	21	-03	11	12	17	-10	06	-02	03	-										
29. lakásjelleg	10	-01	-06	23	06	10	07	24	11	05	12	-06	-									
30. lakáshasználat	05	16	15	09	01	21	20	12	-01	12	16	03	44	-								
31. lakásban élők	07	06	10	29	16	12	11	19	11	16	59	09	47	44	-							
32. lakószobák száma	-14	23	27	18	20	25	31	22	13	-02	04	-04	-14	-13	12	-						
33. jövedelem	07	18	33	30	12	19	26	24	20	-16	-36	-18	18	0	-05	13	-					
34. második gazdas.v.r.	-09	08	02	17	11	01	07	16	21	-01	0	01	27	14	07	07	23	-				
35. lakáson kívüli kert,..	06	-13	-12	22	22	08	11	10	14	-16	-05	-01	19	07	24	01	27	21	-			
36. tartós fogy.cikk	17	11	10	01	-04	24	14	07	06	10	10	13	30	25	31	-08	03	13	04	-		
37. vásárlási szándék	05	-04	-04	08	15	-04	-06	13	07	09	-09	-04	21	14	14	04	10	13	24	20	-	
38. családméret	17	-02	-01	23	19	-01	-03	14	04	-13	-06	04	32	13	22	03	21	16	31	02	10	-
39. SZÜNNAP fő tevékenység																						
40. apa	-17	11	05	32	21	13	01	0	03	-33	07	09	17	17	14	-02	24	19	07	16	-02	21
41. anya	-04	07	05	20	11	04	-03	09	14	01	-06	03	22	22	12	-02	20	32	07	20	04	09
42. gyermek	-17	01	05	-02	09	-03	-04	01	12	08	07	10	04	03	08	07	-08	13	-01	15	07	04
43. együtt	-04	-10	-08	18	17	-11	-10	20	13	-10	01	-13	11	-03	15	07	19	10	02	02	18	14
44. kulturális kimozdulás	08	11	29	30	13	12	17	24	25	-05	-13	-03	42	20	23	05	31	24	19	15	09	29
45. üdülés-gyakorlás	08	06	16	33	24	-01	14	26	14	-09	-11	06	51	27	33	08	30	23	32	13	17	41
46. tanulás ellenőrzés	-01	09	10	20	14	08	13	20	12	0	02	10	46	41	40	-07	08	28	16	20	17	27
47. szabadidő ellenőrzés	05	07	0	22	13	01	-07	21	18	0	03	08	42	29	39	-10	16	20	24	25	20	24
48. könyvek száma	03	26	40	12	05	32	49	13	17	02	-06	-18	-08	-11	-03	30	12	08	07	-16	02	07
49. GYERMEK																						
50. tanulmányi átlag	-17	28	37	22	-02	39	39	23	12	09	18	19	-07	20	01	10	28	-07	14	06	09	12
51. közismereti t.átlag	-18	27	36	18	01	36	38	22	13	04	14	10	-10	15	-01	09	20	05	11	05	14	15
52. készség t. átlaga	-13	27	33	21	-04	37	27	22	13	10	17	24	08	19	01	16	30	06	14	11	10	12
53. magatartás-szorgalom	-32	23	25	12	-02	27	47	11	07	12	14	03	-04	13	04	05	10	01	16	-03	01	15
54. pályairányulás	-21	34	44	22	-04	39	15	14	17	06	10	19	-07	17	05	10	27	03	20	04	11	10
55. olvasás-gyakorlás	22	15	15	14	07	-08	11	01	10	-07	-13	-10	-04	-04	05	01	15	06	21	-05	10	12
56. olvasmánytéma	23	03	11	-01	03	-09	05	-04	14	-04	-17	-10	-11	-11	02	02	11	06	-03	-06	05	06
57. könyvtárlátogatás	19	13	07	07	04	-08	05	-08	05	-03	05	-07	-13	-06	-15	-11	-08	-12	-08	-08	-06	-11
58. színházlátogatás	23	07	17	07	11	12	15	04	07	13	-10	-15	-01	02	0	0	13	14	05	01	12	08
59. mozibajárás	01	01	-03	05	06	01	05	01	05	03	01	-12	12	09	09	-07	04	06	08	12	16	0
60. kiállításra járás	11	08	19	13	-01	-09	07	01	02	-08	-08	05	-04	-05	-01	02	08	06	-03	-06	-02	0
61. hangversenyre járás	13	13	20	03	0	-11	17	-04	06	02	0	-06	0	-02	-08	0	08	-04	-04	-01	-01	-03
62. kulturális kimozd.	11	18	18	08	07	06	10	01	02	05	-05	-13	06	0	0	-02	09	12	-06	09	05	-03
63. kedvelt TV műsor	07	-04	-11	09	04	02	02	06	03	11	04	-05	03	10	10	0	13	16	02	21	02	-06
64. külön elfoglaltság	-12	05	01	-01	04	-03	-02	-05	02	-05	-03	01	06	07	01	-02	08	07	-03	-12	03	-05
65. külön elfogl.szám	12	10	12	12	13	-06	01	-02	05	-10	-07	-01	04	-06	-11	08	17	06	01	-07	09	0
66. különórák jellege	11	14	21	07	14	16	23	11	14	-02	-12	01	-04	-12	-11	03	16	02	02	09	-01	11
67. szabadidőt kívül...?	07	-04	02	-02	-04	-09	-02	0	0	-03	-10	01	-02	-08	-06	08	0	0	-08	01	-05	08
68. vonzó elsősorban	06	-06	-07	10	11	-01	-01	-04	12	-11	-02	-01	10	-02	01	03	16	02	06	04	01	06
69. másodsorban	01	11	-02	-07	-15	07	03	0	05	12	02	01	06	-08	-05	03	-08	-06	-12	01	-11	-05
70. harmadsorban	06	-01	-08	02	14	-08	-04	02	05	0	-09	08	04	01	-01	0	02	03	09	11	07	04
71. szabadidőt gátolja	20	0	-16	14	07	02	-11	03	12	04	04	06	19	07	05	-07	08	05	-07	15	-05	09
72. unatkozás gyakoriság	12	-10	-06	04	-04	03	-05	08	-14	-05	09	-02	03	15	10	-03	-09	-02	0	12	-03	07
73. Mi mutatja?	17	01	06	-01	-17	09	-01	02	-11	02	02	01	-05	04	-08	-15	-06	-03	-03	05	-01	-02

Megjegyzés: Helykímélés végett az egészet jelentő nulla és tizedesvessző elhagyva.

4. Táblázat folytatása
KORRELÁCIÓS MÁTRIX

A független változók belső összefüggései

S.SZ.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.	59.
SZÜNNAP FŐ TEVÉKENYSÉG																						
39. anya	65	-																				
40. gyerek	20	35																				
41. együtt	07	11	04																			
42. kulturális kimozdulás	26	28	11	15	-																	
43. üdülés-gyakoriság	27	28	07	20	56																	
44. tanulás ellenőrzés	20	23	17	42	42	46																
45. szabadidő ellenőrzés	26	24	19	14	49	46	63															
46. könyvek száma	-08	-01	0	19	11	08	-04	01														
47. GYERMEK tanulmányi átl.	01	03	22	21	19	16	08	05	40													
48. közismereti átlag	0	06	22	20	18	17	05	06	41	89												
49. készség t.átlag	01	02	20	17	13	09	10	0	30	84	77											
50. magatartás-szorongalom	-02	07	11	26	14	09	09	11	21	66	66	53										
51. pályairányulás	01	06	16	13	11	12	11	04	35	70	68	62	60									
52. olvasás-gyakoriság	06	-03	-02	19	17	07	08	12	24	34	31	38	27	26								
53. olvasmánytéma	06	06	-11	17	03	-03	-09	-07	22	22	22	26	17	15	23							
54. könyvtárlátogatás	-01	-04	-07	-01	-04	-05	-04	-05	14	20	17	17	13	15	35	12						
55. színházlátogatás	06	15	-01	06	21	07	06	04	06	18	14	25	07	24	17	09	-					
56. mozilátogatás	02	09	11	12	16	08	09	05	01	07	10	02	14	10	12	-03	16	21				
57. kiállításra járás	07	06	-01	07	26	06	-01	-01	13	24	22	18	17	10	27	04	16	23	26			
58. hangversenyre járás	05	01	-10	03	17	-06	-01	10	16	14	13	06	10	19	18	04	13	14	01	17		
59. kulturális kimozdulás	12	15	12	06	26	03	-01	05	15	18	17	15	08	13	30	06	20	43	46	56	36	
60. kedvelt TV műsora	-04	-01	-05	06	05	04	-01	10	05	13	05	18	03	11	10	17	07	16	06	06	-03	01
61. külön elfoglaltság	01	08	-05	08	17	0	02	03	03	03	07	02	17	16	09	0	05	09	05	0	20	07
62. "- száma	06	03	-16	19	21	14	0	0	11	30	22	31	10	16	26	17	22	19	04	16	12	16
63. külön órák jellege	07	08	06	04	16	11	10	21	07	15	16	09	28	23	04	04	06	14	-12	0	25	06
64. szabadidőt követi?	06	02	09	04	01	-07	10	04	09	02	02	04	07	07	11	-04	13	-07	-08	-04	07	-02
Vonzó tevékenységek																						
65. elsősorban	12	02	-12	0	11	10	-03	01	-04	03	06	07	05	07	22	04	12	05	03	-09	09	0
66. másodsorban	-01	02	05	-17	05	-01	-05	-05	-06	12	06	12	19	13	18	05	05	-10	-03	-06	08	-01
67. harmadsorban	01	12	04	0	13	07	02	05	-02	09	06	08	01	05	05	07	0	11	16	06	07	05
68. szabadidőt gátolja	16	08	-04	05	18	07	04	11	12	-08	-07	0	16	16	14	06	03	03	-02	06	16	12
69. unatkozás gyakoriság	03	-05	03	-15	05	04	12	-01	-08	07	08	15	01	05	12	-23	-13	-10	-04	-02	-06	-09
70. MI mutatja ?	01	-02	-02	-17	-03	-04	-05	-11	-06	03	06	09	01	05	08	-16	01	-04	09	03	-05	-02

S.SZ.	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
61. különelfoglaltság	07	-								
62. "- száma	01	35								
63. különórák jellege	04	-16	-13	-						
64. szabadidőt követi...?	0	07	-04	15	-					
65. vonzó t. elsősorban	0	-01	01	07	-06	-				
66. másodsorban	-05	07	-07	02	13	-02	-			
67. harmadsorban	01	08	06	03	05	-04	0	-		
68. szabadidőt gátolja	03	0	09	16	0	04	03	-02	-	
69. unatkozás gyakoriság	-03	-04	-19	-08	-02	05	-05	06	05	-
70. MI mutatja ?	-12	03	-10	-13	0	02	01	-04	06	51

Megjegyzés : Helykímélés végett az egészet jelentő nulla és tizedesvessző elhagyva.

További táblázatok :

A TEVÉKENYSÉGEKRE FORDÍTOTT
IDŐ AZ IDŐMÉRLEG ALAPJÁN
DIÁKCSOPORTONKÉNT

5. táblázat

Nemek szerinti diákcsoporthok

6. táblázat

Apa/gondviselő iskolai végzettsége
szerinti diákcsoporthok

7. táblázat

A tanulmányi eredmények
szerinti diákcsoporthok

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: fiúk

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 103

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSOKORLAT: 1 FELSOKORLAT: 1

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	159285	1546	157
I 2.....	64620	627	289
I 3.....	4485	44	101
I 4.....	24165	235	250
I 5.....	41085	399	266
I 6.....	68700	667	382
I 7.....	75456	733	322
I 8.....	20700	201	239
I 9.....	28728	279	384
I10.....	2820	27	78
I11.....	8895	86	116
I12.....	420167	4079	243
I13.....	69479	675	167
I14.....	30005	291	179
I15.....	21105	205	152

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: lányok

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 113

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSOKORLAT: 2 FELSOKORLAT: 2

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	167330	1481	177
I 2.....	86511	766	323
I 3.....	7650	68	121
I 4.....	34065	301	225
I 5.....	45489	403	240
I 6.....	65414	579	371
I 7.....	72566	642	262
I 8.....	31890	282	299
I 9.....	17847	158	296
I10.....	2940	26	78
I11.....	9870	87	121
I12.....	457865	4052	265
I13.....	81504	721	171
I14.....	38208	338	201
I15.....	18506	164	130

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: fiúk

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 103

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSÓKORLAT: 1 FELSKORLAT: 1

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	159285	1546	157
I 2.....	51285	498	239
I 3.....	3735	36	80
I 4.....	8745	85	120
I 5.....	27165	264	193
I 6.....	40515	393	276
I 7.....	39549	384	209
I 8.....	6345	62	101
I 9.....	22818	222	301
I10.....	1545	15	55
I11.....	4110	40	84
I12.....	292785	2843	192
I13.....	48680	473	125
I14.....	21521	209	142
I15.....	14070	137	115

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: lányok

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 113

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSÓKORLAT: 2 FELSKORLAT: 2

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	167330	1481	177
I 2.....	68031	602	268
I 3.....	6900	61	110
I 4.....	15180	134	127
I 5.....	28599	253	186
I 6.....	40604	359	246
I 7.....	32958	292	154
I 8.....	12630	112	155
I 9.....	15492	137	258
I10.....	1860	16	50
I11.....	5280	47	87
I12.....	317804	2812	185
I13.....	57444	508	126
I14.....	29133	258	166
I15.....	12656	112	111

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/2 nap/

Diákcsoport: fiúk

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 103

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSÓKORLAT: 1 FELSŐKORLAT: 1

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	0	0	0
I 2.....	13335	129	99
I 3.....	750	7	39
I 4.....	15420	150	180
I 5.....	13920	135	129
I 6.....	28185	274	193
I 7.....	35907	349	180
I 8.....	14355	139	187
I 9.....	5910	57	130
I10.....	1275	12	44
I11.....	4785	46	73
I12.....	127382	1237	114
I13.....	20799	202	64
I14.....	8484	82	77
I15.....	7035	68	96

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/2 nap/

Diákcsoport: lányok

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 113

KIEMELT MUTATÓ: A 1

ALSÓKORLAT: 2 FELSŐKORLAT: 2

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	0	0	0
I 2.....	18480	164	118
I 3.....	750	7	37
I 4.....	18885	167	161
I 5.....	16890	149	139
I 6.....	24810	220	175
I 7.....	39608	351	174
I 8.....	19260	170	221
I 9.....	2355	21	70
I10.....	1080	10	38
I11.....	4590	41	64
I12.....	140061	1239	153
I13.....	24060	213	85
I14.....	9075	80	94
I15.....	5850	52	69

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

7 nap

Diákcsoport: apa/gondviselő

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

iskolai végzettsége
felsőfokú

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 72

KIEMELT MUTATÓ:

A 3

ALSÓKORLAT: 5

FELSŐKORLAT: 5

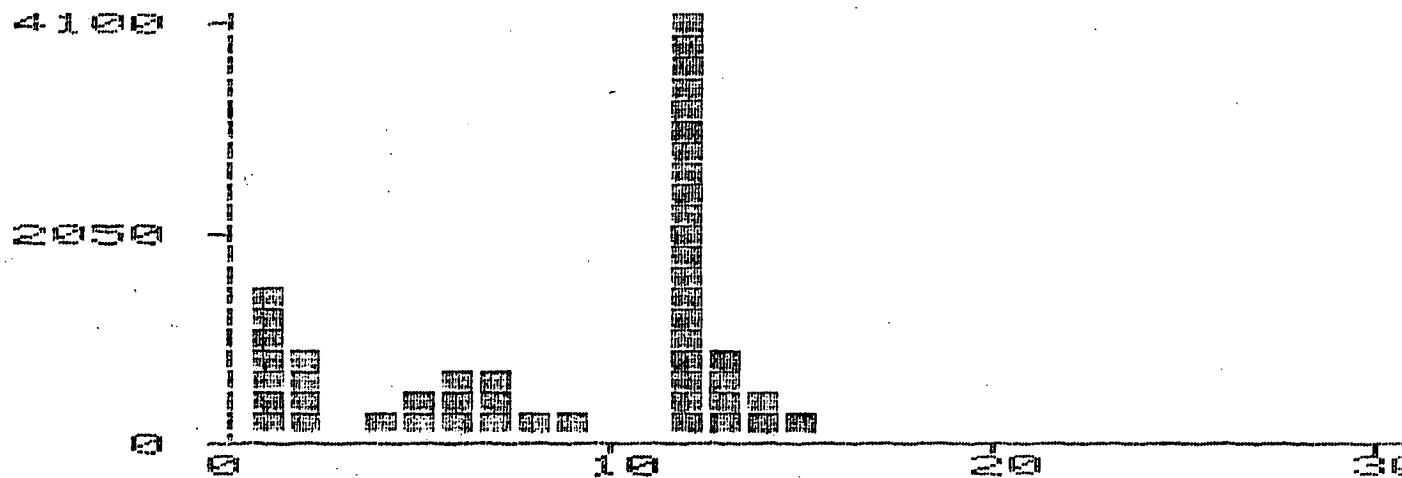
OSSZES:

ATLAG:

SZORAS:

I 1.....	108120	1502	180
I 2.....	58740	816	369
I 3.....	4425	61	129
I 4.....	18630	259	216
I 5.....	35400	492	240
I 6.....	38385	533	338
I 7.....	43684	635	280
I 8.....	16020	223	217
I 9.....	11985	166	227
I10.....	1935	27	69
I11.....	4665	65	116
I12.....	291962	4055	296
I13.....	53073	737	156
I14.....	24285	337	184
I15.....	13635	189	140

GRAFIKON: ATLAG

felsőfokú

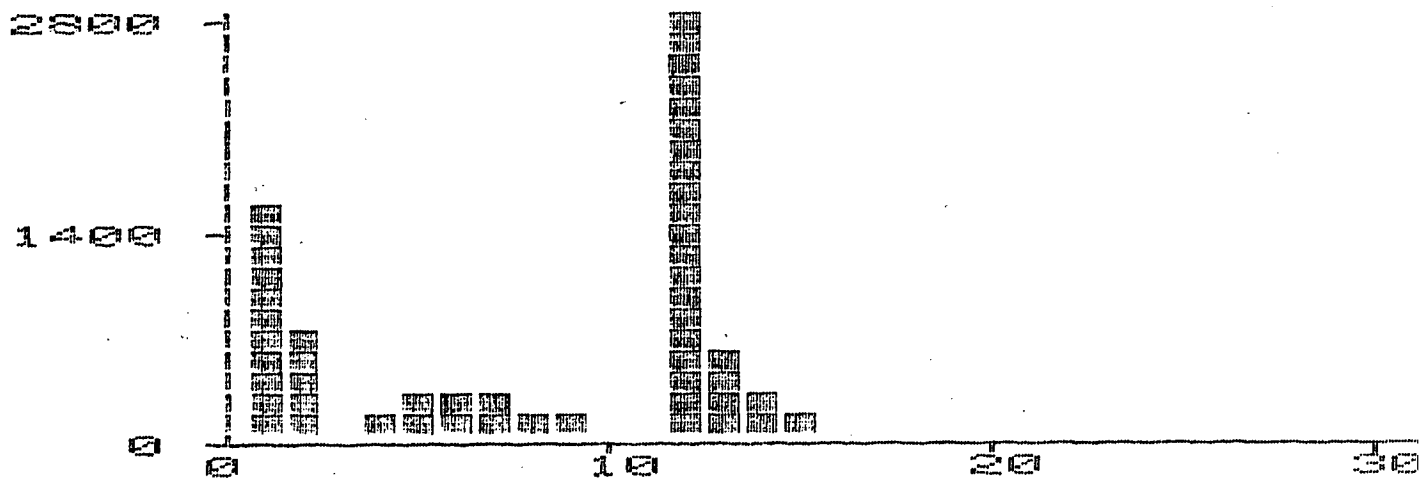
FELSOROKLAT: 5

SZORAS:

I 1.....	108120	1502	180
I 2.....	45945	638	310
I 3.....	3615	50	99
I 4.....	5790	80	96
I 5.....	23970	333	184
I 6.....	23430	325	231
I 7.....	22659	315	178
I 8.....	5295	74	105
I 9.....	10275	143	207
I10.....	885	12	41
I11.....	2475	34	73
I12.....	202772	2816	197
I13.....	37038	514	122
I14.....	17460	243	140
I15.....	9270	129	114

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

GRAFIKON: ATLAG

✻ ✻

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/2 nap/

Diákcsoport: apa/gondviselő

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

iskolai végzettsége
felsőfokú

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 72

KIEMELT MUTATÓ: A 3

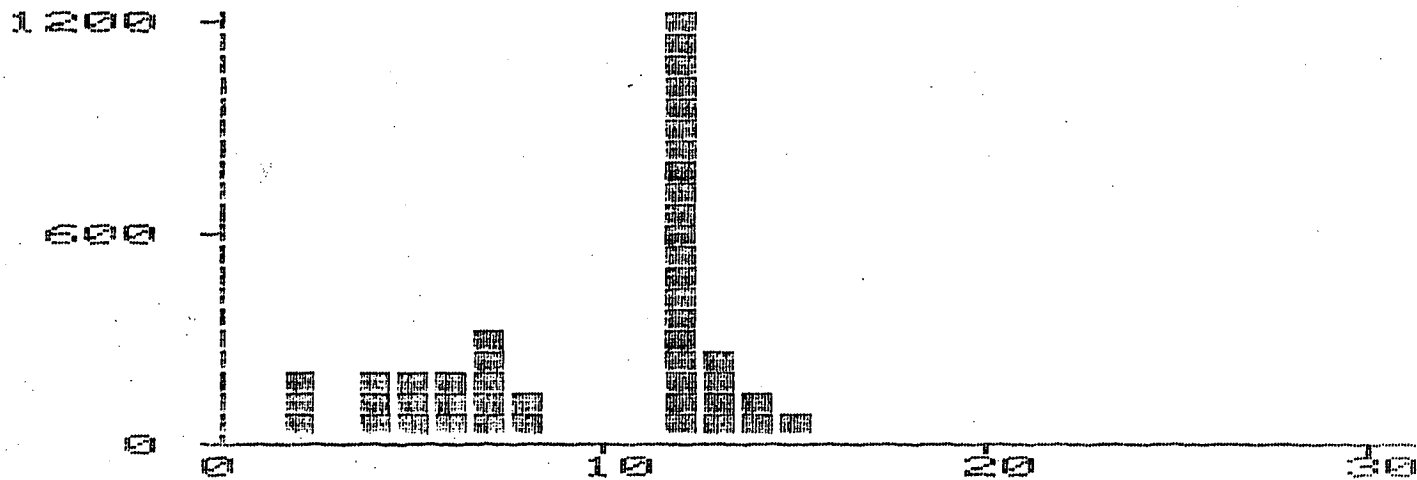
ALSÓKORLAT: 5

FELSŐKORLAT: 5

	ÖSSZES:	ÁTLAG:	SZORAS:
--	---------	--------	---------

I 1.....	0	0	0
I 2.....	12795	178	111
I 3.....	810	11	58
I 4.....	12840	178	181
I 5.....	11430	159	133
I 6.....	14955	208	160
I 7.....	23025	320	159
I 8.....	10725	149	165
I 9.....	1710	24	57
I 10.....	1050	15	50
I 11.....	2190	30	65
I 12.....	89190	1239	163
I 13.....	16035	223	62
I 14.....	6825	95	97
I 15.....	4365	61	79

GRAFIKON: ÁTLAG

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

 Diákcsoport: apa/gondviselő
 iskolai végzettsége
középfokú

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 69

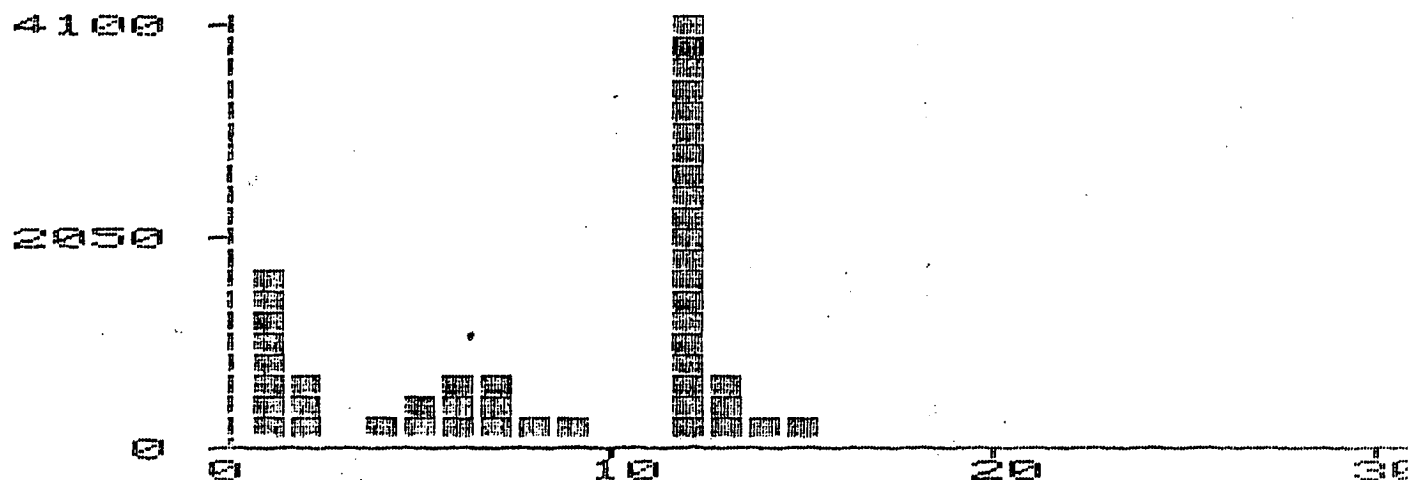
KIEMELT MUTATÓ: A 3

ALSÓKORLAT: 4 FELSŐKORLAT: 4

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	103125	1524	164
I 2.....	48126	697	275
I 3.....	4515	65	122
I 4.....	19440	282	283
I 5.....	23529	341	241
I 6.....	44009	638	372
I 7.....	45158	654	292
I 8.....	18355	269	331
I 9.....	18420	267	384
I10.....	1260	18	53
I11.....	6660	97	105
I12.....	279110	4045	212
I13.....	46010	667	165
I14.....	20798	301	197
I15.....	11531	167	125

* * * * *

GRAFIKON: ATLAG

* * * * *

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

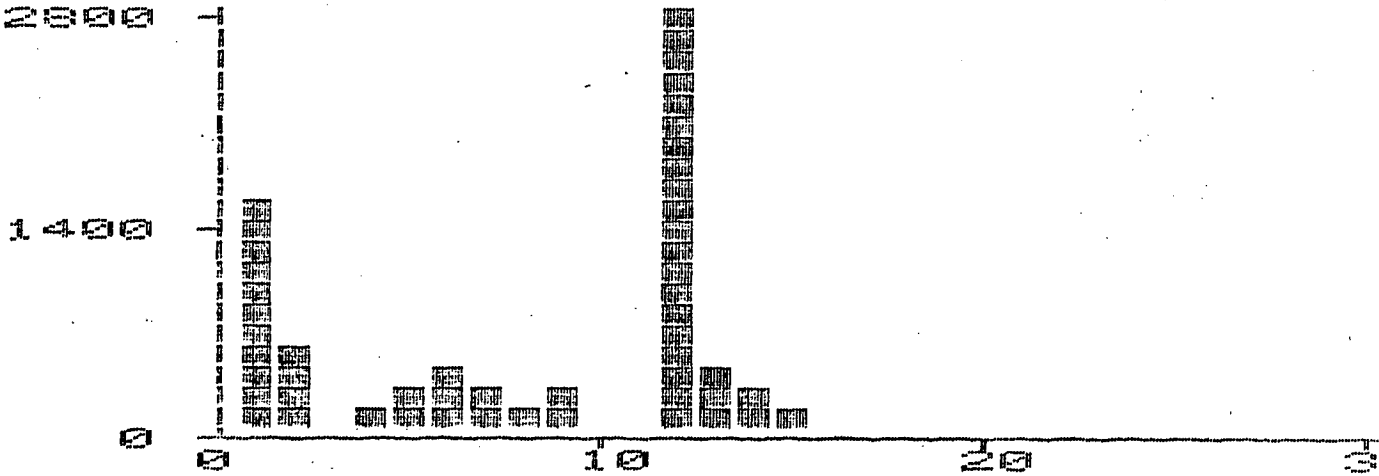
Diákcsoport: apa/gondviselő
iskolai végzettsége
középfokú

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 69
KIEMELT MUTATÓ: A 3
ALSÓKORLAT: 4 FELSŐKORLAT: 4

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	105125	1524	164
I 2.....	37941	550	213
I 3.....	4035	58	115
I 4.....	8655	125	131
I 5.....	15009	218	167
I 6.....	26834	389	274
I 7.....	21603	313	204
I 8.....	6465	94	149
I 9.....	15375	223	311
I10.....	750	11	37
I11.....	2400	35	67
I12.....	194277	2816	155
I13.....	31871	462	123
I14.....	15269	221	167
I15.....	8816	128	114

GRAFIKON: ATLAG

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/2 nap/

Diákcsoport: apa/gondviselő

iskolai végzettsége

középfokú

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 69

KIEMELT MUTATÓ: A 3

ALSÓKORLAT: 4 FELSŐKORLAT: 4

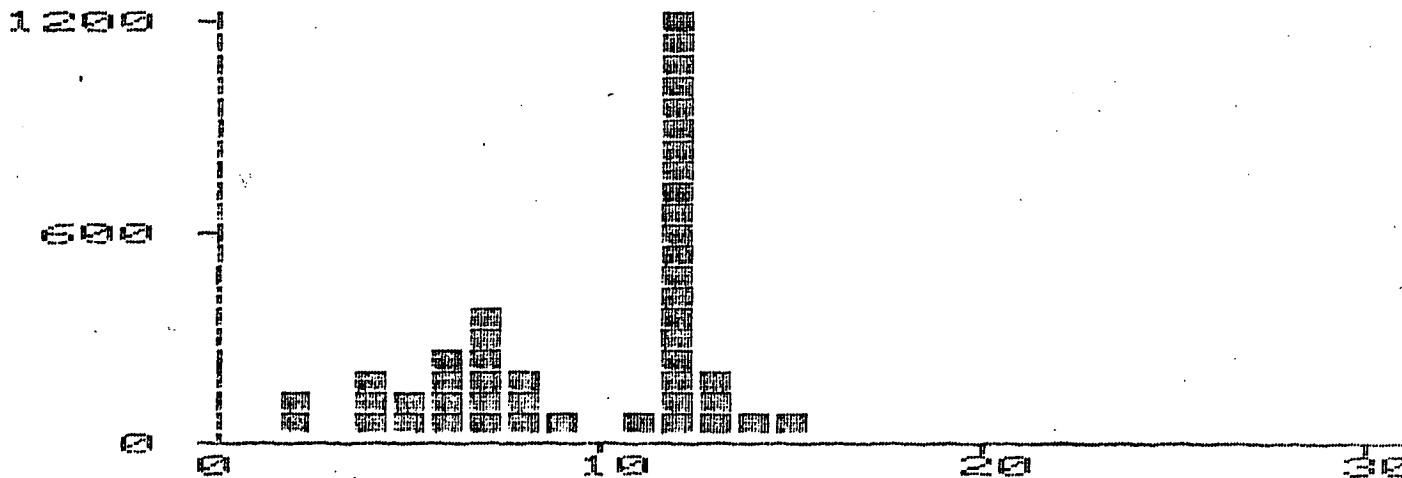
OSSZES:

ATLAG:

SZORAS:

I 1.....	0	0	0
I 2.....	10185	148	113
I 3.....	480	7	26
I 4.....	10785	156	186
I 5.....	8520	123	125
I 6.....	17175	249	158
I 7.....	23555	341	173
I 8.....	12090	175	265
I 9.....	3045	44	114
I10.....	510	7	28
I11.....	4260	62	81
I12.....	84833	1229	109
I13.....	14139	205	69
I14.....	5529	80	86
I15.....	2715	39	47

GRAFIKON: ATLAG

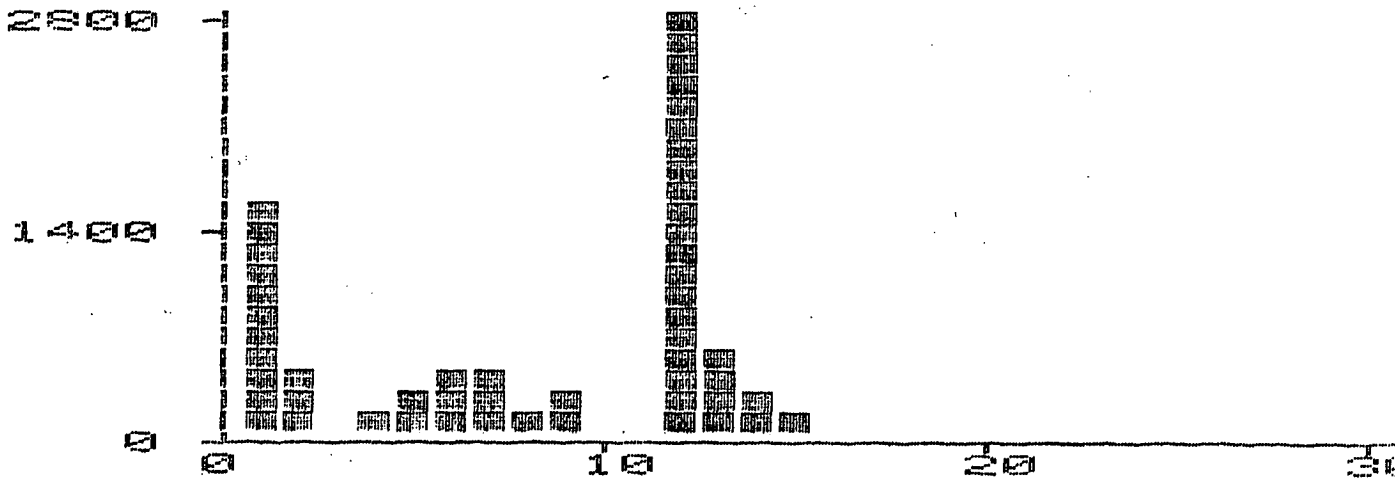
OSSZESITES

IDŐMÉRLEG
ERTEKELES 1-TOL 216-IG
AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 51
KIEMELT MUTATÓ: A 3
ALSÓKORLAT: 3

5. nap
Diákcsoport: epa/gondviselő
iskolaivégzettsége
8 ált. + szakm.

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	76320	1496	169
I 2.....	24450	479	232
I 3.....	2115	41	74
I 4.....	6495	127	135
I 5.....	11580	227	203
I 6.....	20505	402	296
I 7.....	18285	359	181
I 8.....	5475	107	157
I 9.....	10815	212	353
I10.....	945	19	42
I11.....	3000	59	95
I12.....	142770	2799	175
I13.....	25125	493	123
I14.....	13095	257	162
I15.....	6120	120	117

GRAFIKON: ATLAG

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

Hétvége /2 nap/

Apa/gondviselő iskolaivégzett-sége

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

8 ált. + szakm.

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 51

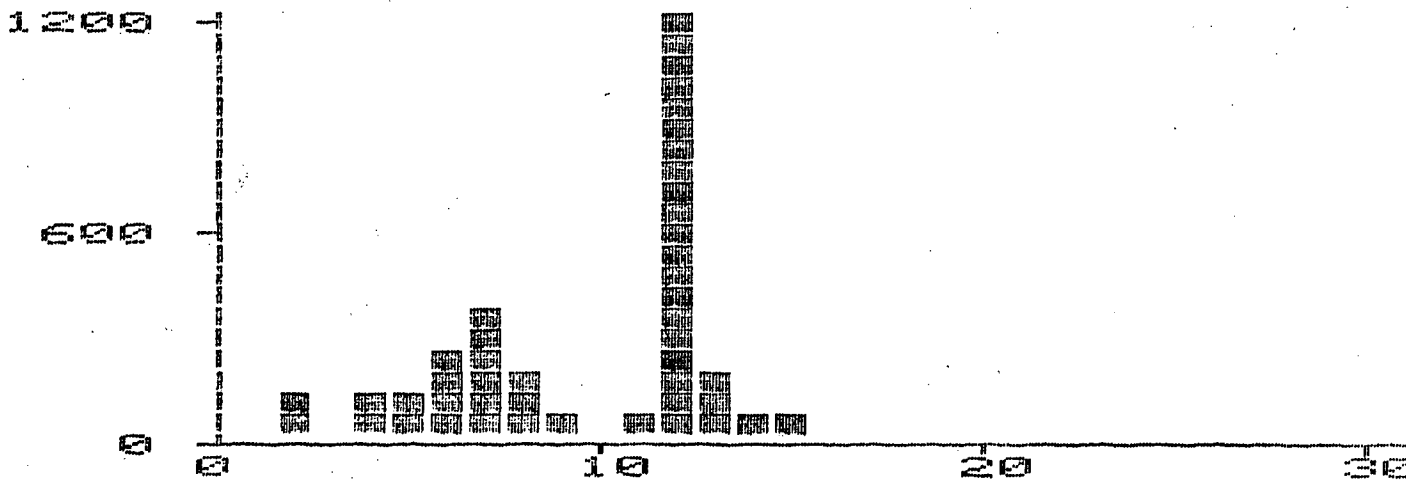
KIEMELT MUTATÓ: A 3

ALSÓKORLAT: 3 FELSKORLAT: 3

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	0	0	0
I 2.....	5715	112	100
I 3.....	150	3	15
I 4.....	7425	146	148
I 5.....	7410	145	147
I 6.....	14130	277	219
I 7.....	19740	387	198
I 8.....	8130	159	185
I 9.....	3030	59	148
I10.....	330	6	29
I11.....	2115	41	60
I12.....	63300	1241	128
I13.....	9870	194	99
I14.....	3735	73	79
I15.....	3990	78	112

* * * * *

GRAFIKON: ATLAG

* * * * *

ÖSSZESÍTÉS

6. táblázat folytatása

IDŐMÉRLEG

7 nap

Diákcsoport: apa/gondviselő

ÉRTEKEZÉS 1-TOL 216-IG

iskolai végzettsége 8.

és annál kevesebb

AZ ÉRTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 23

KIEMELT MUTATÓ: A 3

ALSÓKORLAT: 1 FELSŐKORLAT: 2

ÖSSZES: ATLAG: SZORAS:

I 1.....	35520	1544	166
I 2.....	13605	392	225
I 3.....	900	39	80
I 4.....	3910	237	253
I 5.....	8475	368	261
I 6.....	16260	707	396
I 7.....	18840	819	252
I 8.....	4410	192	227
I 9.....	1920	83	191
I 10.....	1290	56	153
I 11.....	2310	100	141
I 12.....	96515	4201	272
I 13.....	16035	697	196
I 14.....	6225	271	169
I 15.....	3780	164	140

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: apa/gondviselő

ÉRTEKEZÉS 1-TOL 216-IG

iskolai végzettsége 8.

és annál kevesebb

AZ ÉRTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 23

KIEMELT MUTATÓ: A 3

ALSÓKORLAT: 1 FELSŐKORLAT: 2

ÖSSZES: ATLAG: SZORAS:

I 1.....	35520	1544	166
I 2.....	10590	460	184
I 3.....	840	37	77
I 4.....	2820	123	155
I 5.....	5145	224	171
I 6.....	9630	419	197
I 7.....	9765	425	149
I 8.....	1740	76	111
I 9.....	1560	68	153
I 10.....	825	36	109
I 11.....	1500	65	130
I 12.....	67770	2947	235
I 13.....	11535	502	144
I 14.....	4830	210	155
I 15.....	2265	98	100

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: jó tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 82

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSÓKORLAT: 4 FELSŐKORLAT: 4

	ÖSSZES:	ÁTLAG:	SZORAS:
I 1.....	123420	1505	162
I 2.....	55665	679	296
I 3.....	3990	49	111
I 4.....	19095	233	201
I 5.....	32625	398	259
I 6.....	48420	590	322
I 7.....	58299	711	317
I 8.....	21570	263	301
I 9.....	22860	279	368
I10.....	2010	25	60
I11.....	7200	88	101
I12.....	329552	4019	257
I13.....	58953	719	174
I14.....	26085	318	188
I15.....	15525	189	147

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: jeles tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 54

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSÓKORLAT: 5 FELSŐKORLAT: 5

	ÖSSZES:	ÁTLAG:	SZORAS:
I 1.....	80873	1498	192
I 2.....	49686	920	333
I 3.....	3315	61	112
I 4.....	16395	304	251
I 5.....	27099	502	196
I 6.....	24926	462	275
I 7.....	30630	567	219
I 8.....	11745	218	222
I 9.....	6570	122	218
I10.....	975	18	52
I11.....	4950	92	136
I12.....	219104	4057	203
I13.....	40322	747	144
I14.....	18524	343	186
I15.....	9240	171	131

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: elégséges tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 26

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 2 FELSOKORLAT: 2

	ÖSSZES:	ÁTLAG:	SZORAS:
I 1.....	40245	1548	131
I 2.....	15390	592	292
I 3.....	1320	51	100
I 4.....	8040	309	282
I 5.....	6945	267	227
I 6.....	20235	778	475
I 7.....	19905	766	236
I 8.....	4860	187	246
I 9.....	5070	195	336
I10.....	765	29	79
I11.....	2340	90	142
I12.....	107745	4144	292
I13.....	16140	621	182
I14.....	8079	311	174
I15.....	5490	211	155

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: közepes tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMÉLYEK SZ: 51

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 3 FELSOKORLAT: 3

	ÖSSZES:	ÁTLAG:	SZORAS:
I 1.....	77457	1519	177
I 2.....	29100	571	197
I 3.....	3255	64	119
I 4.....	13305	261	250
I 5.....	19275	378	267
I 6.....	38013	745	425
I 7.....	36413	714	316
I 8.....	13905	273	290
I 9.....	12075	237	402
I10.....	2010	39	116
I11.....	3900	76	108
I12.....	209541	4109	266
I13.....	33318	653	163
I14.....	14550	285	199
I15.....	8801	173	138

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: elégtelen tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 3

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 1 FELSOKORLAT: 1

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	4620	1540	141
I 2.....	1095	365	67
I 3.....	105	35	50
I 4.....	960	320	114
I 5.....	570	190	174
I 6.....	1470	490	132
I 7.....	1410	470	104
I 8.....	45	15	21
I 9.....	0	0	0
I10.....	0	0	0
I11.....	255	85	110
I12.....	8550	2850	217
I13.....	1440	480	49
I14.....	675	225	204
I15.....	405	135	68

*** **

OSSZESITES

IDŐMÉRLEG

/7 nap/

Diákcsoport: elégtelen tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 3

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 1 FELSOKORLAT: 1

	OSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	4620	1540	141
I 2.....	1290	430	98
I 3.....	255	85	120
I 4.....	1395	465	168
I 5.....	630	210	177
I 6.....	2520	840	340
I 7.....	2775	925	319
I 8.....	510	170	240
I 9.....	0	0	0
I10.....	0	0	0
I11.....	375	125	166
I12.....	12090	4030	242
I13.....	2250	750	107
I14.....	975	325	325
I15.....	555	185	100

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

[5 nap]

Diákcsoport: közepes tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 51

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 3 FELSKORLAT: 3

	ÖSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	77457	1519	177
I 2.....	23010	451	170
I 3.....	2865	56	106
I 4.....	5475	107	143
I 5.....	11730	230	183
I 6.....	22053	432	261
I 7.....	18330	359	199
I 8.....	6030	118	161
I 9.....	10290	202	336
I10.....	1455	29	82
I11.....	1935	38	88
I12.....	144720	2838	216
I13.....	23793	467	121
I14.....	11295	221	168
I15.....	6176	121	108

*** **

ÖSSZESÍTÉS

IDŐMÉRLEG

5 nap

Diákcsoport: elégséges tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 26

KIEMELT MUTATÓ: A32

ALSOKORLAT: 2 FELSKORLAT: 2

	ÖSSZES:	ATLAG:	SZORAS:
I 1.....	40245	1548	131
I 2.....	12555	483	243
I 3.....	1215	47	90
I 4.....	3540	136	133
I 5.....	4380	168	180
I 6.....	13485	519	353
I 7.....	10455	402	139
I 8.....	2205	85	137
I 9.....	4125	159	244
I10.....	195	8	28
I11.....	1215	47	120
I12.....	74940	2882	233
I13.....	11085	426	130
I14.....	5820	224	155
I15.....	2895	111	97

OSIZESITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: jeles tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-IG

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 54

KIEMELT MUTATO: A32

ALSOKORLAT: 5 FELSOKORLAT: 5

055ZES:

ATLAG:

SZORAS:

I 1.....	60873	1498	192
I 2.....	38226	708	287
I 3.....	2970	55	98
I 4.....	6870	127	131
I 5.....	17709	328	177
I 6.....	15521	287	185
I 7.....	13638	253	131
I 8.....	3150	58	83
I 9.....	5580	103	187
I10.....	705	13	43
I11.....	2670	49	87
I12.....	153237	2838	143
I13.....	28133	521	119
I14.....	12839	238	131
I15.....	6465	120	121

DESZEEITES

IDŐMÉRLEG

/5 nap/

Diákcsoport: jó tanulók

ERTEKELES 1-TOL 216-10

AZ ERTEKELT SZEMELYEK SZ: 82

KIEMELT MUTATO: A32

ALSOKORLAT: 4 FELSOKORLAT: 4

085ZES:

ATLAG:

SZORAS :

I 1.....	123420	1505	162
I 2.....	44430	542	248
I 3.....	3480	42	94
I 4.....	7080	86	95
I 5.....	21375	261	189
I 6.....	28590	349	231
I 7.....	28674	350	209
I 8.....	7545	92	140
I 9.....	18315	223	301
I10.....	1050	13	37
I11.....	3315	40	65
I12.....	229142	2794	174
I13.....	41673	508	126
I14.....	20025	244	163
I15.....	10785	132	117